

Spill på flere strenger

Kandidatundersøkelse blant personer utdannet i
skapende og utøvende musikk

Clara Åse Arnesen, Erica Waagene,
Elisabeth Hovdhaugen og Liv Anne Støren

Rapport 10/2014

Spill på flere strenger

Kandidatundersøkelse blant personer utdannet i
skapende og utøvende musikk

Clara Åse Arnesen, Erica Waagene,
Elisabeth Hovdhaugen og Liv Anne Støren

Rapport 10/2014

Rapport 10/2014

Utgitt av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning
Adresse PB 5183 Majorstuen, NO-0302 Oslo. Besøksadresse: Wergelandsveien 7, 0167 Oslo

Oppdragsgiver Norges Musikkhøgskole
Adresse Postboks 5190 Majorstuen, 0302 Oslo

Trykk Link Grafisk

ISBN 978-82-7218-991-3
ISSN 1892-2597 (online)

www.nifu.no

Forord

Denne rapporten omhandler studenter og kandidater i utøvende musikkutdanning og er laget på oppdrag av Musikkhøgskolen og syv andre institusjoner som alle har det til felles at de har masterutdanning i utøvende musikk.

Rapporten er resultatet av et samarbeid mellom flere forskere. Clara Åse Arnesen har tilrettelagt datamaterialet og skrevet kapitlene om arbeidsmarkedstilknytning. Erica Waagene har skrevet kapitlene om hvem respondentene er, respondentenes vurderinger av studiet og utdanning de har tatt før og etter musikkstudiet. Elisabeth Hovdhaugen har vært prosjektleder og hatt ansvar for å lage oversikt over utdanningstilbudet, samt gjort analyser av gjennomføring i musikkutdanning. Liv Anne Støren har hatt hovedansvar for skjema utviklingen i samarbeid med referansegruppa, har lest og kommentert rapporten og gitt tekstlige bidrag til rapportens ulike kapitler samt til sammendraget. Elisabeth Hovdhaugen, Erica Waagene, Clara Åse Arnesen samt Per Olaf Aamodt og Jannecke Wiers-Jenssen har alle bidratt i skjema utviklingsfasen.

Prosjektet har hatt en referansegruppe bestående av medlemmer fra alle de åtte oppdragsinstitusjonene som har bidratt med innspill både til utformingen av spørreskjema, kommentarer og innspill til oversikten over utdanningstilbudet samt kommentert de første analysene. NIFU takker referansegruppa for samarbeidet.

Oslo, mars 2014

Sveinung Skule
Direktør

Nicoline Frølich
Forskningsleder

Innhold

Sammendrag	7
1 Innledning	11
1.1 Gangen i rapporten	11
2 Kartlegging av eksisterende utdanningstilbud og analyse av gjennomføring	13
2.1 Innledning	13
2.1.1 Om bruk av betegnelsen utdanning i «utøvende og skapende musikk»	13
2.2 Kartlegging av det eksisterende studietilbudet	13
2.2.1 Nærmere om gradsstrukturen og betegnelser av grader	14
2.3 Gjennomføringsanalyse	16
2.4 Oppsummering	18
3 Data og metode i kandidatundersøkelsen	19
3.1 Prosessen med utforming av skjema	19
3.2 Utvalgstrekkning og svarprosent	20
4 Hvem er de musikkutdannede som har besvart undersøkelsen?	23
4.1 Lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk	23
4.2 Høyere grads utdanning i utøvende og skapende musikk	25
4.3 Sjanger og hovedinstrument	28
4.4 Studieopphold i utlandet	29
4.5 Annen høyere utdanning	30
4.6 Forutdanning i musikk	32
4.6.1 Musikklinje i videregående og folkehøgskole med vekt på musikk	32
4.6.2 Andre musikkrelaterte aktiviteter før musikkutdanningen	32
4.6.3 Alder da de begynte å spille et instrument	33
4.7 Videre utdanning etter musikkutdanningen	34
4.7.1 Videre utdanning for dem som kun har fullført lavere grads musikkutdanning	34
4.7.2 Videre utdanning for dem som også har fullført en høyere grads musikkutdanning	35
4.8 Familiebakgrunn	36
4.8.1 Foreldrenes utdanningsnivå og eventuelle musikkutdanning	36
4.8.2 Bostedskommune da de var 17 år	37
4.8.3 Fødeland	37
4.9 Oppsummering	38
5 Vurderinger av musikkutdanningen	41
5.1 Samlet vurdering av musikkutdanningen	41
5.2 Tilfredshet med ulike sider av musikkutdanningen	42
5.2.1 Faglig innhold	42
5.2.2 Undervisningen	44
5.2.3 Veiledning	44
5.2.4 Studiets relevans for arbeidslivet	45
5.2.5 Ville de valgt samme utdanning om igjen?	47
5.3 Musikkutdanningen som grunnlag for yrkeskarrieren	48
5.4 Oppsummering	49
6 Kandidatenes arbeidsmarkedssituasjon første året etter avsluttet utdanning	51
6.1 Kandidatenes arbeidsstyrkestatus	52
6.2 Hovedaktivitet	55
6.3 Arbeidstid	57
6.4 Utdannings relevans for arbeidet første år etter avsluttet utdanning	59
6.5 Oppsummering	60
7 Kandidatenes arbeidsmarkedssituasjon i referanseuken i 2013	63
7.1 Arbeidsstyrkestatus	63
7.2 Mistilpasning i referanseuken	65
7.3 Hovedaktivitet i referanseuka	67
7.4 Sysselsatte etter antall jobber i oktober/november 2013	69

7.5	Kandidatenes bruk av tid på ulike arbeidsoppgaver	72
7.5.1	Undervisning	74
7.5.2	Utøvelse av musikk	75
7.6	Kandidatenes inntekter.....	76
7.6.1	En inntekt til å leve av?.....	79
7.7	Oppsummering.....	80
Referanser		81
Vedlegg 1: Videreutdanninger i utøvende musikk.....		83
Vedlegg 2: Instrumenttilbud ved ulike læresteder		84
Vedlegg 3: Regresjonsanalyse kapittel 7		86
Vedlegg 4: Frekvensfordelinger og spørreskjema.....		87

Sammendrag

Denne rapporten tar for seg utøvende og skapende musikkutdanning i Norge, og hoveddelen av rapporten omhandler en kandidatundersøkelse blant dem som har utdanning i utøvende og skapende musikk. I tillegg til dette gir rapporten også en beskrivelse av tilbudet i utøvende og skapende musikkutdanning slik det ser ut skoleåret 2013/14, samt en analyse av studiegjennomføring blant studenter som har laveregradsutdanning i musikk. Alle analyser i rapporten fokuserer på de åtte institusjonene som kandidatundersøkelsen omfatter: Musikkonservatoriet ved Universitetet i Tromsø, Institutt for musikk ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Griegakademiet-Institutt for musikk ved Universitetet i Bergen, Institutt for musikk og dans ved Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk ved Universitetet i Agder, Barratt Due musikkinstitut, Kunsthøgskolen i Oslo/Operahøgskolen og Norges musikkhøgskole.

Eksisterende utdanningstilbud

Utdanningstilbudet i utøvende og skapende musikk består av mange små programmer av ulik lengde, og fremstår dermed som relativt fragmentert. På lavere grad har ulike læresteder har valgt ulike tilnærminger til hvordan de strukturerer sine tilbud, det finnes både tre- og fireårige bachelortilbud og ved noen læresteder finnes faktisk begge. I tillegg fremstår utdanningstilbudet som forholdsvis individualisert; utøvende musikkutdanning har opptaksprøve som grunnlag for opptak til studiet, det er få studenter i hvert kull, og mange programmene har svært få studenter. Den store instrumentbredden bidrar i vesentlig grad til individualiseringen av utdanningen.

Gjennomføring av studiet

Det faktum at programmene er små, er en utfordring for analyser av gjennomføring. Det er færre enn 50 studenter per kull som begynner i den 3-årige laveregradsutdanningen. Det er variasjoner mellom år (kull), men en kan slå fast at det også i musikkutdanning er få som fullfører på normert tid, godt under halvparten. Andel som fullfører på normert tid i musikkutdanning er på nivå med andre utdanninger av samme lengde, selv om musikkutdanninger har et trangere nåløye for opptak, i og med at det er opptaksprøve.

I kandidatundersøkelsen ble det spurt om bachelorkandidatene hadde gjennomført sin utdanning på normert tid, og hele 77 prosent mener at de fullførte på normert tid. Med andre ord er det forskjell mellom hva respondentene selv mener og hva den offentlige statistikken viser. Dette kan komme av at studentene ikke husker helt eller har hatt pauser underveis som regnes med i statistikken, eller at det er i størst grad er de som har fullført på normert tid som har tatt seg bryet med å svare på spørreskjemaet.

Kandidatundersøkelsen

Kandidatundersøkelsen ble gjennomført høsten 2013, og omfattet flere kull med musikkutdannede, både på bachelor- og masternivå. Undersøkelsen er gjennomført via epost og svarprosenten ble 44 prosent. Nesten halvparten av kandidatene har tatt sin lavere grads musikkutdanning ved Norges musikkhøgskole, mens alle de andre lærestedene har forholdsvis små kull med kandidater.

Kandidatene ble også spurt om de hadde påbegynt og/eller fullført en master-/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk. Til sammen hadde drøyt halvparten også fullført en høyere grads musikkutdanning, og ytterligere 11 prosent hadde påbegynt en slik utdanning. De fleste, både når det gjelder lavere grad (77 prosent) og høyere grad (69 prosent), har fullført musikkutdanningen på normert tid eller kortere, og en god del (27 prosent) har hatt utenlandsopphold av minimum tre måneders varighet som en del av musikkutdanningen.

Innen musikkutdanning er ikke bare type utdanning men også sjanger viktig. Vanligst er det å ta utdanning innen klassisk musikk, 76 prosent, mens 21 prosent av respondentene har tatt utdanning innen jazz/pop/rock og 3 prosent innen folkemusikk/tradisjonsmusikk. Dersom vi ser på hovedinstrument har de aller fleste instrumentene få kandidater, men sang er den største gruppen, etterfulgt av klaver, fiolin, orgel, slagverk/trommesett og gitar. De fleste av musikkandidatene begynte å spille et instrument i ung alder (gjennomsnittlig åtte år), og svært få hadde først begynt å spille da de var tenåringer eller eldre.

Musikkandidatene har i stor grad deltatt i en rekke musikkrelaterte foraktiviteter før de begynte sin musikkutdanning. Et flertall (60 prosent) har gått på musikklinje i videregående, og 36 prosent har gått på folkehøgskole med vekt på musikk. Så godt som alle har dessuten deltatt i én eller flere andre foraktiviteter før musikkutdanningen, som kulturskole, privat musikkundervisning, kor, korps, orkester, talentutviklingsprogram og rockeklubb eller liknende. I tillegg har 36 prosent oppgitt at de har tatt en annen høyere utdanning før de begynte på musikkutdanningen. Ca. halvparten av disse har tatt utdanning innenfor estetiske fag.

Blant dem som kun hadde fullført en lavere grads utdanning i utøvende musikk, har 30 prosent svart at de holdt på med videre utdanning som gir 30 studiepoeng eller mer på undersøkelsestidspunktet. Tilsvarende andel for dem som har fullført en høyere grad i musikk i tillegg, var 12 prosent.

Analyser av bakgrunnsvariabler viste at en relativt stor andel av musikkandidatene har foreldre med høyere utdanning (70 prosent har en far med høyere utdanning og 67 prosent har en mor med høyere utdanning), sammenliknet med for eksempel andre høyere grads kandidater, og ca. én av ti har foreldre som selv har en musikkutdanning. Geografisk er det størst rekruttering fra Akershus, der 61 prosent av kandidatene som har svart var bosatt da de var 17 år. Av de som har svart var 12 prosent født utenfor Norge, og flesteparten av disse i Norden eller Europa i øvrig. 56 prosent hadde flyttet til Norge for å ta musikkutdanning, mens 44 prosent hadde kommet hit av andre grunner.

Vurdering av musikkutdanningen

Musikkandidatene har gjennomgående, med enkelte unntak, en positiv vurdering av den utdanningen de har tatt. I en samlet vurdering av utdanningen er de fleste, både når det gjelder bachelor/lavere grad og master/høyere grad, svært eller litt fornøyd med utdanningen. Andelene samsvarer med resultater for mastere generelt i NIFUs nasjonale kandidatundersøkelser. I tillegg er de fleste fornøyd med lærestedet. Det gjelder 76 prosent for lavere grad og 84 prosent for høyere grad. Svært få har oppgitt at de er direkte misfornøyde.

Kandidatene ble også bedt om å oppgi hvor fornøyd de var med ulike sider ved utdanningstilbudene. Når det gjelder det *faglige innholdet* i utdanningen, har over tre fjerdedeler oppgitt at de er fornøyd (gjelder både lavere grad og høyere grad). Her er det imidlertid noen forskjeller mellom lærestedene.

Musikkandidatene er også i stor grad er tilfredse med *undervisningen*. Blant dem med høyere grad har 81 prosent svart at de er litt fornøyde eller svært fornøyde med kvaliteten på undervisningen. Tilsvarende andel for lavere grad er 76 prosent.

Da vi så på tilfredshet med *tilbakemeldinger og veiledning*, fant vi at for både høyere og lavere grads musikkutdanning var de utdannede noe mindre fornøyd enn de var med det faglige innholdet og undervisningen. På høyere grad var 73 prosent fornøyde med veiledningen på høyere grad og for lavere grad var andel fornøyde 65 prosent, det var enkelte forskjeller mellom lærestedene. Tendensen til mindre grad av tilfredshet med tilbakemeldinger og veiledning enn det faglige innholdet og undervisningen, finner vi også i NIFUs ordinære kandidatundersøkelser.

Respondentene har også vurdert musikkutdanningens relevans for arbeidslivet. Her fant vi tilnærmet ingen forskjell mellom lavere og høyere grads nivå, og over 70 prosent er fornøyde. Igjen var det enkelte forskjeller mellom lærestedene. Resultatene for mastere i musikk, når det gjelder vurdering av utdanningens relevans for arbeidslivet, er de samme som de som framgår i NIFUs ordinære kandidatundersøkelser. Musikkutdanningen oppleves altså som like arbeidslivsrelevant som andre masterutdanninger. Faktisk vurderer musikkandidatene arbeidslivsrelevansen som høyere enn andre mastere i humanistiske og estetiske fag.

Kandidatene ble også spurt om de ville tatt samme utdanning om igjen. For lavere grads musikkutdanning sin del, har 79 prosent svart at de ville tatt samme utdanning igjen, enten på samme lærested eller et annet lærested. Tilsvarende andel for høyere grad er 83 prosent.

På spørsmål om musikkutdanningen har vært et godt grunnlag for ulike sider ved deres yrkeskarrierer, svarte relativt få (18 til 26 prosent) at musikkutdanningen i liten eller ingen grad har vært et godt grunnlag for «å begynne yrkeskarrieren», «videre læring», «å få en jobb i tråd med sine forventninger» og «å arbeide som frilanser/selvstendig næringsdrivende». De fleste mener altså at utdanningen i noen grad, i høy grad eller i veldig høy grad ga et godt grunnlag på disse områdene.

Når det gjelder «å utvikle entreprenøregenskaper/gründerkompetanse», derimot, har 64 prosent svart at musikkutdanningen de har tatt, i liten eller ingen grad er et godt utgangspunkt. I kommentarer til spørreskjemaet var det flere som nevnte at musikkutdanningene burde tilbudt mer opplæring i ferdigheter relatert til dette, som økonomi og regnskap, siden mange arbeider som frilans eller selvstendig næringsdrivende.

Musikkandidatene fikk også spørsmål om i hvilken grad utdanningen hadde vært et godt grunnlag for videre læring på jobben. Her svarte de som hadde fullført minimum tre fjerdedeler av en høyere grads musikkutdanning, oftere enn de som kun hadde fullført lavere grads utdanning, at utdanningen i høy eller veldig høy grad har vært et godt grunnlag for videre læring på jobben.

Situasjonen på arbeidsmarkedet det første året etter avsluttet utdanning

Selv om de fleste kandidatene er i en etableringsfase det første året etter endt utdanning, svarer over 90 prosent at de har hatt arbeid som hoved- eller biaktivitet. I underkant av 80 prosent hadde lønnet arbeid som sin hovedbeskjeftigelse det første året, og rundt 15 prosent av kandidatene hadde videre studier som hovedbeskjeftigelse. Nesten ingen svarte at de hovedsakelig hadde vært arbeidsledige det første året. Disse resultatene gir inntrykk av et særdeles godt arbeidsmarked for nyutdannede musikkandidater.

Dette bildet nyanseres noe når vi ser nærmere på hva slags typer jobber kandidatene har hatt. Rundt en tredel av kandidatene oppga at de hovedsakelig hadde frilansarbeid. Dette er en høy andel sammenlignet med hva som er vanlig i arbeidsmarkedet generelt og for nyutdannede kandidater spesielt. For enkelte gir frilansarbeid en ønsket fleksibilitet mens andre ønsker en mer stabil tilknytning til arbeidsmarkedet. Rundt en firedel hadde hovedsakelig hatt fast stilling og i underkant av en femdel hadde hovedsakelig arbeidet i midlertidig stilling(er) det første året etter endt utdanning.

Musikkandidatenes utradisjonelle arbeidsmarkedstilknytning blir ytterligere bekreftet når vi ser på omfanget av jobbene. En svært liten andel (i overkant av én av fire musikkandidater) hadde stort sett arbeidet heltid i én jobb det første året etter endt utdanning. Regner vi med som heltidsarbeidende de som har hatt flere jobber som til sammen gir heltidsarbeid, hadde om lag 60 prosent av kandidatene stort sett arbeidet heltid det første året etter endt utdanning.

Den lave arbeidsledigheten har sannsynligvis sammenheng med at om en ikke har fast arbeid, så kan de fleste skaffe seg midlertidige jobber for kortere eller lengre perioder, slik at de vanskelig oppfatter seg som hovedsakelig arbeidsledige.

Musikkandidatenes arbeidsmarkedssituasjon høsten 2013

I kandidatundersøkelsen ble det også arbeidsmarkedssituasjonen i en referanseuke høsten 2013 kartlagt. Når vi benytter de tradisjonelle målene for arbeidsmarkedssituasjonen, sysselsetting og arbeidsledighet, får vi et svært positivt bilde. Nesten alle kandidatene er sysselsatte i denne uken (94 prosent) og arbeidsledigheten er svært lav.

Arbidsledighet er imidlertid bare én form for mistilpasning. Ved også å se på ufrivillig deltidsarbeid (det vi kaller undersysselsetting) og irrelevant arbeid (jf. kapittel 7.2) som indikatorer på mistilpasning, finner vi en andel mistilpassede på 18 prosent. Dette er fordelt slik: 6 prosent er i irrelevant arbeid, 10 prosent er undersysselsatte og 2 prosent arbeidsledige. Dette innebærer at andelen undersysselsatte ikke er mye mindre enn den er kort tid etter uteksaminering, slik at vi kan snakke om en vedvarende høy andel undersysselsatte. Dette innebærer at mistilpasning målt på denne måten, ikke bare er et midlertidig problem som primært er knyttet til overgangsfasen mellom utdanning og arbeid, men som vedvarer for kandidater med musikkutdanning.

Kandidatene ble bedt om å karakterisere arbeidssituasjonen i referanseuken ved å ta stilling til noen utsagn. Svarene de gir tegner et bilde av et arbeidsmarked der ulike kombinasjoner av oppdrag, engasjementer/deltidsjobber ofte er regelen. Under en tredel av kandidatene krysset av for «jeg har bare én oppdragsgiver eller ett ansettelsesforhold», om lag halvparten krysset av for hver av utsagnene «jeg har mange ulike oppdragsgivere» og «jeg har mange typer oppdrag». Til slutt krysset i underkant av en tredel av for «jeg har mer enn ett ansettelsesforhold». I referanseuken hadde under halvparten av kandidatene bare én jobb. I gjennomsnitt hadde hver kandidat 2 jobber.

Over halvparten av kandidatene bruker tid på følgende tre arbeidsoppgaver: utøvelse av musikk (78 prosent), administrativt arbeid knyttet til musikk (62 prosent) og undervisning (58 prosent). Til sammen bruker de litt over halvparten av sin tid på henholdsvis utøvelse av musikk (35 prosent) og undervisning (22 prosent) i løpet av en vanlig arbeidsuke. Resten av tiden fordeles på administrativt arbeid knyttet til musikk (13 prosent), annet (14 prosent) og dirigering og komponering/arrangering med henholdsvis 5 og 4 prosent.

Rundt halvparten av musikkandidatene har en pedagogisk utdanning, men blant de som underviser er det bare litt over halvparten som har en pedagogisk utdanning. De med pedagogisk utdanning som underviser, bruker knapt en tredel av sin arbeidstid på undervisning, noe som betyr at de gjennomsnittlig bruker mer tid på andre arbeidsoppgaver enn på undervisning. Videre bruker kandidater med pedagogisk utdanning nesten en firedel av arbeidstiden til å utøve musikk mens de uten pedagogisk utdanning brukte nesten halvparten av sin arbeidstid på å utøve musikk og kun 12 prosent av sin tid på undervisning.

Kandidatundersøkelsen kartla også inntekter til de musikkutdannede. I gjennomsnitt er drøyt 80 prosent av kandidatenes inntekter relatert til musikkutdanning, og kun 5 prosent hadde ikke hadde noe inntekt fra musikk i det hele tatt. De musikkutdannedes gjennomsnittsinntekt i september måned 2013 var kr. 34 800. Dette tilsvarer en årsinntekt på i underkant av 420 000. Det må her presiseres at dette tallet baserer seg på kandidatenes svar om faktisk inntekt i september 2013, der det ikke er tatt hensyn om kandidaten arbeidet heltid eller deltid, i Norge eller i utlandet, utdanningsnivå og erfaring.

1 Innledning

Denne rapporten tar for seg utøvende og skapende musikkutdanning i Norge, og er basert på et oppdrag som NIFU har gjennomført for de åtte institusjonene som har høyere gradsutdanning i utøvende musikk: Musikkonservatoriet ved Universitetet i Tromsø, Institutt for musikk ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Griegakademiet - Institutt for musikk ved Universitetet i Bergen, Institutt for musikk og dans ved Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk ved Universitetet i Agder, Barratt Due musikkinstitut, Kunsthøgskolen i Oslo/Operahøgskolen og Norges musikkhøgskole. Disse institusjonene har også noen musikkutdanninger som ikke regnes som utøvende eller skapende og undersøkelsen omfatter dermed ikke disse. Med andre ord er oppdraget og denne rapporten avgrenset til kun å omhandle de åtte institusjonene som er spesifisert over, selv om det finnes andre institusjoner som også tilbyr utdanning innen utøvende musikk (blant annet Høgskolen i Stord/Haugesund og noen små private høgskoler), men denne er ikke på høyere grads nivå.

Utøvende og skapende musikk er et forholdsvis lite fagfelt. Årlig er det i følge Database for høyere utdanning (DBH) i underkant av 1500 studenter som tar utdanning innen det fagfeltet, og totalt sett utgjør dette mindre enn 1 prosent av alle studenter. Men det er likevel forholdsvis mange institusjoner som tilbyr utdanning innenfor fagfeltet.

Oppdraget og rapporten består av flere deler. Hovedtyngden i prosjektet har vært en kandidatundersøkelse blant dem som har utdanning i utøvende og skapende musikk, og hoveddelen av rapporten vil derfor omhandle dette. I oppdraget lå imidlertid også å gi en beskrivelse av tilbudet i utøvende og skapende musikkutdanning slik det ser ut i dag, samt en kartlegging og analyser av gjennomføringen blant studenter som har utdanning i musikk ved de åtte institusjonene som kandidatundersøkelsen omfatter.

Prosjektet har hatt en referansegruppe bestående av representanter for de åtte ulike institusjonene, som har kommet med innspill til spørreskjema, fått presentert og kommentert foreløpige resultater, samt gitt kommentarer til tidligere utkast av rapporten.

1.1 Gangen i rapporten

Kapittel 2 gir en oversikt over utdanningstilbudet i utøvende musikk ved de åtte lærestedene og presenterer analyser av gjennomføring av lavere grads utdanning ved de åtte lærestedene. Oversikten over utdanningstilbudet er basert på informasjon fra lærestedenes nettsider og er kvalitetssikret av referansegruppen. Gjennomføringsanalysen er basert på data fra Statistisk sentralbyrå, kullene med lavere grads studenter som begynte i høyere utdanning for første gang høsten 2003 og 2005.

De resterende kapitlene i rapporten omhandler kandidatundersøkelsen. Kapittel 3 er en gjennomgang av data og metode i kandidatundersøkelsen, hvordan spørreskjema ble utviklet og samarbeidet med referansegruppen.

Kapittel 4–7 tar for seg resultatene av denne undersøkelsen. Et kapittel beskriver respondentene, inkludert utdanning de har tatt både før og etter at de tok utdanning innen utøvende og skapende musikk (kapittel 4), et kapittel omhandler kandidatenes vurderinger av studiene (kapittel 5), og to kapitler omhandler kandidatenes arbeidsmarkedssituasjon (kapittel 6 og 7). Kapittel 6 tar for seg det første året etter at de var uteksaminert, og kapittel 7 omhandler situasjonen på undersøkelsestidspunktet høsten 2013.

2 Kartlegging av eksisterende utdanningstilbud og analyse av gjennomføring

2.1 Innledning

Hensikten med dette kapittelet er å gi en oppdatert oversikt over det eksisterende utdanningstilbudet i utøvende og skapende musikk i 2013/14 ved de åtte lærestedene som kandidatundersøkelsen omfatter (Musikkonservatoriet ved Universitetet i Tromsø, Institutt for musikk ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Griegakademiet - Institutt for musikk, Institutt for musikk og dans ved Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk ved Universitetet i Agder, Norges musikkhøgskole, Barratt Due musikk-institutt og Kunsthøgskolen i Oslo/Operahøgskolen), og se på studiegjennomføring ved de samme institusjonene. Gjennomføringsanalysen blir gjort samlet, siden det totalt sett er få studenter som begynner hvert år og det dermed ikke er forsvarlig å bryte ned data på lærestedsnivå.

2.1.1 Om bruk av betegnelsen utdanning i «utøvende og skapende musikk»

Prosjektet omhandler utdanning i både skapende og utøvende musikk. Utdanning i utøvende musikk er imidlertid langt mer vanlig enn utdanning i skapende musikk, og for enkelthets skyld vil vi ofte benytte betegnelsen «utøvende» musikk og ikke alltid også betegnelsen «skapende». I noen tilfeller vil vi bare benytte betegnelsen «utøvende», eventuelt bare «musikkutdanning» for å gjøre uttrykkene kortere.

2.2 Kartlegging av det eksisterende studietilbudet

Datagrunnlag for gjennomgangen av studietilbudet er primært de åtte lærestedenes nettsider. Felles for alle de utøvende musikk-studiene er at de har en opptaksprøve som opptakskrav, i tillegg til generell studiekompetanse. Med andre ord er det lokalt opptak på alle studiene, og studentenes søknader samordnes i liten grad. Dette innebærer at en student ofte søker flere steder, og dersom de får opptak flere steder, innebærer det at lærestedene konkurrerer om de samme studentene. Tidligere har Universitetet i Tromsø, NTNU, Universitetet i Bergen, Universitetet i Stavanger og Universitetet i Agder samordnet opptaksprøver, slik at søkerne bare prøvespiller ett sted, men dette samarbeidet har gradvis blitt dårligere og fungerer i dag ikke så godt (Referat RUM 29. april 2013). Dermed er det i dag en del studenter som reiser rundt og prøvespiller ved flere læresteder.

Studietilbudet ved de åtte lærestedene omfatter bachelorstudier, masterstudier og årsstudier i utøvende musikk, samt faglærerutdanning i musikk. Alle lærestedene unntatt Operahøgskolen tilbyr

studier på alle tre nivåene (årsstudium, bachelor og master). Operahøgskolen tilbyr ikke eget studium på bachelornivå, kun årsstudium og masterstudium. Barratt Due musikk institutt tilbyr hovedsakelig bachelorutdanning, men tilbyr også masterutdanning i samarbeid med Norges musikkhøgskole. Det finnes med andre ord forholdsvis mange ulike studier innen utøvende musikk, selv om det kun er omtrent 1500 studenter på landsbasis.

Alle de åtte lærestedene tilbyr årsstudier av ulike slag. Imidlertid virker det som om ikke alle disse årsstudiene er det samme som årsstudier ved andre læresteder, det vil si introduksjonskurs. Noen av årsstudiene blir kalt videreutdanning eller påbygging og er en type studium som studentene kan ta som forberedelse før de tar et masterstudium, det vil si etter at de har fullført en lavere grad. Disse årsstudiene har ikke vært en del av kandidatundersøkelsen, men de er like fullt studier i utøvende musikk som tilbys ved de åtte lærestedene som tilbyr høyere grads utdanning i utøvende musikk. En liste over ulike former for årsstudier eller kurs ved de åtte lærestedene finnes i vedlegg 1.

2.2.1 Nærmere om gradsstrukturen og betegnelser av grader

Gradsstrukturen i utøvende musikk følger heller ikke den vanlige strukturen med treårig bachelorutdanning og toårig masterutdanning ved alle lærestedene. Det finnes både treårige og fireårige bachelorutdanninger. Universitetet i Agder og Universitetet i Stavanger har en treårig bachelorutdanning, mens Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø og Norges musikkhøgskole tilbyr fireårige bachelorutdanninger. NTNU og Barratt Due tilbyr både treårig og fireårig bachelorutdanning. Dermed ser vi at lavere gradsutdanningen i utøvende musikk har ulik lengde avhengig av hvilket lærested som tilbyr denne. Dette har sannsynligvis historiske forklaringer. Ved omleggingen av gradssystemet fikk de lærestedene som hadde en fireårig lavere grads utdanning anledning til å beholde denne, og det er derfor det er variasjoner mellom lærestedene.

Det er dessuten slik at denne rapporten omfatter kull som ble utdannet før Kvalitetsreformen i høyere utdanning ble implementert i 2003. Det var denne reformen som innførte gradsstrukturen med bachelor- og masterstudier. Denne rapporten omfatter dermed personer som ble utdannet etter gammel hovedfagsutdanning før 2003. Disse utgjør sammen med mastere høyere grads kandidater. Lavere grad og bachelor vil bli brukt synonymt i denne rapporten, siden det ofte ikke vil fremkomme hvorvidt personen har tatt en bachelorutdanning i tråd med ny gradsstruktur eller har tatt en lavere grads utdanning etter gammel gradsstruktur.

I tillegg til at det er variasjon i lengden på utdanningen, er det også variasjon mellom læresteder i hvilke yrkesinnretninger som tilbys. Her skiller det mellom utøving, dirigering, komposisjon, kirkemusikk og musikkpedagogikk. Det er kun Universitetet i Tromsø og Universitetet i Agder som har treårig faglærerutdanning i musikk, ved NTNU, Universitetet i Stavanger og Norges Musikkhøgskole er den musikkpedagogiske utdanningen fireårig, fordi PPU er inkludert i utdanningsløpet. I tillegg skiller det mellom ulike sjangere, og med unntak av Barratt Due som kun tilbyr utdanning i klassisk utøving tilbyr alle bachelorutdanning innen flere sjangere.

Tabell 2.1 viser en oversikt over de utdanningstilbud som finnes i dag, etter yrkesmessig innretning og sjanger. Dette er med andre ord ikke en oversikt over hvilke studieprogram som finnes, men er ment å vise mangfoldet i utdanningstilbudet innen utøvende og skapende musikk.

Tabell 2.1 Oversikt over bachelortilbud, etter yrkesmessig innretning og sjanger (ikke etter studieprogram)

	Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet	NTNU, Institutt for musikk	Universitetet i Bergen, Griegakademiet	Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans	Universitetet i Agder, Fakultet for kunstfag	Kunsthøgskolen i Oslo, Operahøgskolen	Barratt Due musikk-institutt	Norges musikkhøgskole
Utøving 3-årig klassisk				X	X			
Utøving 4-årig klassisk	X	X	X			X ¹	X	X
Utøving 3-årig jazz/rytmisk		X		X	X			
Utøving 4-årig jazz/rytmisk	X		X					X
Utøving 4-årig folkemusikk			X ²					X
Dirigering 3-årig				X				
Dirigering 4-årig								X
Komposisjon 4-årig			X					X
Musikkpedagogikk 3-årig (faglærer) klassisk	X				X			
Musikkpedagogikk 3-årig (faglærer) jazz/rytmisk	X				X			
Musikkpedagogikk 4-årig - klassisk		X ³		X ³				X ³
Musikkpedagogikk 4-årig – jazz/rytmisk				X ³				X ³
Musikkpedagogikk 4-årig - folkemusikk								X ³
Kirkemusikk 4-årig		X	X					X
Det frie kandidatstudiet								X
Det åpne musikerstudiet		X						

Alle de åtte lærestedene studien omfatter har mastertilbud i klassisk utøving, og alle unntatt Operahøgskolen og Barratt Due har også tilbud innen andre sjangere. Samtidig er det bare Norges musikkhøgskole som har mer enn et masterprogram. Imidlertid er organiseringen ved de ulike institusjonene forskjellig og tabell 2.2 viser en oversikt over både yrkesinnretninger og sjangere som tilbys ved de åtte institusjonene.

¹ 2 siste år av 4-årig bachelorutdanning med spesialisering i opera i samarbeid med Norges musikkhøgskole

² I samarbeid med Ole Bull-akademiet

³ PPU integrert i fagutdanning

Tabell 2.2 Oversikt over mastertilbud, etter yrkesmessig innretning og sjanger (ikke etter studieprogram)

	Universitetet i Tromsø, Musikkkonservatoriet	NTNU, Institutt for musikk	Universitetet i Bergen, Griegakademiet	Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans	Universitetet i Agder, Fakultet for kunsthøgskolen	Kunsthøgskolen i Oslo, Operahøgskolen	Barratt Due musikkonservatorium	Norges musikkhøgskole
Utøving klassisk	X	X	X	X	X	X ⁴	X ⁵	X ⁶
Utøving jazz/rytmisk	X	X	X	X	X			X
Utøving folkemusikk			X ⁷					X
Dirigering								X
Kirkemusikk		X						X
Utøvende musikkteknologi								X
Komposisjon		X ⁸	X					X
Music Management					X			
Musikkpedagogikk								X
Musikkterapi			X ⁹					X
Anvendt musikkteori								X
Hørelære med didaktikk og praksis	X							

Bildet som fremstår gjennom denne gjennomgangen er at det til tross for at utøvende musikk er et lite fagfelt, kun omtrent 1500 studenter per år på landsbasis, finnes det svært mange forskjellige tilbud. Tilbudsstrukturen er også forskjellig ved de ulike lærestedene, men som regel er programmene inndelt etter yrkesinnretning (for eksempel utøving, dirigering, kirkemusikk eller komposisjon). De utøvende programmene er dessuten ofte delt etter sjanger (med unntak av Operahøgskolen og Barratt Due som bare tilbyr klassisk). Denne strukturen gjør oversikten komplisert og bidrar til at det blir få studenter på hvert program og programmene i noen grad blir individualisert. Det som også bidrar til å gjøre bildet mer komplekst er at lærestedene også i noen grad har variasjoner i instrumenttilbudet. En oversikt over instrumenttilbudet ved de ulike lærestedene finnes i vedlegg 1.

2.3 Gjennomføringsanalyse

For å kunne gjøre analyser på gjennomføring i lavere grads utdanning i musikkfag har vi tatt utgangspunkt i utdanninger som er klassifisert som musikk i NUS2000 (NUS-kode 6151). I tillegg har vi avgrenset utvalget til å omfatte de som går på en slik utdanning ved et av de åtte lærestedene som kandidatundersøkelsen omfatter.

Fordi det er forskjell i lengde på utdanningene som bachelorstudentene i musikk tar, må vi analysere de som går på en treårig bachelor for seg, og de som går på en fireårig bachelor for seg. For å gjennomføre disse analysene har vi tatt utgangspunkt i to kull med førstegangsregistrerte studenter, de som begynte i bachelorutdanning i musikk for første gang i 2003 og i 2005. Vi har dermed ikke med alle studenter som begynner de to aktuelle årene, bare de som begynner direkte i musikkutdanning.

Vi kan følge disse studentene i åtte respektive seks år, med andre ord et par år utover normert tid. Normert tid for de ulike studiene er markert med mørkeblå farge på den delen av søylen, og vi skiller ikke her mellom de som har fullført på kortere tid enn normert og de som fullførte på normert. Antall

⁴ Opera-utdanning

⁵ I samarbeid med Norges musikkhøgskole

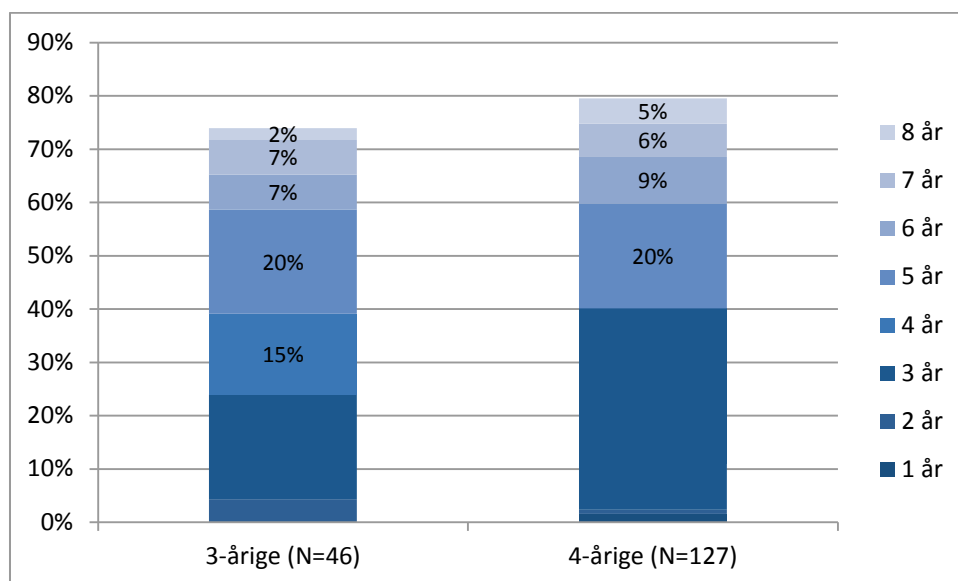
⁶ Med studieretninger for solo, kammermusikk, akkompagnement, operarepetitør og utøving med teoretisk fordypning

⁷ Joint study programme med Syddansk musikkonservatorium, Kungliga musikhögskolan i Stockholm og Sibeliusakademiet

⁸ Komposisjon er studieretning under master i musikkvitenskap

⁹ Femårig integrert masterutdanning

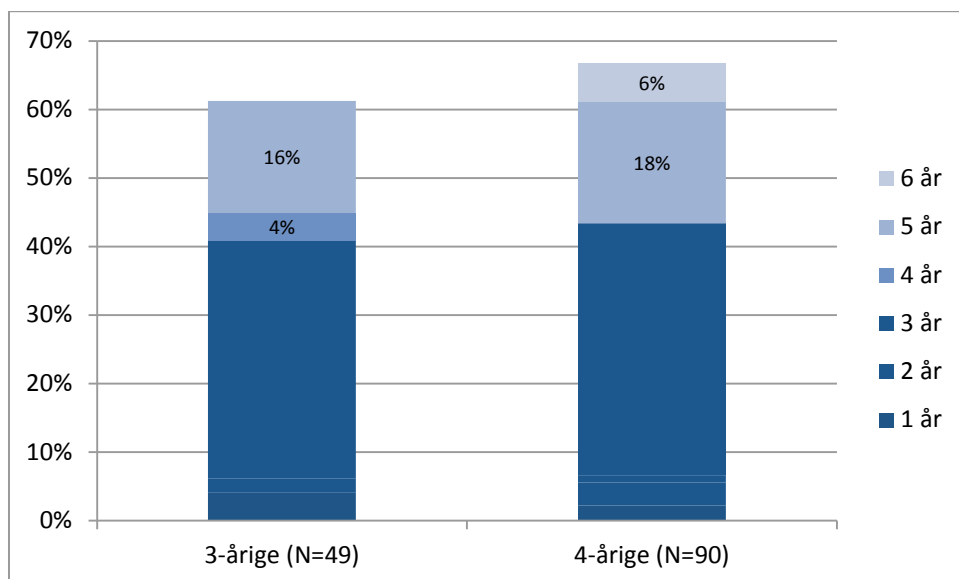
studenter som inngår i datagrunnlaget for bachelorstudier av henholdsvis 3-årig og 4-årig varighet, er oppgitt i figuren. Som det fremgår, er antallet studenter vi baserer oss på forholdsvis lavt, særlig for de 3-årige bachelorgradene.

Figur 2.1 Prosentandel som har gjennomført per år for 3-årige og 4-årige bachelorgrader, for kullet som startet i 2003

Figur 2.1 viser andel som har gjennomført utdanningen til normert tid (mørkeblå del av søylene) og hvordan andelen øker dersom man lar det gå noen år utover normert tid. I de 3-årige bachelorgradene er det bare én av fire studenter som har fullført til normert tid. Dermed ser vi at musikkutdanning i liten grad skiller seg fra annen treårig lavere grads utdanning i gjennomføringshastighet. Tidligere analyser har vist at andelen som fullfører på normert tid, er rundt 20 prosent for universitetsstudenter i humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag, mens den for studenter på matematisk-naturvitenskapelige fag er 35 prosent (Hovdhaugen mfl. 2013). I den 4-årige bachelorutdanningen er det derimot 40 prosent som har fullført til normert tid. For begge typer utdanninger ser vi at andelen som fullfører, øker etter at normert tid er passert. Et år utover normert tid har 40 prosent av kullet i 3-årige bachelorgrader fullført, og to år utover normert har nesten 60 prosent fullført. Tilsvarende har 60 prosent av de som tar et 4-årig løp fullført et år utover normert tid, og nesten 70 prosent etter to år. Samlet ser vi at 75 prosent av de som begynte på en 3-årig utdanning i 2003, har fullført i løpet av 8 år, og nesten 80 prosent av dem som begynte på en 4-årig utdanning.

Figur 2.2 viser tilsvarende tall for kullet som begynte i 2005, men disse studentene kan vi bar følge i 6 år. Figuren viser at for dette kullet er det liten forskjell i andel som har fullført til normert tid mellom de to typene programmer. For både 3-årige og 4-årige studieløp ligger fullføringsandelen like over 40 prosent. Andelen som fullfører øker i de påfølgende årene, til litt over 60 prosent etter 6 år i de 3-årige studieprogrammene. I de 4-årige programmene har to av tre studenter fullført to år utover normert tid (etter 6 år).

Figur 2.2 Prosentandel som har gjennomført per år for 3-årige og 4-årige bachelorgrader, for kullet som startet i 2005

Dersom vi sammenligner resultatene i figur 2.1 og figur 2.2, ser vi at fullføringen til normert tid er noe bedre for studenter som startet et treårig bachelorstudium i 2005, enn for studenter som startet et treårig bachelorstudium i 2003 (41 mot 24 prosent). For dem som startet i 4-årige bachelorprogrammene, er det imidlertid ingen forskjell mellom de to kullene i andel som fullfører til normert tid, andelen er om lag 40 prosent i begge kull. Forskjellen vi observerer mellom kullene i de 3-årige bachelorprogrammene, er antakelig utslag av tilfeldigheter, og vi kan ikke trekke sikre konklusjoner. Vi kjenner heller ikke grunnen til at gjennomstrømmingen var svakere for 2003-kullet enn for 2005-kullet. Vi minner om at tallgrunnlaget (N) er lavt, og da vil mange tilfeldigheter kunne spille inn. I 2003-kullet var det 11 av 46 studenter som klarte å fullføre på normert tid, mens det i 2005-kullet var 20 av 49 studenter som fullført på normert. Lavt tallgrunnlag er også grunnen til at vi ikke kan sammenligne gjennomføring per lærested (tallene blir da alt for lave).

Selv om dataene er basert på lavt tallgrunnlag, er det klare indikasjoner på at også i utdanning i utøvende musikk bruker studentene lang tid på å fullføre, og det er relativt få som fullfører på normert tid. Dette kan framstå som forbausende tatt i betraktning av at studentene som blir tatt opp i studiet, er en forholdsvis selektert – og vi må anta svært motivert – gruppe, og har fått opptak basert på opptaksprøve.

2.4 Oppsummering

Dette kapitlet har gitt en kortfattet beskrivelse av utdanningstilbudet innen utøvende musikkutdanning, som bestående av mange små programmer av ulik lengde og som dermed fremstår som relativt fragmentert. Det bærer preg av at ulike læresteder har valgt ulike tilnærminger til hvordan de strukturerer sine tilbud, og der noen også har valgt å ha både tre- og fireårige lavere grads tilbud. Utdanningstilbudet framstår som individualisert; utøvende musikkutdanning har opptaksprøve som grunnlag for opptak til studiet, det er få studenter i hvert kull, og mange programmene har svært få studenter.

Små programmer er også en utfordring i gjennomføringsanalysene, det er mindre enn 50 per kull som begynner i den 3-årige utdanningen. Men selv om det er variasjoner mellom år (kull), er det også i musikkutdanning få som fullfører på normert tid. Musikkutdanningen har dermed en andel som fullfører på normert tid, som er på nivå med andre utdanninger av samme lengde, selv om dette er utdanninger som har et trangere nåløye for opptak i og med at det er opptaksprøve som grunnlag for opptak.

3 Data og metode i kandidatundersøkelsen

Hoveddelen av arbeidet i dette prosjektet har vært lagt ned i utvikle spørreskjema til kandidatundersøkelsen, samle inn data med spørreskjema og analysere disse. Dette kapittelet vil gjøre rede for prosessen med skjema utvikling, hvordan utvalget ble trukket, svarinnngang og svarprosent, samt vise noen enkle oversikter som viser hvilke implikasjoner utformingen av skjema og utvalgstrekkningen har hatt for analysene av materialet.

I utlysningen var det oppgitt at oppdragsgiver ønsket at kandidatundersøkelsen tok utgangspunkt i flere uteksamineringskull: de som var ferdige i 2002, 2003, 2007, 2008, 2011 og 2012. Med andre ord ønsket man å ta se på flere kull for å se på om arbeidsmarkedssituasjonen var forskjellig for de ulike kullene. I følge utlysningen ønsket de åtte institusjonene informasjon dels om arbeidsmarkedssituasjonen til kandidatene, deres vurderinger av utdanningen og om kandidaten hadde tatt videre utdanning eller hatt utlandsopphold i løpet av studiet. Oppdragsgiver ønsket særlig fokus på kandidatenes sysselsettingsgrad etter endt studium, og om dette har vært studierelevant sysselsetting eller ikke. I tillegg var man også opptatt av om kandidatene hadde en eller flere arbeidsgivere, og om de var frilans eller hadde ansettelse, hadde flere jobber. Dessuten ønsket man også informasjon om inntektsforhold. Andre viktig formål var å avdekke de musikkutdannedes vurderinger av ulike sider ved utdanningen, og på hvilke måter de brukte sin arbeidstid. De skulle også oppgi hva som var deres hovedinstrument, og hvilken sjanger de arbeidet innenfor.

Alt dette stiller store krav til hvordan skjema utformes, spesielt siden det var mange ulike kull som skulle undersøkes, og siden det var både lavere grads og høyere grads kandidater som skulle undersøkes. Det stiller også store krav til respondentene med tanke på at skjemaet blir omfattende, og fordi noen av spørsmålene kan være vanskelig å svare på. Det var også et krav fra oppdragsgiver at referansegruppen i prosjektet skulle få anledning til å komme med innspill til skjemaet underveis i arbeidet med skjema utformingen.

3.1 Prosessen med utforming av skjema

Sammenlignet med andre prosjekter NIFU har gjennomført der vi har utviklet spørreskjema, var prosessen med utvikling av skjema til kandidatundersøkelsen i utøvende musikk tidkrevende og komplisert. Det resulterte også i et langt og detaljert skjema, for å komme oppdragsgiver/referansegruppas ønsker i møte. Det var underveis flere møter med oppdragsgiver/referansegruppa, som – i tråd med avtalen for prosjektet – ga innspill til skjemaet. Det kom veldig mange innspill, og mange hadde interesser og synspunkter som de ønsket ivare tatt, og skjemaet ble endret flere ganger underveis. Nye spørsmål kom med i tillegg til, og til dels i stedet for, de temaer som opprinnelig lå til grunn for oppdraget og utlysningen. Dette medførte en krevende prosess, der NIFU nok syntes at spørreskjemaet ble for komplisert og omfattende. Et komplisert og omfattende skjema kan være

negativt for svarprosenten, og det gir særlige utfordringer til analysen, ikke minst fordi tallgrunnlaget for hver utdanning som en ønsket å se på, ville være lavt. Vi syntes imidlertid at oppdragsgivers ønsker måtte være avgjørende. Prosessen var med andre ord krevende, spesielt siden det kom nye ønsker/opplysninger fra oppdragsgiver/referansegruppe underveis. Samtidig lærte NIFU mye om musikkutdannedes hverdag. Musikkutdannedes arbeidssituasjon er svært forskjellig fra en «gjennomsnittskandidat» med høyere utdanning, og spørreskjemaet måtte tilpasses dette.

En spesiell utfordring var det faktum at skjemaet skulle gå til både lavere grads- og høyere grads kandidater, og man ønsket svar om begge typene utdanninger. De som var trukket ut på grunnlag av at de hadde fullført et lavere grads studium i et av referanseårene, kan senere ha fullført en høyere grads utdanning, og tilsvarende vil de som var trukket ut på grunnlag av at de har fullført en høyere grad ha en bachelorgrad fra tidligere. I tillegg til dette kom det underveis i prosessen et ønske fra oppdragsgiver om at også de som *nesten* hadde fullført en høyere grads utdanning, skulle svare på spørsmål om høyere grad. Dette ga egne utfordringer med utforming av spørsmål til personer som i utgangspunktet kom med i utvalget på grunn av sin lavere grads/ bachelor utdanning, og som seinere hadde fullført minst tre fjerdedeler av et høyere grads studium/ mastergrads-studium i utøvende eller skapende musikk i perioden 2002 til 2013.

Disse tilpasningene i skjema fikk også konsekvenser for hvilke grupper som inngår i de ulike analysene. I spørsmålene om vurdering av utdanningen har alle med bachelorutdanning besvart spørsmål om denne (562) og kun de som har fullført en masterutdanning eller minst tre fjerdedeler av en slik utdanning svarer på de spørsmålene (343). I analysene av kandidatenes arbeidsmarkedstilpasning tar vi utgangspunkt i kandidatenes høyeste utdanning på undersøkelsestidspunktet. Dette medfører at vi i disse analysene har en større gruppe med høyere grads/mastergrads utdanning (343) og en noe mindre gruppe med lavere grad/bachelor utdanning (245). Bakgrunnen for det siste er at spørsmålene om arbeidsmarkedstilpasning ble stilt i forhold til den høyeste utdanning personen hadde fullført, det vil si alle som har en mastergrad har besvart de spørsmålene i forhold til denne.

Som en følge av alle tilpasningene ble spørreskjemaet mye lenger og mer komplisert enn det NIFU opprinnelig hadde planlagt, og det er mulig at dette også hadde påvirkning på svarprosenten.

3.2 Utvalgstreking og svarprosent

I oppdragsbeskrivelsen var det lagt opp til at undersøkelsen skulle gjennomføres elektronisk, gjennom epost der respondentene fikk tilsendt en link som aktiverte skjema. Det var lærestedene selv som gjorde utvalgstreking, ved at de plukket ut alle som var uteksaminert på lavere grads nivå og høyere grads nivå i de seks aktuelle årene. I tillegg til å plukke ut utvalget skulle lærestedene også kontrollere at epostadressene til respondentene var aktive og i bruk. Listene ble levert til NIFU, som brukte disse epostlistene for å sende ut skjema. Spørreskjema ble sendt ut til 1409 personer, men 66 eposter kom i retur, slik at bruttoutvalget i 1343. Totalt besvarte 589 personer skjema og svarprosenten ble dermed 44 prosent. Til å være en undersøkelse som er sendt ut på epost er dette en forholdsvis god svarprosent. I slike undersøkelser har man ingen kontroll med at eposten er i bruk, og det er kun i de tilfeller der eposten kommer i retur avsenderen får beskjed om at eposten ikke har nådd frem. Siden dette skjedde i 5 prosent av tilfellene, til tross for at adresselisten skulle være kvalitetssikret av institusjonene, kan det indikere at det også er en risiko for at alle epostene ikke nådde frem til respondenten.

Dette innebærer at svarprosenten (44 prosent) er et minimumsanslag. Vi kjenner ikke til hvor mange som ikke mottok epost med spørreskjemaet. Vi har også indikasjoner på at det kan ha vært enkelte feil i listene fra lærestedene. Grunnen til det, er at det forekommer flere avvik mellom det årstallet kandidaten oppgir å ha blitt uteksaminert, og årstallene for de kullene som ble trukket ut til utvalget. NIFU har også mottatt henvendelser fra personer som mener de ikke burde vært med i utvalget. Det kan dermed også være personer som har kommet med i utvalget ved en feil, og som har latt være å svare av den grunn. Vi har ingen grunn til å tro at dette gjelder mange personer, men de nevnte

forholdene gir grunn til en viss usikkerhet. Dermed anser vi at en svarprosent av dem vi antar har fått henvendelsen, som ganske bra, særlig tatt i betraktning at spørreskjemaet var forholdsvis omfattende. Erfaringsmessig vet vi også at om vi hadde sendt ut et papirskjema i tillegg, ville svarprosenten øke med 6 – 10 prosentpoeng (Waagene og Støren, 2013). Det er imidlertid en svært ressurskrevende form for data innsamling; trykkingsutgifter og spesielt porto ville fordyre undersøkelsen vesentlig. Det er dessuten velkjent at det er synkende oppslutning om slike undersøkelser¹⁰, også internasjonalt, og i andre land er svarprosenten som regel lavere enn i Norge (Wiers-Jenssen, Arnesen og Støren, 2012).

En annen utfordring som viste seg under datainnsamlingen var at respondenter følte at de ikke var anonyme når de oppga både lærested, utdanning og instrument/sjanger. NIFU mottok henvendelser fra personer i utvalget som ga klart uttrykk for at de ikke ønsket å svare på undersøkelsen fordi de følte at de ikke kunne være anonyme. I tillegg kan vi anta at noen av de som ikke har oppgitt instrument (eller oppgitt «annet instrument») har gjort det fordi de ellers føler at de blir for lette å identifisere. Undersøkelsen er i tråd med NSDs retningslinjer for personvern, og respondentene var informert om at ingen personopplysninger blir bevart når datainnsamlingen er avsluttet, eller at data ville presenteres slik at enkelte ble gjenkjennelige. Dette var likevel kanskje ikke betryggende nok for alle, og hadde dermed også innvirkning på svarprosenten. For å overholde retningslinjene om personvern er det derfor begrenset hvor detaljerte tabeller som kan vises, og dette har med andre ord hatt konsekvenser for hvilken type analyser vi kan presentere i rapporten.

Vi har dessverre ikke mulighet til å beregne svarprosent for undergrupper. Grunnen til det er at populasjonen av kandidater med henholdsvis lavere og høyere grad er usikker, og dette gjelder dermed også det enkelte lærested. Vi kan altså ikke beregne svarprosent for hvert lærested. Dette kommer ikke først og fremst av at det kan være usikkerhet om listene over kandidater var fullt ut dekkende (se over), men spørsmål knyttet til hvilken grad kandidatene har tatt, og usikkerhet knyttet til dem som ikke har svart. Dette er komplisert. Kandidatene er trukket ut på grunnlag av at de enten en høyere eller lavere grad ved et bestemt lærested. Imidlertid kan noen som er trukket ut som bachelor fra ett lærested, og derfor er med i utvalget, ha tatt en master ved et annet lærested. («Dubletter» er imidlertid luket ut før utsendelse av epost, slik at samme person ikke svarer to ganger.)

Vi vet imidlertid ikke hvor mange av bachelorene (lavere gradskandidatene) som *ikke* har svart, som også kan ha tatt en mastergrad. Et annet problem er at noen kan ha tatt enten bachelor eller masterutdanning i utlandet. På bakgrunn av opplysninger fra oppdragsgiver ble det forutsatt under arbeidet med spørreskjemaet at alle som hadde tatt en master (høyere grad) i skapende og utøvende musikk, nødvendigvis måtte ha en bachelor i skapende og utøvende musikk som sitt opptaksgrunnlag. Imidlertid kom det fram at dette ikke behøvde være tilfelle (noe som blant annet medførte endringer i spørreskjemaet like før utsendelse). Noen kunne ha et annet opptaksgrunnlag til sitt masterstudium, og noen kunne ha tatt bachelorutdanning eller tilsvarende i utlandet.

Samlet fører dette til at selv om svarene på spørsmål i undersøkelsen gir opplysninger om hvorvidt personene *har* en bachelorgrad (lavere grad) i utøvende musikk eller en annen bachelorgrad, og gir opplysninger om de også har en fullført (eller nesten fullført) mastergrad i utøvende musikk, har vi ikke en kjent populasjon som vi kan sammenlikne med for å beregne svarprosent for undergrupper.

I oversikter over hvem respondentene er, viser vi hvor de har sin utdanning fra, herunder om de har sin utdanning fra en annen institusjon (enn de åtte som er utgangspunktet) i Norge, eller fra lærested i utlandet.

---

¹⁰ Lav svarprosent er en generell bekymring for samfunnsforskere, noe som blant annet er diskutert i Bladet Forskning (Amundsen 2013). Her omtales svarprosenten ned mot 8 prosent,

4 Hvem er de musikkutdannede som har besvart undersøkelsen?

I dette kapitlet skal vi se nærmere på hvem de musikkutdannede er. Vi skal blant annet se hvor de har tatt sin lavere - og eventuelt høyere grads utdanning i musikk, samt når de ble uteksaminert og om de fullførte til normert tid. Videre skal vi se på spesialisering, sjanger, om de har hatt utenlandsopphold i forbindelse med studiene, om de har tatt noen annen høyere utdanning før de begynte på musikkutdanningen, om de har noen forutdanning i musikk og om de har deltatt i ulike musikkaktiviteter før utdanningen. Vi skal også se nærmere på dem som holder på med videre utdanning. I tillegg skal vi se hvordan musikkandidatene fordeler seg etter kjønn, alder, sosial bakgrunn og etnisitet.

4.1 Lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk

Som nevnt i kapittel 2, er det mange studieprogrammer som omfatter få kandidater, og her har vi svar bare fra et utvalg av dem, nemlig de som har svart på spørreskjemaet. Gruppene blir dermed ofte for små til at vi kan rapportere for hver enkelt gruppe. Vi rapporterer kun på lærestedsnivå, siden enkelte av utdanningsgruppene innenfor det enkelte lærested omfatter svært få kandidater, og vi rapporterer derfor ikke for de enkelte utdanningsprogrammene. Det samme gjelder uteksamineringsår. Her er alle som har oppgitt å være uteksaminert før 2000, samlet til en kategori, ellers blir tallgrunlaget for lavt.

Nettoutvalget, det vil si de som har besvart undersøkelsen, består av en nokså lik fordeling av kvinner og menn, men en overvekt av kvinner. Tabell 4.1 viser at utvalget består av 45 prosent menn og 55 prosent kvinner.

Tabell 4.1 Nettoutvalget, etter kjønn. Antall og prosentvis andel.

	Antall	Andel (%)
Mann	261	45
Kvinne	321	55
Totalt	582	100

Ikke alle respondenter besvarte spørsmålet om kjønn (for 7 personer er dette ubesvart). Også i tabellene nedenfor vil tallet på personer totalt (det vil si de som svarte) variere, fordi det i noen grad varierer hvor mange som har svart på det aktuelle spørsmålet. Prosentueringen er hele tiden gjort på basis av hvor mange som har svart på det aktuelle spørsmålet (eller de aktuelle spørsmålene hvis opplysninger basert på flere spørsmål inngår i tabellen).

Hvor mange og hvor stor andel av musikkandidatene som fullførte sin lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk på hvert enkelt lærested, vises i Tabell 4.2. Vi ser at den desidert største gruppen har sin bachelorgrad/lavere grad fra Norges musikkhøgskole (43 prosent). Den nest største gruppen er utdannet ved NTNU (13 prosent), mens resten er utdannet ved de resterende seks lærestedene som undersøkelsen var ment å omfatte, samt at enkelte hadde sin bachelorgrad/lavere grad fra en annen norsk utdanningsinstitusjon eller fra utlandet. De siste utgjør den aller minste gruppen (3 prosent).

Tabell 4.2 Uteksaminerte bachelor/lavere grads kandidater i utøvende og skapende musikk, etter lærested. Antall og prosentvis andel

	Antall	Andel (%)
Høgskolen i Tromsø/Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet	32	6
NTNU, Institutt for musikk	74	13
Universitetet i Bergen, Griegakademiet	51	9
Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans	30	5
Universitetet i Agder, Institutt for musikk	42	8
Barratt Due musikk institutt	42	8
Norges musikkhøgskole	240	43
Annen musikkutdanning/annen institusjon i Norge	33	6
Høgskole/universitet i utlandet	18	3
Totalt	562	100

Videre ble kandidatene bedt om å oppgi uteksamineringstidspunkt for sin lavere grads musikkutdanning. Av Tabell 4.3 ser man at 41 personer (7 prosent) i utvalget er uteksaminert før 2000. Disse er som tidligere nevnt samlet i én gruppe. Ellers er den største gruppen utdannet i 2007 (13 prosent), etterfulgt av 2011 (12 prosent), og 2003 og 2012 (11 prosent). De resterende årene ligger på 1 og 4 prosent av utvalget.

Tabell 4.3 Uteksamineringstidspunkt for bachelorgrad/lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk. Antall og prosentvis andel.

År	Antall	Andel (%)
Før 2000	41	7
2000	14	3
2001	15	3
2002	55	10
2003	63	11
2004	24	4
2005	22	4
2006	16	3
2007	72	13
2008	57	10
2009	28	5
2010	21	4
2011	67	12
2012	60	11
2013	7	1
Totalt	562	100

Vi minner om at kullene i utgangspunktet skulle omfatte personer uteksaminert i 2002, 2003, 2007, 2008, 2011 eller 2012, år som vi kan kalle «referanseår» Dette utgangspunktet gjaldt imidlertid både master- og bachelorkandidater (høyere og lavere grad), slik at en del av dem som har tatt sin lavere grad på andre tidspunkter, kan ha tatt sin mastergrad i de nevnte referanseårene. Vi ser uansett at flesteparten (to tredeler av kandidatene) hadde tatt sin lavere grad i et av referanseårene, og kommer nærmere tilbake til spørsmål om uteksamineringsår når vi ser på masterne (avsnitt 4.2).

Musikkandidatene ble spurt om de hadde fullført bachelorgraden/lavere grads utdanning på normert tid. Svarene vises i Tabell 4.4. Hele 77 prosent har svart at de har fullført på normert tid eller kortere, mens 23 prosent har brukt mer enn normert tid. Dette samsvarer ikke godt med det vi har sett i kapittel 3 om gjennomstrømning basert på registerdata. Da så vi at for tre av gruppene som der ble undersøkt, hadde rundt 40 prosent (for en av gruppene var andelen enda lavere) fullført sin bachelorgrad på normert tid. Det er imidlertid ikke nøyaktig samme kull som svarte på spørreundersøkelsen, den omfatter langt flere kull enn registerdataene. Avviket mellom tallene er likevel stort. Grunnen kan være at noen som har hatt midlertidige opphold i studiet (på grunn av arbeid eller omsorgspermisjon) ikke har regnet den tiden de var midlertidig borte som avvik fra normert tid, mens det i Statistisk sentralbyrås registre vil regnes som forsinkelse. En annen grunn kan være minnefeil. Ytterligere en grunn kan være at utvalget er skjevt sammensatt, at det først og fremst er de som har fullført på normert tid, som har tatt seg bryet med å besvare spørreskjemaet.

Tabell 4.4 «Brukte du mer enn normert tid på å oppnå din bachelorgrad i musikk?» Antall og prosentvis andel.

	Antall	Andel (%)
Ja, mer enn normert	129	23
Nei, brukte normert eller kortere	426	77
Totalt	555	100

Tilleggsanalyser viser at det ikke er signifikante forskjeller verken mellom kjønn eller læresteder når det gjelder hvorvidt kandidatene har brukt mer enn normert tid på å fullføre bachelorutdanningen.

4.2 Høyere grads utdanning i utøvende og skapende musikk

Kandidatene ble også spurt om de hadde påbegynt og/eller fullført en master-/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk.

Tabell 4.5 viser at 53 prosent har svart at de både har begynt og fullført hele studiet, fem prosent har begynt og fullført tre fjerdedeler eller mer av studiet av studiet, seks prosent har begynt og fullført mindre enn tre fjerdedeler, og 36 prosent har ikke påbegynt en mastergrad eller hovedfag i utøvende og skapende musikk.

Tabell 4.5 «Har du påbegynt og eventuelt fullført en master/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk?» Antall og prosentvis andel.

	Antall	Andel (%)
Ja, og fullført hele studiet	314	53
Ja, påbegynt og fullført minst 3/4 av studier	29	5
Ja, påbegynt, men fullført mindre enn 3/4 av studiet	36	6
Nei, ikke påbegynt masterutdanning i musikk	209	36
Totalt	588	100

Tabell 4.6 viser at det er en signifikant større andel av kvinnene enn av mennene som har svart at de har fullført en master-/hovedfagsutdanning i musikk. Mens 57 prosent av kvinnene har svart at de har fullført en høyere grad, svarer 49 prosent av mennene det samme.

Tabell 4.6 «Har du påbegynt og eventuelt fullført en master/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk?», etter kjønn. Antall og prosentvis andel.

	Mann	Kvinne
Ja, og fullført hele studiet	49 %	57 %
Ja, påbegynt og fullført minst 3/4 av studier	6 %	4 %
Ja, påbegynt, men fullført mindre enn 3/4 av studiet	7 %	5 %
Nei, ikke påbegynt masterutdanning i musikk	38 %	33 %
N (=100 %)	261	320

De som hadde oppgitt å ha fullført hele master-/hovedfagsutdanningen, eller fullført minimum tre fjerdedeler av den, ble bedt om å besvare flere spørsmål om denne utdanningen. De som ikke hadde påbegynt masterutdanning eller fullført mindre enn tre fjerdedeler av studiet, ble sendt forbi alle spørsmålene om masterutdanningen.

Blant dem som hadde oppgitt å ha fullført hele master-/hovedfagsutdanningen, eller hadde fullført minimum tre fjerdedeler av den, oppga de fleste at de tok denne utdanningen ved Norges musikkhøgskole (51 prosent) (se Tabell 4.7). Høyere grads musikkutdanninger fra utlandet er den nest største gruppen (14 prosent), mens resten fordeler seg nokså jevnt på de resterende lærestedene med tre til seks prosent i hver gruppe.

Tabell 4.7 Andel som har fullført minimum tre fjerdedeler av mastergrads/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk, etter lærested. Antall og prosentvis andel.

	Antall	Andel (%)
Høgskolen i Tromsø/Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet	11	3
NTNU, Institutt for musikk	19	6
Universitetet i Bergen, Griegakademiet	18	5
Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans	14	4
Universitetet i Agder, Institutt for musikk	22	6
Barratt Due musikk institutt	15	4
Kunsthøgskolen i Oslo, Operahøgskolen	12	4
Norges musikkhøgskole	175	51
Annen musikkutdanning/annen institusjon i Norge	(9)	3
Høgskole/universitet i utlandet	48	14
Totalt	343	100

Uteksamineringstidspunktene for dem som hadde fullført en master-/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk, fordeler seg som vist i Tabell 4.8. Vi ser at tyngdepunktet ligger på de siste sju årene, med unntak av 2009. 2009 er heller ikke ett av referanseårene for undersøkelsen. Det kan virke påfallende mange som har tatt sin masterutdanning i år som ikke faller inn under de seks årene som kullene i utgangspunktet, det gjelder nesten halvparten. En nærmere undersøkelse av dataene viser at de fleste av dem har tatt sin bachelorutdanning i et de nevnte av referanseårene. Samtidig er det en del avvik. Vi har undersøkt hvor mange av kandidatene som *ikke* er uteksaminert enten som bachelor eller master i et av referanseårene (2002, 2003, 2007, 2008, 2011 eller 2012) som kullene i skal representere. Av 275 som ikke har svart på fullføringsår for master/høyere grad (har ikke fullført en slik grad) har 42 oppgitt *et annet år* enn et av referanseårene for når de skal ha tatt sin lavere grad/bachelorgrad. Utover dette, er det i alt 34 personer som oppgir *andre år enn referanseårene* (både) for høyere grad/mastergrad og sin lavere grad/ bachelorgrad. Dette innebærer at for 13 prosent

av dem som har svart på undersøkelsen, er det manglende samsvar mellom det året de oppgir å ha blitt uteksaminert, og det året de skal ha blitt uteksaminert ifølge registreringene som ble gjort av lærestedene og som er utgangspunkt for utsendelsen av epost med spørreskjema.¹¹ Avviket kan komme av minnefeil, altså at kandidaten husker feil år, eller det kan foreligge feil i listene. Dette forsterker imidlertid vår usikkerhet nevnt i kapittel 1 angående svarprosent og avgrensning av populasjonen, selv om vi ikke anser avviket på 13 prosent som urovekkende stort.

Tabell 4.8 Uteksamineringstidspunkt for dem som har fullført en master-/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk. Antall og prosentvis andel

År	Antall	Andel (%)
Før 2003	18	6
2003	21	7
2004	11	4
2005	21	7
2006	13	4
2007	31	10
2008	35	11
2009	17	5
2010	30	10
2011	40	13
2012	45	14
2013	32	10
Totalt	314	100

Kandidatene som hadde fullført en mastergrads-/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk, ble også spurt om de fullførte denne utdanningen på normert tid. Tabell 4.9 viser at i underkant av en tredjedel av de som hadde fullført en høyere grads utdanning i musikk hadde brukt mer enn normert tid på å fullføre utdanningen.

Tabell 4.9 «Brukte du mer enn normert tid på å oppnå din master/hovedfagsgrad i musikk?» Antall og prosentvis andel.

	Antall	Andel (%)
Ja, mer enn normert	96	31
Nei, normert eller kortere	215	69
Totalt	311	100

Når vi undersøker eventuelle kjønnsforskjeller, finner vi ingen signifikante forskjeller mellom kvinner og menn i andelen som har fullført høyere grads utdanning på normert tid. Mellom lærestedene, derimot, finner vi enkelte signifikante forskjeller. Barratt Due musikk institutt, Operahøgskolen, og gruppen «Høgskole/universitet i utlandet» har en lavere andel enn gjennomsnittet for alle lærestedene som har fullført på normert tid, mens de med «Annen musikkutdanning/annen institusjon i Norge» har en høyere andel enn gjennomsnittet som har fullført på normert tid.

¹¹ Det er dessuten 27 personer som ikke har svart på spørsmålet om uteksamineringsår for bachelor/lavere grad; 8 av disse inngår i gruppen på 34 personer som oppgir *andre* år enn referanseårene for høyere grad/mastergrad.

4.3 Sjanger og hovedinstrument

Alle ble bedt om å oppgi hvilken sjanger de er utdannet innenfor og sitt hovedinstrument.

Tabell 4.10 viser fordelingen etter sjanger. De med utdanning innenfor klassisk musikk utgjør den største gruppen i utvalget med 76 prosent. Den minste gruppen består bare av 15 personer (3 prosent), og er de som er utdannet innenfor folkemusikk/tradisjonsmusikk. 21 prosent er utdannet innenfor jazz/pop/rock.

Tabell 4.10 Musikk sjanger de er utdannet innenfor. Antall og prosentvis andel.

	Antall	Andel (%)
Folkemusikk / tradisjonsmusikk	15	3
Jazz / pop / rock	123	21
Klassisk	445	76
Totalt	583	100

Når det gjelder utvalgets fordeling etter hovedinstrument og sjanger (Tabell 4.11), finner vi at den største gruppen totalt sett er de med sang som hovedinstrument. Denne gruppen utgjør 126 personer. Den nest største gruppen er de med klaver (79 personer), etterfulgt av fiolin (43 personer), orgel (35 personer), slagverk/trommesett (32 personer) og gitar (30 personer). De resterende gruppene har færre enn 30 personer (se Tabell 4.11). Det er ikke registrert hva gruppen annet instrument omfatter, men sannsynligvis har de som ikke ønsket å oppgi instrument fordi de følte at det ble for identifiserende svart i denne kategorien, i tillegg til de som ikke gjenfant sitt instrument blant de oppgitte kategoriene.

Videre viser tabellen (Tabell 4.11) at den største instrumentgruppen innenfor sjangeren folkemusikk / tradisjonsmusikk er fele/hardingfele. Innenfor sjangeren klassisk, utgjør sang som hovedinstrument den største gruppen, fulgt av klaver og fiolin og dernest orgel og gitar. I sjangeren jazz/pop/rock dominerer sang, sammen med slagverk/trommesett og elgitar, og dernest klaver, kontrabass og gitar. Innenfor sjangeren klassisk har særlig mange oppgitt klaver, fiolin, som sitt hovedinstrument, i tillegg til sang.

Mange av instrumentene fordeler seg på flere sjangre, og særlig sjangrene jazz/pop/rock og klassisk deler mange av hovedinstrumentene mellom seg. De største er sang (83 personer innenfor sjangeren klassisk, og 38 personer innenfor sjangeren jazz/pop/rock), klaver (67 personer innenfor sjangeren klassisk, og 11 personer innenfor sjangeren jazz/pop/rock), slagverk/trommesett (14 personer innenfor sjangeren klassisk, og 17 personer innenfor sjangeren jazz/pop/rock) og gitar (21 personer innenfor sjangeren klassisk, og 9 personer innenfor sjangeren jazz/pop/rock).

Tabell 4.11 Hovedinstrument, etter sjanger. Antall

	Folkemusikk / tradisjonsmusikk	Jazz / pop / rock	Klassisk	Uoppgitt	Totalt
Akkordeon	0	0	5	0	5
Annet instrument	1	3	8	1	12
Blokkfløyte	0	0	4	0	4
Bratsj	0	0	13	0	13
Cello	0	0	21	0	21
Cembalo	0	0	1	0	1
El-bass	0	5	0	0	5
El-gitar	0	13	0	0	13
Eufonium	0	0	3	0	3
Fagott	0	0	4	0	4
Fele/hardingfele	9	0	1	0	10
Fiolin	0	0	43	0	43
Fløyte	0	0	24	1	24
Gitar	0	9	21	0	30
Harpe	0	0	2	0	2
Horn	0	0	15	0	15
Klarinett	0	0	13	0	13
Klaver	0	11	67	1	78
Kontrabass	0	10	5	0	15
Obo	0	0	10	0	10
Orgel	0	0	35	0	35
Saksofon	0	8	6	0	14
Sang	3	38	83	2	126
Slagverk/trommesett	1	17	14	0	32
Trekkspill	1	0	0	0	1
Trombone	0	3	14	0	17
Trompet	0	4	19	0	23
Tuba	0	0	8	0	8
Totalt	15	121	439	5	580

4.4 Studieopphold i utlandet

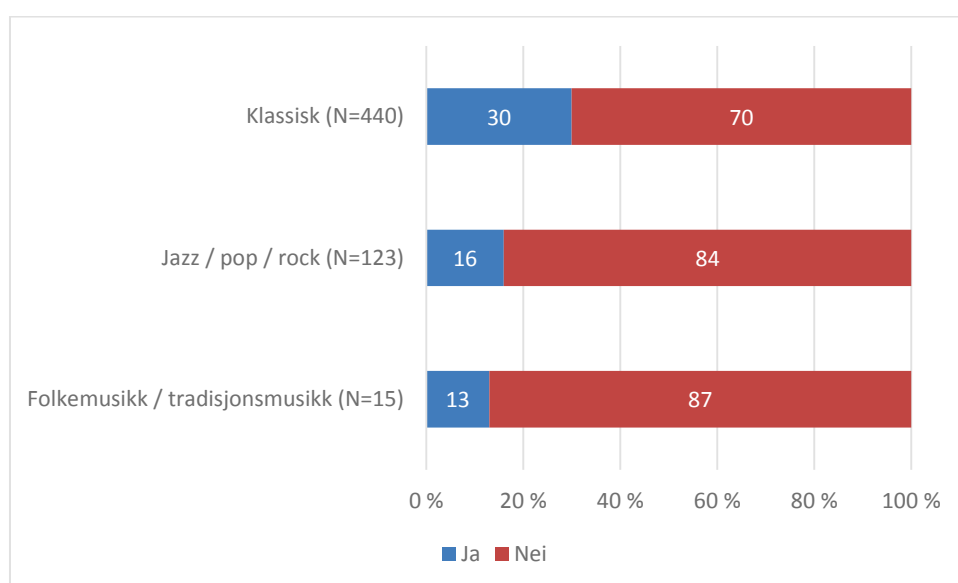
Alle kandidatene ble også spurt om de hadde hatt studieopphold i utlandet av minst tre måneders varighet som en del av musikkutdanningen.

Tabell 4.12 viser at 27 prosent har hatt studieopphold i utlandet i forbindelse med sin musikkutdanning.

Tabell 4.12 «Har du hatt studieopphold i utlandet av minst tre måneders varighet som en del av musikkutdanningen?» Antall og prosentvis andel.

	Antall	Andel (%)
Ja	155	27
Nei	429	74
Totalt	584	100

Analyser av omfanget av utenlandsopphold etter sjanger (Figur 4.1), viser at det er signifikante forskjeller mellom de tre gruppene av musikkutdannede. De med musikkutdanning innen klassisk musikk har en høyere andel som har oppgitt at de har hatt studieopphold i utlandet som en del av utdanningen. Mens 30 prosent av de med utdanning innen klassisk musikk har hatt utenlandsopphold, har 16 prosent av de med utdanning innen jazz, pop og rock, og 13 prosent av de med utdanning innen folkemusikk og tradisjonsmusikk, gjort det samme.

Figur 4.1 «Har du hatt studieopphold i utlandet av minst tre måneders varighet som en del av musikkutdanningen?», etter sjanger. Prosent

Tilleggsanalyser av kjønn og lærested viser ingen signifikante forskjeller mellom lærestedene når det gjelder hvor mange som har hatt studieopphold i utlandet.

4.5 Annen høyere utdanning

Alle kandidatene ble også bedt om å svare på om de hadde fullført noen annen høyere utdanning¹² i tillegg til musikkutdanningen sin. Tabell 4.13 viser at totalt 36 prosent har svart ja på dette spørsmålet. Tabellen viser også at det er en signifikant høyere andel kvinner enn menn som har svart «ja» på spørsmålet om hvorvidt de har fullført noen annen høyere utdanning. Mens 40 prosent av kvinnene har svart at de har fullført annen høyere utdanning, har 31 prosent av mennene svart det samme.

¹² Før og/eller etter musikkutdanningen.

Tabell 4.13 «Har du fullført noen annen høyere utdanning i tillegg til musikkutdanningen som er nevnt over?», etter kjønn. Antall og prosentvis andel.

	Mann	Kvinne	Totalt
Ja	31 %	40 %	36 %
Nei	69 %	60 %	64 %
N (=100 %)	261	321	582

Tilleggsanalyser viser at det ikke er signifikante forskjeller mellom lærestedene på dette spørsmålet.

De som hadde svart bekreftende på at de hadde fullført en annen høyere utdanning i tillegg til musikkutdanningen, fikk i tillegg spørsmål om hvilket nivå denne utdanningen var på, og innenfor hvilket fagfelt den var.

Av Tabell 4.14 kan vi se drøyt halvparten av dem som har fullført en annen høyere utdanning i tillegg til musikkutdanningen, har fullført en 1 – 2 års høyere utdanning. 28 prosent har fullført en 3 – 4 års høyere utdanning (bachelorgrad / cand.mag grad), mens 21 prosent har fullført en annen mastergrad/hovedfagsutdanning.

Tabell 4.14 Nivå på tilleggsutdanningen. Antall og prosentvis andel.

	Antall	Andel (%)
1 - 2 års høyere utdanning	107	51
3 - 4 års høyere utdanning (bachelorgrad / cand.mag grad)	59	28
Mastergrad / hovedfag	43	21
Totalt	209	100

Tabellen nedenfor (Tabell 4.15) viser at blant dem som har fullført en annen høyere utdanning i tillegg til musikkutdanningen, har den største andelen av disse tatt den innenfor fagfeltet estetiske fag (48 prosent). 16 prosent har tatt tilleggsutdanning innenfor fagfeltet lærerutdanning og pedagogiske fag, og 14 prosent innenfor fagfeltet humanistiske fag. Seks prosent har tilleggsutdanning innenfor tekniske fag, håndverksfag og naturvitenskapelige fag, og fem prosent har tilleggsutdanning innenfor samfunnsfag og samfunnsøkonomi. Det er svært få personer som har tatt tilleggsutdanning innenfor de resterende fagfeltene.

Tabell 4.15 Tilleggsutdanningens fagfelt. Prosent

	Andel (%)
Humanistiske fag (historie, språk, religion, etc.)	14
Estetiske fag (musikk, kunst, design etc.)	48
Lærerutdanning og pedagogiske fag	16
Mediefag	2
Samfunnsfag, samfunnsøkonomi	5
Juridiske fag	1
Økonomisk-administrative fag	4
Tekniske fag, håndverksfag og naturvitenskapelige fag	6
Helse- og sosialfag	4
Tallet på observasjoner (=100 %)	206

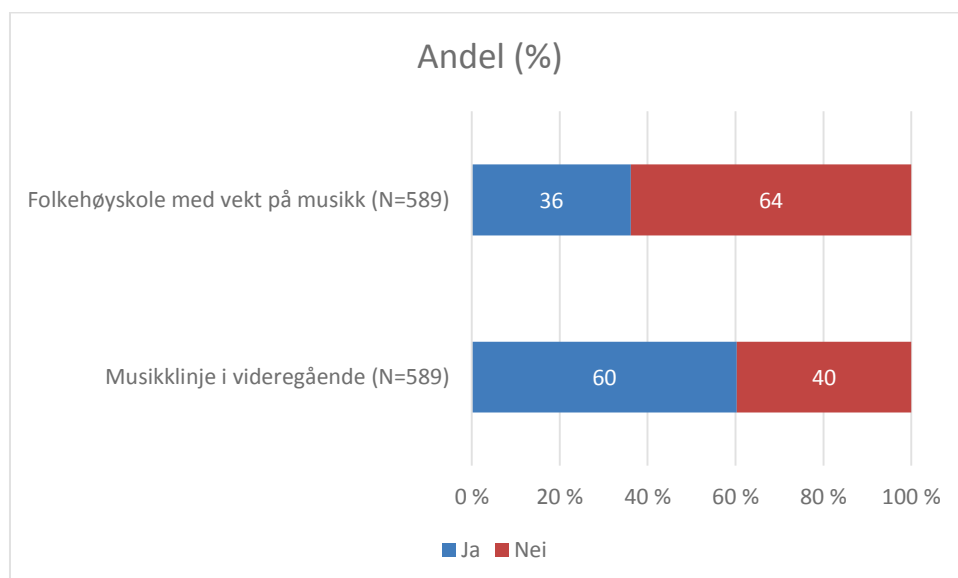
Tilleggsanalyser viser at det er enkelte forskjeller mellom kvinner og menn når det gjelder hvilket fagfelt tilleggsutdanningen var innenfor. De kvinnelige musikkandidatene hadde oftere enn de mannlige tatt tilleggsutdanning innenfor fagfeltet lærerutdanning og pedagogiske fag, mens de mannlige kandidatene oftere hadde tilleggsutdanning innenfor fagfeltet tekniske fag, håndverksfag og naturvitenskapelige fag. Det er med andre ord en tradisjonell kjønnsforskjell også på dette området.

4.6 Forutdanning i musikk

Alle fikk spørsmål om musikkrelaterte aktiviteter før de begynte sine høyere utdanning i musikk.

4.6.1 Musikklinje i videregående og folkehøgskole med vekt på musikk

Figur 4.2 viser andelen som har svart «ja» og «nei» på om de har gått på musikklinje i videregående og på folkehøgskole med vekt på musikk. Det er en større andel som har svart at de har gått på musikklinje i videregående (60 prosent) enn som har svart at de har gått på folkehøgskole med vekt på musikk (36 prosent). Flertallet av musikk kandidatene har altså tatt musikklinje i videregående opplæring før de begynte på høyere musikkutdanning. Omtrent en fjerdedel har verken erfaring med musikklinje på videregående eller folkehøgskole med vekt på musikk før de begynte på en utøvende og skapende musikkutdanning, og drøyt en av fem har både musikklinje fra videregående og tatt musikkutdanning på folkehøgskole .

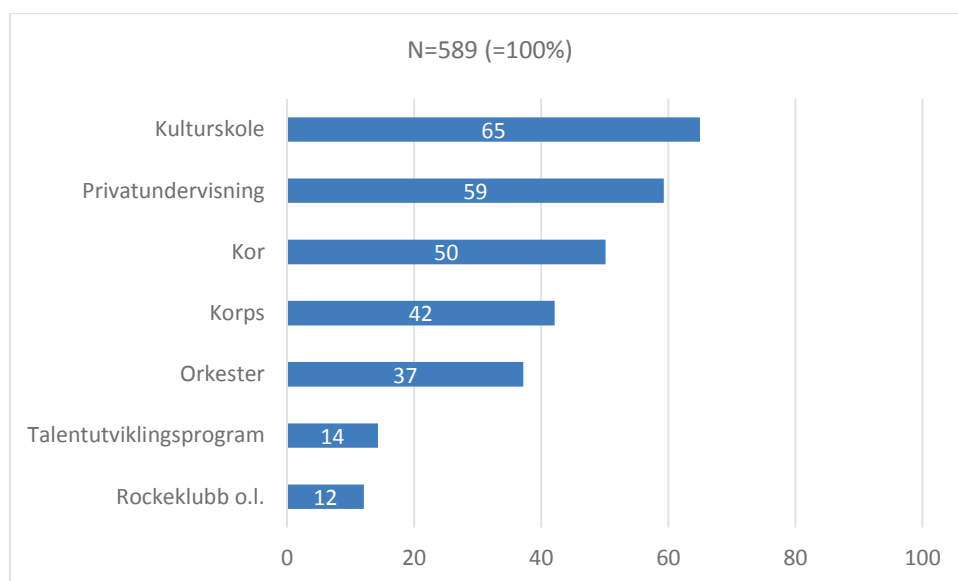
Figur 4.2 «Har du tatt noen av disse forutdanningene innenfor musikk?» Prosent.

Vi finner ingen kjønnsforskjeller på dette spørsmålet, men tilleggsanalyser viser at de med lavere grads utdanning fra annen institusjon i Norge eller fra utlandet har en signifikant lavere andel som har oppgitt at de har gått på musikklinje i videregående. Når det gjelder andelen som har svart at de har gått på folkehøgskole med vekt på musikk, har en høyere andel av dem som har sin lavere grads musikkutdanning fra NTNU og Universitetet i Agder, Institutt for musikk oppgitt dette. De som har sin lavere grads musikkutdanning fra Norges musikkhøgskole har derimot en lavere andel som har svart «ja» på dette.

4.6.2 Andre musikkrelaterte aktiviteter før musikkutdanningen

Kandidatene skulle også krysse av for om de hadde deltatt på en rekke andre aktiviteter før de begynte musikkutdanningen. Figur 4.3 viser at spesielt mange har gått på kulturskole (65 prosent), hatt privat musikkundervisning (59 prosent), og/eller sunget i kor (50 prosent). 42 prosent har spilt i korps og 37 prosent i orkester. Relativt få har vært med i en rockeklubb eller liknende (12 prosent)

eller deltatt i et talentutviklingsprogram (14 prosent). Tilleggsanalyser viser at 85 prosent har deltatt på mer enn én av disse foraktivitetene.

Figur 4.3 «Har du deltatt i noen av de følgende aktivitetene før du begynte på musikkutdanning?» Prosent.

Når vi sammenlikner kvinner og menn på spørsmålet om aktiviteter før musikkutdanningen, finner vi enkelte kjønnsforskjeller. Kvinner har en større andel som har deltatt i kor sammenliknet med menn, mens menn på sin side har en større andel som har deltatt i rockeklubb og liknende.

Sammenlikninger mellom lærestedene der kandidatene tok sin lavere grads musikkutdanning, viser også enkelte forskjeller på dette spørsmålet. NTNU skiller seg ut fra de andre lærestedene ved å ha en høyere andel enn gjennomsnittet som har gått på kulturskole og en lavere andel enn gjennomsnittet som har sunget i kor. De som har musikkutdanning fra utlandet har en lavere andel enn gjennomsnittet som har gått på kulturskole, mens de med annen musikkutdanning fra Norge har en høyere andel som har sunget i kor sammenliknet med gjennomsnittet for alle lærestedene. Vi finner også enkelte forskjeller mellom lærestedene når det gjelder andelen som har spilt i orkester før de begynte musikkutdanningen. Mens Universitetet i Bergen, Griegakademiet og de med musikkutdanning fra annen institusjon i Norge har en lavere andel som har krysset av for at de har spilt i orkester før de begynte musikkutdanningen, har en høyere andel enn gjennomsnittet blant dem som har tatt sin lavere grads musikkutdanning ved Barratt Due musikkinstitut gjort det samme.

Ser vi på musikkjanger, ser vi enkelte forskjeller mellom disse når det gjelder hvilke forutdanninger kandidatene har deltatt i. De som har utdanning innenfor sjangeren Jazz, pop og rock har en signifikant lavere andel som har deltatt i talentutviklingsprogram. Ikke overraskende, har de med utdanning innenfor den nevnte sjanger derimot en signifikant høyere andel som har deltatt i rockeklubb og liknende. I overkant av en fjerdedel innenfor denne sjangeren har oppgitt at de har deltatt i rockeklubb eller liknende, sammenliknet med 12 prosent totalt.

Vi finner også forskjeller mellom de ulike musikkjangerne når det gjelder deltakelse i orkester. Mens 42 prosent av de med klassisk musikkutdanning har spilt i orkester, har 20 prosent av de med musikkutdanning innen jazz, pop og rock gjort det samme.

4.6.3 Alder da de begynte å spille et instrument

Videre skulle musikkandidatene oppgi hvor gamle de var da de begynte å spille et instrument. Gjennomsnittlig alder er åtte år, og vi finner ingen signifikante forskjeller mellom kandidatene med hensyn til hvilken musikkjanger de har studert innenfor. Tabell 4.16 viser hvordan svarene fordeler

seg etter at vi har gruppert dem. Vi ser at hovedvekten av musikkandidatene har oppgitt at de var mellom seks og åtte år da de begynte å spille et instrument. Drøyt en fjerdedel var mellom ni og tolv år, 16 prosent var fem år eller yngre, mens til sammen 6 prosent var 13 år eller eldre.

Tabell 4.16 «Hvor gammel var du da du begynte å spille et instrument?» Prosent

	Andel (%)
0 - 5 år	16
6 - 8 år	52
9 - 12 år	26
13 - 15 år	4
Eldre enn 15 år	2
N (=100 %)	589

Svarene på dette spørsmålet gir – sammen med svarene på spørsmålet om musikklinje i videregående og spørsmålene om musikkrelaterte aktiviteter (figur 4.3) – uttrykk for at musikkinteressen har vært en del av musikkandidatenes liv gjennom hele oppveksten.

Analyser etter sjanger viser ingen signifikante forskjeller når det gjelder alder da de begynte å spille.

4.7 Videre utdanning etter musikkutdanningen

Musikkandidatene ble også spurt om de for tiden holdt på med noen form for videre utdanning som gir 30 studiepoeng eller mer.

4.7.1 Videre utdanning for dem som kun har fullført lavere grads musikkutdanning

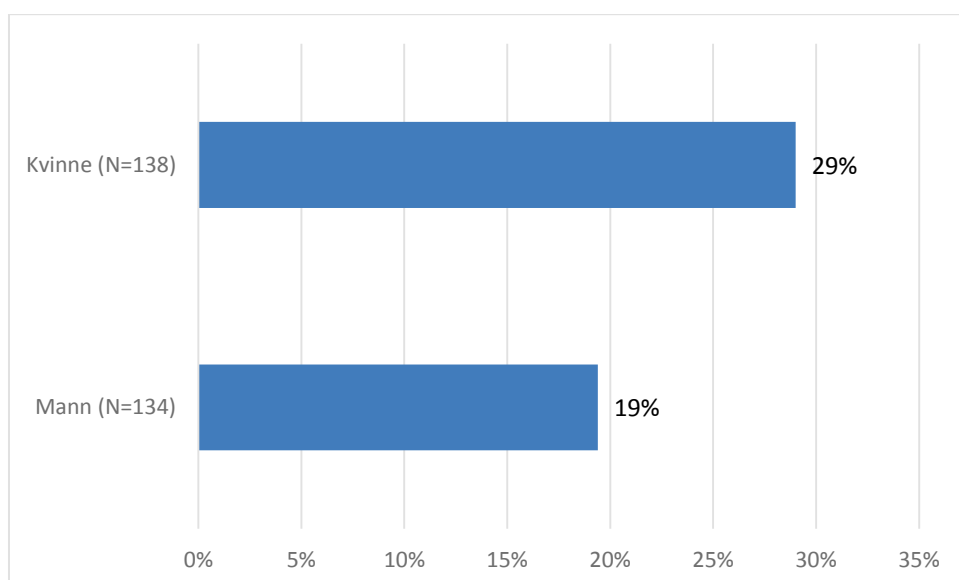
Ser vi bort i fra dem som også har fullført en *masterutdanning* i musikk, oppga totalt 25 prosent at de for tiden holdt på med en videreutdanning som gir 30 studiepoeng eller mer (Tabell 4.17). Ser vi imidlertid kun på to av de seneste (og største) lavere grads kullene i utvalget, 2011 og 2012, er andelen henholdsvis 29 prosent og 46 prosent. Dersom vi bare tar utgangspunkt i 2012-kullet, og sammenlikner dette med andre bachelorkandidater fra breddeuniversitetene (Arnesen og Waagene, 2009), ser vi at andelen i videre studier er lavere for musikkandidatene enn for de andre universitetsbachelorene. Et halvt år etter fullført bachelorgrad fra et av breddeuniversitetene, oppga 74 prosent at de holdt på med videre studier på heltid eller deltid (Arnesen og Waagene 2009), sammenliknet med 46 prosent av 2012-kullet for de musikkutdannede inkludert i denne undersøkelsen.

Tabell 4.17 Andel i videre utdanning blant dem med lavere grads musikkutdanning

	Andel
Lavere grad (alle kullene)	25 %
Lavere grad 2011-kullet	29 %
Lavere grad 2012-kullet	46 %
Universitetsbachelor ¹³ ca. et halvt år etter eksamen	74 %

Analyser viser også at en signifikant høyere andel av kvinnene enn av mennene, som kun har fullført lavere grads musikkutdanning, oppga at de var i videre utdanning på undersøkelsestidspunktet (Figur 4.4).

¹³ Fra de fire breddeuniversitetene; Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, NTNU og Universitetet i Tromsø (Tall fra NIFUs nasjonale Kandidatundersøkelse 2007).

Figur 4.4 Andel i videre utdanning blant dem med lavere grads musikkutdanning, etter kjønn

I tabell 4.18 ser vi på bacheloror/lavere grads kandidater i utøvende og skapende musikk som holdt på med en videreutdanning på undersøkelsestidspunktet (som ikke hadde *fullført* en høyere grads musikkutdanning), og undersøker hva slags videreutdanning disse holder på med. Av disse svarer 55 prosent at de holder på med en mastergrad, mens 45 prosent holder på med en annen videreutdanning (Tabell 4.18).

Tabell 4.18 Nivået på den videre utdanningen som personer med lavere grad er i gang med

	Andel (%)
Mastergrad	55
Annen videreutdanning	45
N (=100 %)	67

Vi har tidligere sett at til sammen 11 prosent av dem som hadde fullført en lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk, hadde påbegynt en masterutdanning i musikk, men ikke fullført (se tabell 4.5). Av disse var (bare) 49 prosent i videre utdanning på undersøkelsestidspunktet, mens 51 prosent ikke holdt på med videre utdanning.

Tilleggsanalyser av dem med kun fullført lavere grads musikkutdanning, viser at til sammen 15 personer holdt på med videre utdanning innenfor humanistiske fag (historie, språk, religion, etc.) eller innenfor lærerutdanning og pedagogiske fag. Den største andelen (41 personer) var å finne innenfor estetiske fag (musikk, kunst, design etc.).

Når det gjelder eventuelle lærestedsforskjeller, blir gruppene svært små, slik at eventuelle forskjeller ikke slår signifikant ut i denne sammenhengen.

4.7.2 Videre utdanning for dem som også har fullført en høyere grads musikkutdanning

Analyser av dem som også har fullført en masterutdanning/høyere grads utdanning i musikk, viser at 12 prosent har oppgitt at de holdt på med videre studier på undersøkelsestidspunktet. Av disse 12 prosentene holdt de fleste på med en annen videreutdanning (26 personer), mens svært få (færre enn ti) personer holdt på med en mastergrad eller utdanning på PhD/doktorgradsnivå.

Ser vi på videreutdanningens fagfelt, holdt flertallet, det vil 17 personer, på med utdanning innenfor fagfeltet estetiske fag (musikk, kunst, design etc.). Det nest største fagfeltet var lærerutdanning og pedagogiske fag, men færre enn ti personer av dem som hadde fullført en høyere grads utdanning i musikk holdt på med en videre utdanning innenfor dette fagfeltet.

Tilleggsanalyser viser at det ikke er signifikante forskjeller mellom kvinner og menn, som har fullført en høyere grads musikkutdanning, når det gjelder eventuell deltakelse i videre studier på undersøkelsestidspunktet. Gruppene blir dessuten svært små, slik at eventuelle forskjeller mellom læresteder ikke slår signifikant ut i denne sammenhengen.

4.8 Familiebakgrunn

4.8.1 Foreldrenes utdanningsnivå og eventuelle musikkutdanning

Tabell 4.19 viser at en relativt stor andel av de musikkutdannede har foreldre med høyere utdanning. 67 prosent har en mor som har en eller annen form for høyere utdanning, og 70 prosent har en far med høyere utdanning. Disse andelene er signifikant høyere enn for høyere grads kandidater utdannet våren 2011 som ble stilt tilsvarende spørsmål i NIFUs nasjonale kandidatundersøkelse, hvor henholdsvis 58 prosent hadde mødre med høyere utdanning og 61 prosent hadde fedre med høyere utdanning.

Tabell 4.19 Foreldrenes utdanningsnivå. Prosent

	Mors utdanning Andel (%)	Fars utdanning Andel (%)
Grunnskole	10	8
Ett- og toårig videregående	12	14
Treårig videregående	12	8
Ett- og toårig høyere utdanning	9	11
Tre- eller fireårig høyere utdanning	36	26
Mer enn fire års høyere utdanning	22	33
N (=100 %)	581	580

Musikkandidatene ble også spurt om foreldrene også hadde musikkutdanning av minimum tre års varighet, og 11 prosent har svart at far har musikkutdanning og 10 prosent har svart at mor har musikkutdanning (Tabell 4.20).

Tabell 4.20 «Har din mor eller far tatt musikkutdanning av minimums tre års varighet?» Prosent.

	Far musikkutdanning Andel (%)	Mor musikkutdanning Andel (%)
Ja	11	10
Nei	89	90
N (=100 %)	580	581

Dette betyr at det som kjennetegner musikkandidatene, ikke er at deres foreldre har musikkutdanning, men at deres foreldre har høyere utdanning.

4.8.2 Bostedskommune da de var 17 år

Musikkandidatene ble spurt om bostedskommune da de var 17 år. Tabell 4.21 viser at blant de som har besvart, bodde den største andelen i Akershus fylke da de var 17 år (11 prosent). Færrest var bosatt i Aust-Agder (én prosent) og Finnmark (én prosent).

Tabell 4.21 Bostedskommune da de var 17 år

	Andel (%)
Akershus	11
Utland	10
Oslo	9
Hordaland	8
Sør-Trøndelag	7
Rogaland	6
Møre og Romsdal	6
Nordland	6
Hedmark	6
Østfold	5
Oppland	5
Buskerud	5
Vestfold	4
Telemark	3
Vest-Agder	3
Troms	3
Nord-Trøndelag	2
Sogn og Fjordane	2
Aust-Agder	1
Finnmark	1
N (= 100 %)	578

Når vi sammenlikner læresteder og bostedskommune da kandidatene var 17 år, finner vi at lærestedene stort sett har hatt den største andelen kandidater fra egen landsdel. Unntaket er Universitetet i Agder, Institutt for musikk, som har hatt den største andelen kandidater fra Østlandet. Ser man dette i lys av andel av befolkningen som er bosatt på henholdsvis Sørlandet og Østlandet, er ikke dette så overraskende. Høy andel av befolkningen bosatt på Østlandet gjør også at de øvrige lærestedene har hatt en relativt stor andel av kandidatene fra Østlandet (i tillegg til fra egen landsdel). Tidligere forskning på søkerdata fra Samordna opptak, viser at studenter generelt velger å studere ved et lærested i nærheten av der de bor/kommer fra (Frølich, Waagene og Aamodt 2012).

4.8.3 Fødeland

Videre ble musikkandidatene spurt om hvor de var født, og Tabell 4.22 viser at til sammen 12 prosent er født utenfor Norge. Den største andelen av de som er født utenfor Norge, ser vi er født i Norden eller Vest-Europa ellers, eller i et av EU-landene Estland, Kroatia, Latvia, Litauen, Tsjekkia, Ungarn, Polen, Slovakia, Slovenia, Bulgaria og Romania (7 prosent). Andelen født utenfor Norge samsvarer med den vi finner for høyere grads kandidater, som også var 12 prosent i 2011 (Kilde: NIFUs nasjonale kandidatundersøkelse våren 2011).

Tabell 4.22 Fødeland. Prosent

	Andel (%)
Norge	88
Norden og Vest-Europa ellers, samt EU-landene Estland, Kroatia, Latvia, Litauen, Tsjekkia, Ungarn, Polen, Slovakia, Slovenia, Bulgaria og Romania	7
Øst-Europa ellers	2
Verden for øvrig	3
N (=100 %)	579

De som var født i et annet land enn Norge, ble også spurt om de flyttet til Norge for å ta musikkutdanning. Av disse oppga 56 prosent at de hadde flyttet til Norge for å ta musikkutdanning, mens 44 prosent oppga å ha flyttet til Norge av andre grunner (Tabell 4.23). Det var kanskje en overraskende høy andel av dem som hadde innvandret som svarte at de hadde gjort det på grunn av musikkutdanningen.

Tabell 4.23 «Flyttet du til Norge for å ta musikkutdanning?»

	Andel (%)
Ja	56
Nei, av andre grunner	44
N (= 100 %)	77

4.9 Oppsummering

I dette kapitlet har vi presentert oversikter over de musikkutdannede som har besvart spørreundersøkelsen, med hensyn til blant annet lærested, sjanger, hovedinstrument, eventuelle utenlandsopphold, studietid, forutdanninger og tidligere studier, samt eventuell videre utdanning og en rekke bakgrunnsopplysninger.

De musikkutdannede fordeler seg nokså likt mellom kvinner (55 prosent) og menn (45 prosent), og den desidert største gruppen har tatt sin lavere grads musikkutdanning ved Norges musikkhøgskole (43 prosent). Den nest største gruppen er NTNU (13 prosent), mens de resterende lærestedene har andeler på mellom tre og ni prosent. Et klart flertall (77 prosent) har svart at de fullførte sin lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk på normert tid eller kortere.

Kandidatene ble også spurt om de hadde påbegynt og/eller fullført en master-/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk. Til sammen hadde drøyt halvparten (53 prosent) også fullført en høyere grads musikkutdanning. I tillegg hadde 11 prosent påbegynt, men ikke fullført, en slik utdanning. En noe større andel av kvinnene (57 prosent) enn av mennene (49 prosent) hadde fullført en høyere grads musikkutdanning. Den største andelen av de som hadde fullført hele eller minimum tre fjerdedeler av en høyere grads musikkutdanning, hadde gjort dette ved Norges musikkhøgskole (51 prosent). Den nest største gruppen var dem som hadde oppgitt å ha tatt høyere grads musikkutdanning var de som hadde tatt dette i utlandet (14 prosent). De fleste (69 prosent) hadde fullført en master-/høyere grads utdanning på normert tid eller kortere.

Da vi så på sjanger, fant vi at de med utdanning innen klassisk musikk (76 prosent) utgjør den største gruppen i utvalget, etterfulgt av jazz/pop/rock (21 prosent), og tilslutt folkemusikk/tradisjonsmusikk (3 prosent). Videre viste analysene av hovedinstrument at sang er den største gruppen (126 personer). Den nest største gruppen er de med klaver (79 personer), etterfulgt av fiolin (43 personer), orgel (35 personer), slagverk/trommesett (32 personer) og gitar (30 personer). De resterende gruppene har færre enn 30 personer.

I alt hadde 27 prosent hatt studieopphold i utlandet av minst tre måneders varighet som en del av musikkutdanningen. Den største andelen her fant vi blant dem med utdanning i klassisk musikk. Her hadde 30 prosent hatt utenlandsopphold, mens 16 prosent av de med utdanning innen jazz/pop/rock og 13 prosent av dem med utdanning innen folkemusikk/tradisjonsmusikk hadde hatt det samme.

På spørsmål om annen fullført høyere utdanning, svarte 36 prosent av musikkandidatene at de hadde dette, og her var det en liten overvekt av kvinner (40 prosent) i forhold til menn (31 prosent). Av dem som hadde fullført en annen høyere utdanning, hadde drøyt halvparten fullført en utdanning av 1 – 2 års varighet. 28 prosent hadde tatt en høyere utdanning av 3 – 4 års varighet, mens 21 prosent hadde tatt en høyere grad. Når det gjelder fagfelt på denne utdanningen, har den største gruppen tatt en utdanning innenfor faggruppen estetiske fag (48 prosent). Betydelige andeler har også oppgitt at tilleggsutdanningen er innenfor lærerutdanninger og pedagogiske fag (16 prosent) og humanistiske fag (14 prosent).

Mange av musikkandidatene, 60 prosent, har gått på musikklinje i videregående, og 36 prosent har gått på folkehøgskole med vekt på musikk. Så godt som alle har dessuten deltatt i én eller flere andre foraktiviteter før musikkutdanningen; kulturskole (65 prosent), privat musikkundervisning (59 prosent), kor (50 prosent), korps (42 prosent), orkester (37 prosent), talentutviklingsprogram (14 prosent) og rockeklubb eller liknende (12 prosent). 85 prosent har deltatt i flere enn én slik aktivitet.

De fleste begynte å spille et instrument da de var mellom seks og åtte år (52 prosent). 26 prosent begynte da de var mellom ni og tolv år, mens 16 prosent begynte da de var fem år eller yngre. Få begynte da de var tenåringer eller eldre (seks prosent).

Totalt oppga 30 prosent av dem som *ikke* hadde fullført en masterutdanning/høyere grads utdanning i musikk at de holdt på med en videre utdanning, som gir 30 studiepoeng eller mer, på undersøkelsestidspunktet. En noe større andel av kvinnene enn av mennene oppga dette, og til sammen 55 prosent oppga at de holdt på med en mastergrad og 45 prosent oppga at de holdt på med en annen videreutdanning. Den største andelen var å finne innenfor estetiske fag (41 personer totalt). Ser vi kun på 2012-kullet, det vil si de som på undersøkelsestidspunktet hadde fullført en lavere grads musikkutdanning for 1 til 1 ½ år siden, finner vi at 46 prosent var i gang med videre studier høsten 2013.

Analyser av dem som også har fullført en masterutdanning/høyere grads utdanning i musikk, viste at 12 prosent hadde oppgitt at de holdt på med videre studier på undersøkelsestidspunktet. Av disse 12 prosentene holdt de fleste på med en annen videreutdanning (26 personer), mens svært få (færre enn ti) personer holdt på med en mastergrad eller utdanning på PhD/doktorgradsnivå.

Analyser av bakgrunnsvariabler viste at en relativt stor andel av musikkandidatene har foreldre med høyere utdanning (70 prosent har en far med høyere utdanning og 67 prosent har en mor med høyere utdanning), sammenliknet med for eksempel andre høyere grads kandidater. Noen har også foreldre som selv har musikkutdanning (11 prosent har en far med musikkutdanning og 10 prosent har en mor med musikkutdanning).

Den største andelen var bosatt i Akershus fylke (61 prosent) da de var 17 år, mens færrest var bosatt i Aust-Agder (én prosent) og Finnmark (én prosent). Til sammen var 12 prosent født utenfor Norge. De fleste av disse i Norden eller Vest-Europa, eller EU-land i Øst-Europa. 56 prosent hadde flyttet til Norge for å ta musikkutdanning, mens 44 prosent hadde kommet hit av andre grunner.

5 Vurderinger av musikkutdanningen

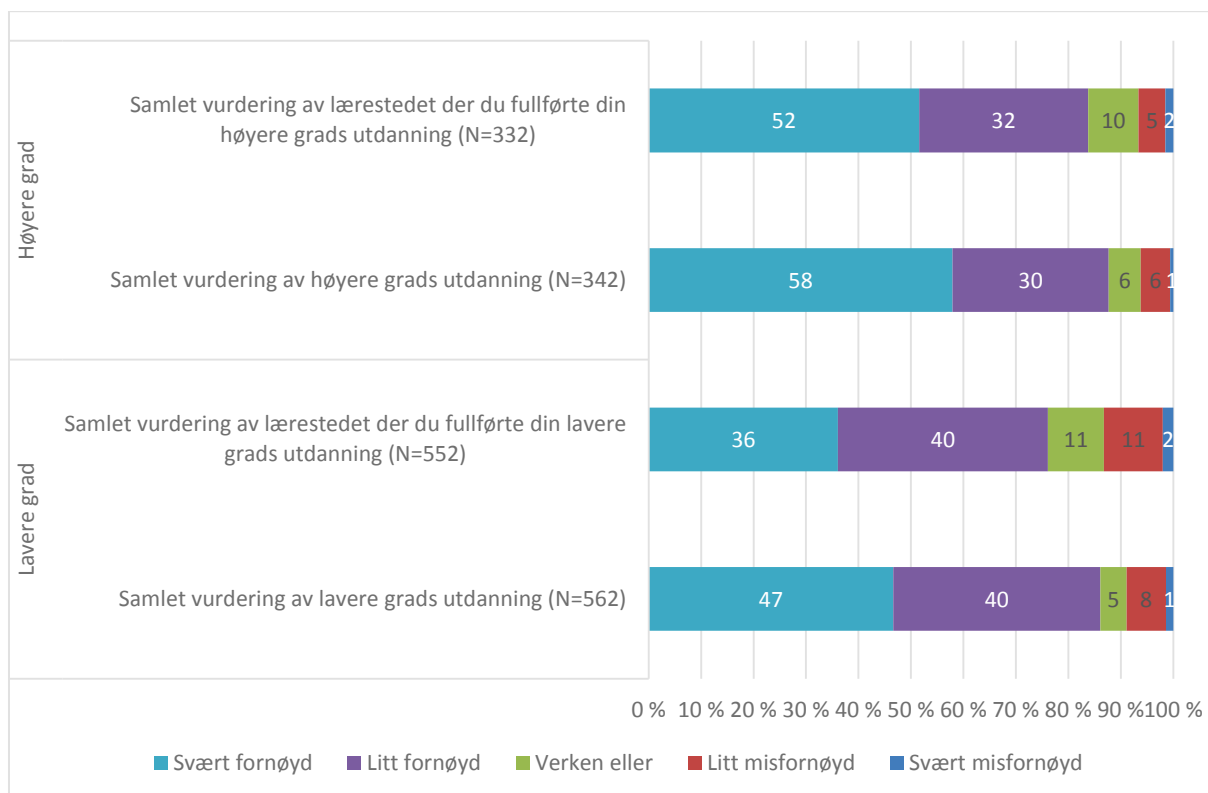
Musikkandidatene ble bedt om å svare på en rekke spørsmål som omhandlet deres vurdering av musikkutdanningen de hadde tatt. Enkelte av spørsmålene var stilt spesifikt om bachelorgraden/lavere gradsutdanningen og mastergraden/hovedfagsutdanningen. De som både har tatt en lavere grad og en høyere grad i musikk, har derfor svart både for sin lavere grad, og for sin høyere grad, på enkelte av spørsmålene. Andre av spørsmålene har kun vært stilt én gang, til alle, uavhengig av om man hadde tatt en høyere grad i tillegg til sin lavere grad. Dette forklarer hvorfor det er ulik antall i tabellene. Vi vil omtale dette mer detaljert underveis i kapittelet.

5.1 Samlet vurdering av musikkutdanningen

Kandidatene ble først bedt om å gi en samlet vurdering av musikkutdanningen(e) de hadde tatt, og av lærestedet der de hadde tatt utdanningen(e). Totalt sett er kandidatene relativt fornøyd med både utdanningen og lærestedet, det gjelder både lavere og høyere grads utdanning i utøvende og skapende musikk.

Tabell 5.1 viser at 87 prosent er litt eller svært fornøyd med utdanningen på lavere grads nivå, og 88 prosent er litt fornøyd eller svært fornøyd med utdanningen på høyere grads nivå. Disse andelene samsvarer med andelene for dem med høyere utdanning generelt fra de nasjonale kandidatundersøkelsene (Arnesen, Støren og Wiers-Jenssen 2012).

Når det gjelder tilfredshet med *lærestedet*, finner vi en liten forskjell mellom vurderingen av lavere grad og høyere grad. Mens 76 prosent er tilfredse med lærestedet der de tok utdanningen på lavere grads nivå, er 84 prosent tilfredse med lærestedet der de tok utdanningen på høyere grads nivå. For dem med høyere grad i utøvende og skapende musikk, gjenspeiler denne andelen også de med høyere grads utdanning generelt (Arnesen mfl, 2012). 2012. Tabellen viser også at 9 prosent er misfornøyd med musikkutdanningen på lavere grads nivå, mens 13 prosent er misfornøyd med lærestedet (lavere grad). Tilsvarende andeler for høyere grad er 7 prosent, både når det gjelder utdanningen og lærestedet.

Figur 5.1 Samlet vurdering av utdanningen i utøvede og skapende musikk, etter høyere og lavere grad. Prosent.

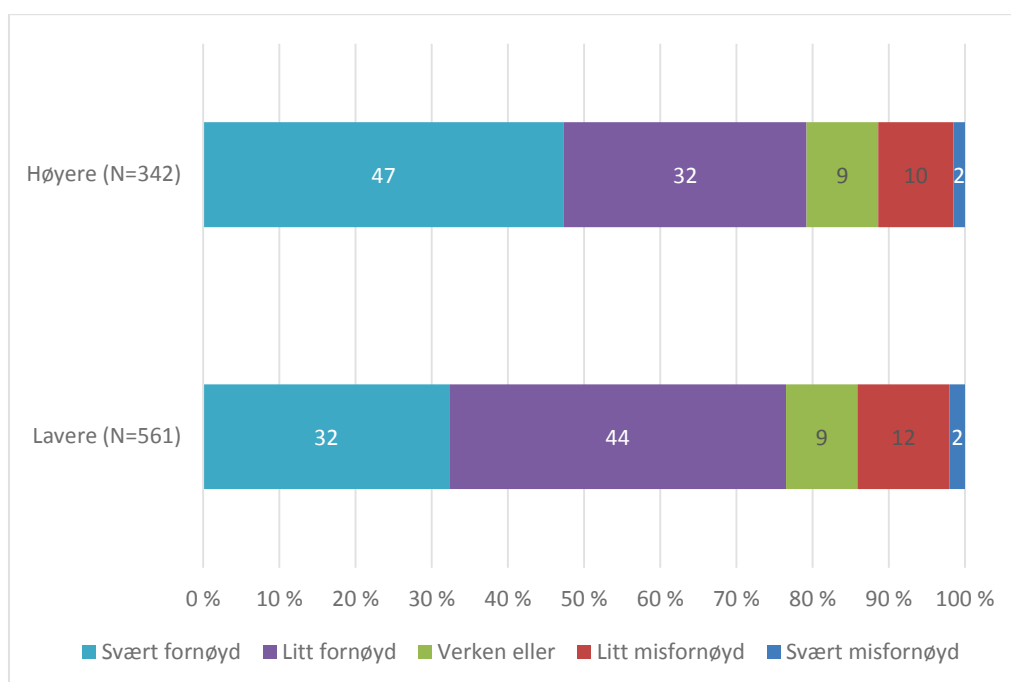
Tilleggsanalyser viser at de andelene vi finner for det samlede utvalget av musikkandidater, tilsvarer andelene vi finner når vi ser på det enkelte lærested, og når vi ser på kvinner i forhold til menn. Det er altså ingen signifikante forskjeller mellom de ulike gruppene (lærested og kjønn) når det gjelder tilfredshet med utdanning og lærested samlet sett.

5.2 Tilfredshet med ulike sider av musikkutdanningen

Kandidatene ble også bedt om å oppgi hvor fornøyde de var med ulike sider ved utdanningstilbudene på lavere og eventuelt høyere grad. De som har tatt en bachelorgrad og i tillegg fullført mer enn tre fjerdedeler av en masterutdanning har svart på vurderingsspmål om både bachelorutdanningen og masterutdanningen de tok. De er med andre ord inkludert som både lavere gradsutdannede og høyere gradsutdannede i figurer og tabeller.

5.2.1 Faglig innhold

Figur 5.2 viser at når det gjelder det faglige innholdet har 76 prosent oppgitt at de er svært fornøyde eller litt fornøyde på dette området når det gjelder utdanningen på lavere grads nivå. Tilsvarende andel for høyere grad er 79 prosent. Noen, henholdsvis 12 prosent for høyere grad og 14 prosent for lavere grad, har oppgitt at de er misfornøyd med det faglige innholdet i utdanningen.

Figur 5.2 Tilfredshet med det faglige innholdet i utdanningen for dem med lavere grad og dem med høyere grad i utøvende og skapende musikk. Prosent

I tillgesanalyser har vi undersøkt svarene fra kvinner og menn hver for seg. Vi finner da ingen forskjell i tilfredshet med det faglige innholdet i utdanningene blant kandidater på høyere grads nivå. Når det gjelder utdanningen på lavere grads nivå, derimot, er mennene generelt litt mer fornøyde med det faglige innholdet enn det kvinnene er.

Tabell 5.1 viser også at to av lærestedene skiller seg ut når det gjelder tilfredshet med det faglige innholdet i utdanningen på lavere grad. Universitetet i Bergen, Griegakademiet har en signifikant *lavere* andel enn gjennomsnittet som er fornøyde med det faglige innholdet i utdanningen på lavere grads nivå. Norges musikkhøgskole har en signifikant *høyere* andel som er fornøyde med det faglige innholdet i bachelorutdanningen/lavere grads utdanning, sammenliknet med gjennomsnittet for alle lærestedene på lavere grads nivå.

Tabell 5.1 Tilfredshet med det faglige innholdet i utdanningen for dem med lavere grad i utøvende og skapende musikk, etter lærested. Prosent

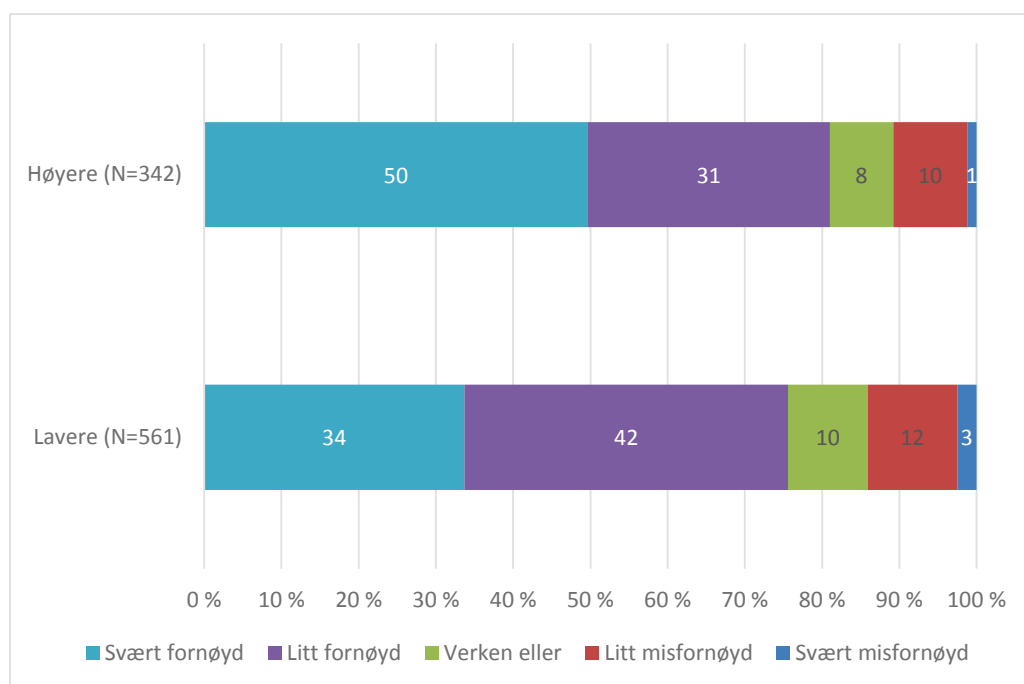
	Misfornøyd	Verken eller	Fornøyd
Høgskolen i Tromsø/Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet (N=32)	13	9	78
NTNU, Institutt for musikk (N=74)	19	14	68
Universitetet i Bergen, Griegakademiet (N=50)*	26	12	62
Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans (N=30)	10	17	73
Universitetet i Agder, Institutt for musikk (N=42)	24	7	69
Barratt Due musikk institutt (N=42)	12	10	79
Norges musikkhøgskole (N=240)*	10	8	82
Annen musikkutdanning/annen institusjon i Norge (N=33)	9	6	85
Høgskole/universitet i utlandet (N=18)	11	6	83
Totalt (N=561)	14	9	76

*=signifikant forskjellig fra gjennomsnittet på 5-prosentnivå.

Tilleggsanalyser viser også at blant dem med høyere grads utdanning fra Universitetet i Agder er det en signifikant *høyere* andel *misfornøyde* med det faglige innholdet i musikkutdanningen, sammenliknet med gjennomsnittet for alle lærestedene som tilbyr høyere grads musikkutdanning. Her er det imidlertid viktig å minne om at både når det gjelder lavere grads utdanninger og høyere grads utdanninger blir gruppene ofte svært små når vi bryter ned på lærested. Mange av gruppene er så små at eventuelle forskjeller som kan være tilstede, ikke slår signifikant ut.

5.2.2 Undervisningen

Videre ble kandidatene bedt om å oppgi hvor fornøyde de var med undervisningen. Figur 5.3 viser at musikkandidatene også på dette området i stor grad er tilfredse. 81 prosent har svart at de er litt fornøyde eller svært fornøyde når det gjelder kvaliteten på undervisningen på høyere grads nivå. Tilsvarende andel for lavere grad er 76 prosent. 15 prosent har dessuten svart at de er misfornøyde med undervisningen på lavere grad, mens tilsvarende andel for høyere grad er 11 prosent.

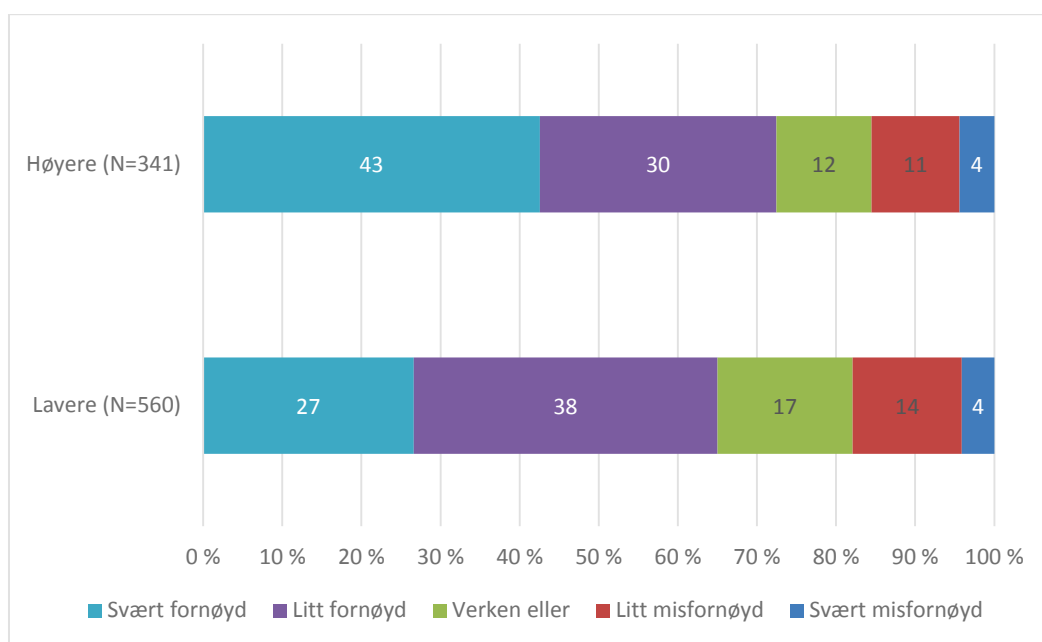

Figur 5.3 Tilfredshet med undervisningskvaliteten for dem med lavere grad og dem med høyere grad i utøvende og skapende musikk. Prosent

Analyser etter kjønn og lærested viser ingen signifikante forskjeller når det gjelder tilfredshet med undervisningen på verken høyere eller lavere grads nivå. Når det gjelder sjanger, finner vi signifikante forskjeller på høyere grad. De med utdanning innen klassisk, har en noe høyere andel fornøyde enn de med utdanning innen jazz/pop/rock.

5.2.3 Veiledning

Når det gjelder tilfredshet med veiledningen som kandidatene har fått under utdanningen, viser Figur 5.4 at 73 prosent av kandidatene er svært fornøyde eller litt fornøyde på høyere grad. De med høyere grad i utøvende og skapende musikk er altså litt mer fornøyde med det faglige innholdet og undervisningen enn med veiledningen. Det samme gjelder for lavere grad. Mens 76 prosent har svart at de er fornøyde med det faglige innholdet og undervisningen på lavere grad, har 65 prosent svart at de er fornøyde med veiledningen.

Figur 5.4 Tilfredshet med tilbakemeldinger og veiledning for dem med lavere grad og dem med høyere grad i utøvende og skapende musikk. Prosent

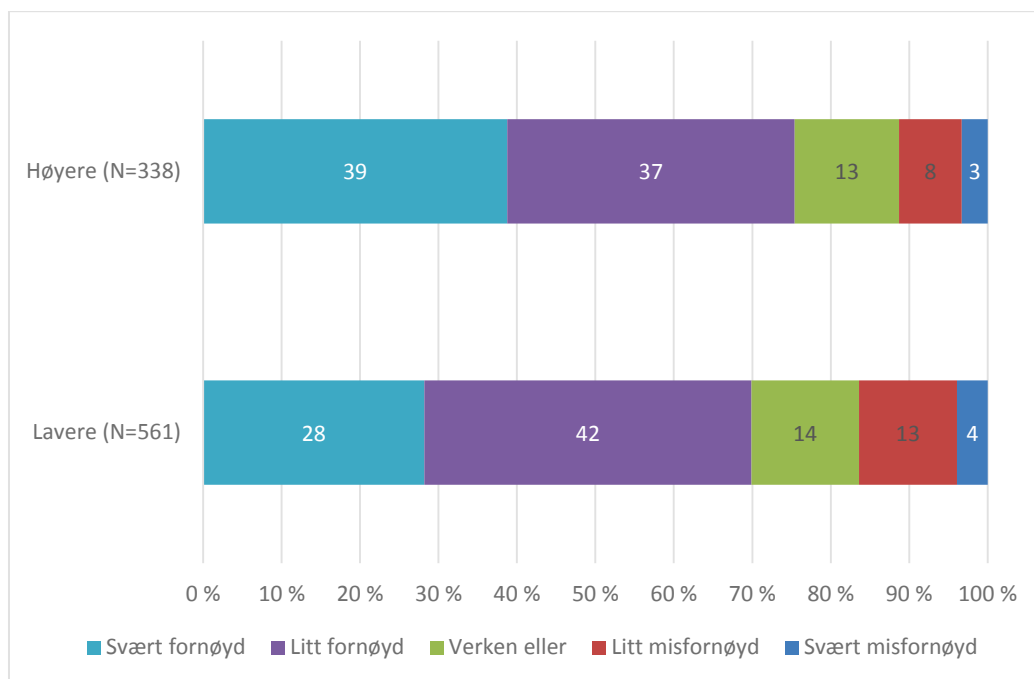
At de med høyere grad i utøvende og skapende musikk er mindre tilfredse med veiledning enn med faglig innhold og undervisningskvalitet, tilsvarer bildet man ser for de med høyere grads utdanning generelt i NIFUs nasjonale kandidatundersøkelser. Til tross for enkelte faggrufforskjeller, viser blant annet Arnesen mfl. (2012) at høyere grads kandidater generelt er mer fornøyd med faglighet og undervisning enn med tilbakemeldinger og veiledning.

Analyser av eventuelle kjønnsforskjeller viser ingen signifikante forskjeller når det gjelder tilfredshet med tilbakemeldinger og veiledning på verken høyere eller lavere grads nivå. Når det gjelder lærested finner vi at de som har tatt en høyere grads utdanning ved NTNU, Institutt for musikk har en lavere andel enn gjennomsnittet for alle lærestedene som er fornøyd med veiledningen. Ellers finner vi ingen andre signifikante forskjeller mellom lærestedene, verken på lavere - eller høyere grads nivå.

Tilleggsanalyser etter sjanger viser at de med klassisk utdanning (uavhengig av nivå) har en høyere andel fornøyd, sammenliknet med dem med utdanning innen jazz/pop/rock.

5.2.4 Studiets relevans for arbeidslivet

I tillegg til å skulle vurdere tilfredshet ved ulike sider ved utdanningen og lærestedet generelt, skulle respondentene også vurdere hvor fornøyd de var med utdanningens relevans for arbeidslivet. Her ser vi at det er tilnærmet ingen forskjell mellom lavere og høyere grads nivå. Figur 5.5 viser at når det gjelder lavere grads nivå, har 70 prosent svart at de er litt fornøyd eller svært fornøyd med studiets relevans for arbeidslivet. For utdanning på høyere grads nivå er tilsvarende andel 76 prosent. Dette betyr at musikkutdannede mastere (eller høyere grad) vurderer utdanningens relevans for arbeidslivet som like høy som gjennomsnittet av mastere i NIFUs ordinære kandidatundersøkelser, og faktisk mye høyere enn hva mastere i humanistiske og estetiske fag generelt gjør. I kandidatundersøkelsen 2011 (Arnesen mfl. 2012) svarte 74 prosent av alle masterne at de var litt fornøyd eller svært fornøyd med utdanningens relevans for arbeidslivet, av masterne i humanistiske og estetiske fag var andelen 58 prosent.

Figur 5.5 Tilfredshet med studiets relevans for arbeidslivet for dem med lavere grad og dem med høyere grad. Prosent.

Analysen av kvinner i forhold til menn viser ingen forskjeller når det gjelder vurderingen av utdanningens relevans for arbeidslivet.

Når vi sammenlikner læresteder (Tabell 5.2), finner vi enkelte signifikante forskjeller mellom læresteder når vi ser på høyere grads nivå. De med høyere grads utdanning fra NTNU, Institutt for musikk har ingen som har oppgitt at de er *misfornøyd* med utdanningens relevans for arbeidslivet, og skiller seg i så måte signifikant positivt fra de andre lærestedene. Analysene viser også at de med musikkutdanning fra «annen høyskole/universitet i utlandet», har en signifikant høyere andel som er *fornøyd* sammenliknet med gjennomsnittet for alle lærestedene.

Tabell 5.2 Tilfredshet med studiets relevans for arbeidslivet for dem med høyere grad, etter lærested. Prosent.

	Misfornøyd	Verken eller	Fornøyd
Høgskolen i Tromsø/Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet (N=11)	18	27	55
NTNU, Institutt for musikk (N=18)**	0	33	67
Universitetet i Bergen, Griegakademiet (N=18)	6	22	72
Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans (N=14)	14	21	64
Universitetet i Agder, Institutt for musikk (N=21)	14	10	76
Barratt Due musikk institutt (N=14)	14	7	79
Kunsthøgskolen i Oslo, Operahøgskolen (N=12)	17	0	83
Norges musikkhøgskole (N=172)	9	14	77
Annen musikkutdanning/annen institusjon i Norge (N=færre enn 10)	-	-	-
Høgskole/universitet i utlandet (N=48)*	13	2	85
Totalt (N=337)	11	13	75

*=signifikant forskjellig fra gjennomsnittet på 5-prosentnivå.

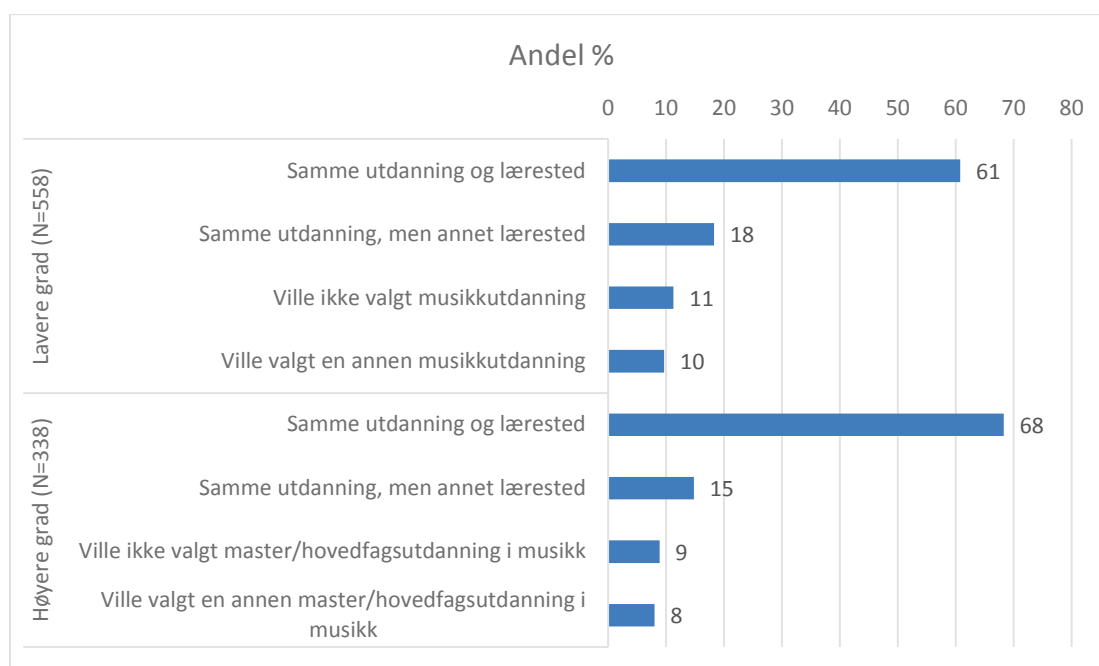
**= signifikant forskjellig fra gjennomsnittet på 1-prosentnivå.

For lavere grads utdanninger finner vi ingen signifikante forskjeller mellom lærestedene.

5.2.5 Ville de valgt samme utdanning om igjen?

Kandidatene fikk også spørsmål om de ville valgt samme utdanningen om igjen. Andelene som har svart at de ville tatt den samme utdanningen, på samme eller et annet lærested, er høy (Figur 5.6).

For lavere grads musikkutdanning sin del, har 79 prosent svart at de ville tatt samme utdanning, enten på samme lærested eller ved et annet lærested. 61 prosent ville tatt samme utdanning på samme lærested.

Figur 5.6 «Om du kunne valgt om igjen, ville du tatt samme utdanning i dag?», etter bachelor/lavere grad og master/hovedfagsutdanning. Prosent.

Av dem med høyere grad, har 68 prosent svart at de ville tatt den samme utdanningen på det samme lærestedet, mens 15 prosent har svart at de ville tatt samme utdanning på et annet lærested. Ca. 10 prosent i begge grupper ville ikke valgt musikkutdanning igjen.

Analyser gjort etter kjønn og lærested viser at det ikke er forskjeller mellom kvinner og menn, men at tre av lærestedene skiller seg signifikant fra gjennomsnittet på dette spørsmålet for lavere grads musikkutdanning. Blant dem som har tatt sin lavere grads musikkutdanning ved Universitetet i Bergen, Griegakademiet og Universitetet i Agder, Institutt for musikk har en noe lavere andel enn gjennomsnittet oppgitt at de ville tatt samme utdanning på samme lærested igjen. De nevnte læresteder har også større andeler enn gjennomsnittet som har svart at de ville tatt den samme utdanningen, men på det annet lærested.

Tilsvarende forskjell finner vi når vi ser på dem med høyere grads utdanning. Da skiller også Universitetet i Bergen, Griegakademiet seg noe ut i negativ forstand. Norges musikkhøgskole har derimot en større andel enn gjennomsnittet blant dem med høyere grad som har svart at de ville tatt den samme utdanningen på det samme lærestedet igjen. De har i tillegg den laveste andelen som har svart at de ville tatt den samme utdanningen igjen, men på et annet lærested. Igjen minner vi om at enkelte av gruppene er svært små, og at eventuelle andre forskjeller derfor kanskje ikke slår signifikant ut i analysene.

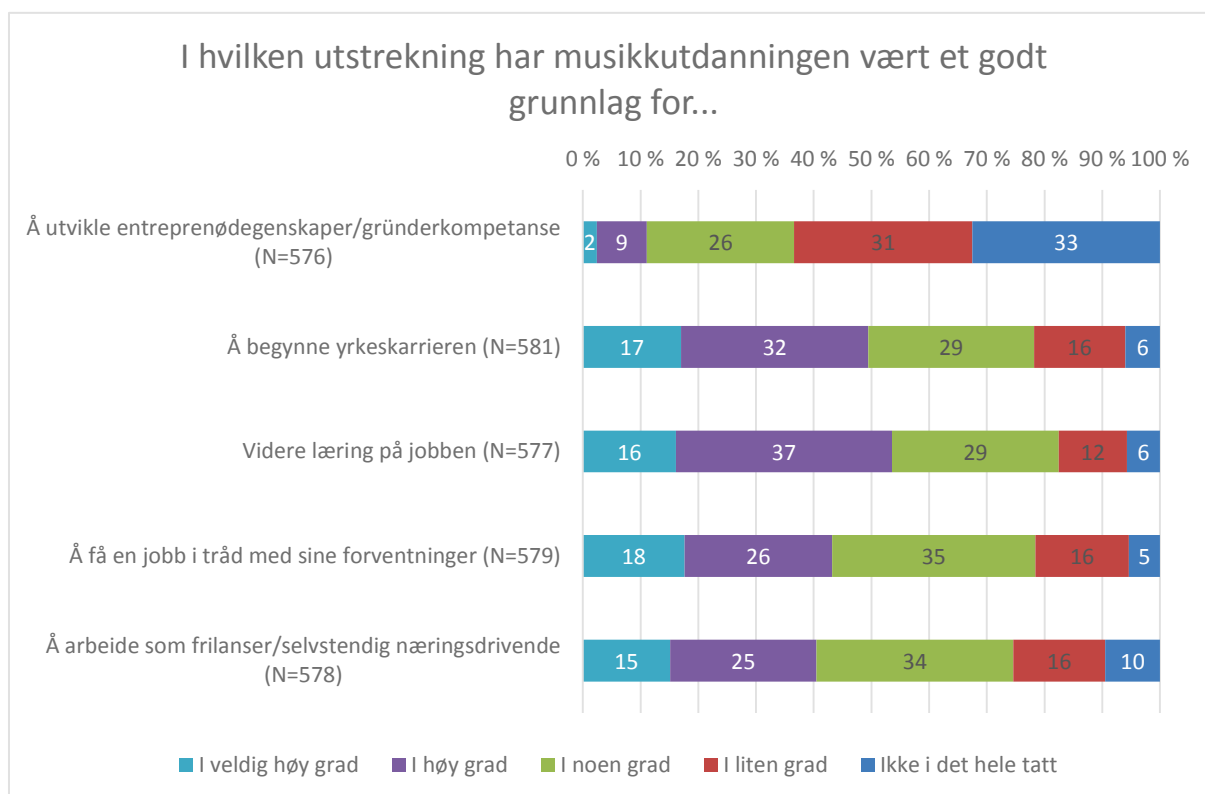
5.3 Musikkutdanningen som grunnlag for yrkeskarrieren

Alle, uavhengig av om de hadde tatt musikkutdanning kun på lavere grads nivå eller på høyere grads nivå i tillegg, ble spurt om i hvilken grad musikkutdanningen hadde vært et godt grunnlag for ulike sider ved yrkeskarrieren.

Figur 5.7 viser at relativt få mener at musikkutdanningen i liten eller ingen grad har vært et godt grunnlag for «å begynne yrkeskarrieren» (22 prosent), «videre læring» (18 prosent), «å få en jobb i tråd med sine forventninger» (21 prosent) og «å arbeide som frilanser/selvstendig næringsdrivende» (26 prosent). De fleste mener altså at utdanningen i noen grad, i høy grad eller i veldig høy grad ga et godt grunnlag på disse områdene, selv om det er få som svarer «i veldig høy grad».

Når det gjelder «å utvikle entreprenøregenskaper/gründerkompetanse», derimot, har 64 prosent svart at musikkutdanningen de har tatt i liten eller i ingen grad er et godt utgangspunkt. Dette kommenteres også i stor grad i kommentarfeltet på slutten av undersøkelsen, der mange hevder at musikkutdanningene burde tilbudt mer opplæring i ferdigheter relatert til dette, som økonomi og regnskap, søknadsskriving og så videre. Tilleggsanalyser viser også at kvinnene i større grad enn mennene har vært tilbakeholdne med å si at utdanningen har vært et godt grunnlag for å utvikle entreprenøregenskaper og gründerkompetanse. Menn har en noe større andel som har svart at de i veldig høy grad eller i høy grad er enige i denne påstanden, mens kvinner har en større andel som har svart at de i noen grad er enige i denne påstanden. Analyser etter lærested for lavere grad viser dessuten at de med utdanning fra utlandet og NTNU, Institutt for musikk har en høyere andel som er enige i at utdanningen har vært et godt grunnlag for å utvikle entreprenøregenskaper/gründerkompetanse, mens de fra Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans og Høgskolen i Tromsø/Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet har en lavere andel.

Analyser etter sjanger viser at de med utdanning innen jazz/pop/rock har en større andel som har svart at utdanningen var et godt grunnlag for å utvikle entreprenøregenskaper/gründerkompetanse og å arbeide som frilanser/selvstendig næringsdrivende, sammenliknet med dem med utdanning innen klassisk.

Figur 5.7 «I hvilken grad har utdanningen vært et godt grunnlag for...?» Prosent.

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt musikkutdanningen har vært et godt grunnlag for videre læring på jobben, finner vi signifikante forskjeller mellom dem som har fullført hele eller minimum tre fjerdedeler av en høyere grad og dem som kun har fullført en lavere grad. En signifikant større andel av dem som har fullført en høyere grad (inkludert dem som har påbegynt, men kun fullført tre fjerdedeler), sammenliknet med dem som kun har fullført en lavere grad, har svart at musikkutdanningen i høy grad eller i veldig høy grad har vært et godt grunnlag for videre læring på jobben (Tabell 5.3). Mens 59 prosent av dem som har fullført minimum tre fjerdedeler av en høyere grads musikkutdanning har svart dette, har 46 prosent av dem som kun har fullført en lavere grads musikkutdanning svart det samme.

Tabell 5.3 «I hvilken grad har utdanningen vært et godt grunnlag for videre læring på jobben?», etter om man har fullført høyere grads musikkutdanning eller ikke. Prosent

	Ikke i det hele tatt eller i liten grad	I noen grad	I høy grad eller i veldig høy grad
Kun fullført lavere grad (N=241)	18	35	46
Fullført hele eller minimum tre fjerdedeler av høyere grad (N=335)	17	24	59
Totalt (N=576)	17	29	54

5.4 Oppsummering

Musikkandidatene har gjennomgående, med enkelte unntak, en positiv vurdering av den utdanningen de har tatt. I en samlet vurdering av utdanningen er de fleste, både når det gjelder bachelor/lavere grad (87 prosent) og mastere/høyere grad (88 prosent) svært eller litt fornøyd med utdanningen. Andelene samsvarer med andelene for mastere generelt fra i NIFUs nasjonale kandidatundersøkelser.

I tillegg er de fleste fornøyd med lærestedet. Det gjelder 76 prosent for lavere grad og 84 prosent for høyere grad. Svært få har oppgitt at de er direkte misfornøyde.

Kandidatene ble også bedt om å oppgi hvor fornøyde de var med ulike sider ved utdanningstilbudene. Når det gjelder det *faglige innholdet* i utdanningen, har 76 prosent oppgitt at de er svært fornøyde eller litt fornøyd med lavere grad. Tilsvarende andel for høyere grad er 79 prosent. Her er det imidlertid noen forskjeller mellom lærestedene.

Musikkandidatene er også i stor grad er tilfredse med *undervisningen*. Blant dem med høyere grad har 81 prosent svart at de er litt fornøyde eller svært fornøyde med kvaliteten på undervisningen. Tilsvarende andel for lavere grad er 76 prosent.

Da vi så på tilfredshet med *tilbakemeldinger og veiledning*, fant vi at for både høyere grads - og lavere grads musikkutdanning var de utdannede noe mindre fornøyd med tilbakemeldinger og veiledning enn de var med det faglige innholdet og undervisningen. 73 prosent er fornøyde med veiledningen på høyere grad og 65 prosent er fornøyde med veiledningen på lavere grad. Også her var det enkelte forskjeller mellom lærestedene. Tendensen til mindre grad av tilfredshet med tilbakemeldinger og veiledning enn det faglige innholdet og undervisningen, finner vi også i NIFUs ordinære kandidatundersøkelser som omfatter alle typer av mastere.

Respondentene har også vurdert musikkutdanningens relevans for arbeidslivet. Her fant vi tilnærmet ingen forskjell mellom lavere og høyere grads nivå. 76 prosent er fornøyde med utdanningen på høyere grads nivå, og 70 prosent er fornøyde med utdanningen på lavere grads nivå. Også her var det imidlertid enkelte forskjeller mellom lærestedene. Resultatene for mastere/høyere grad i musikk når det gjelder vurdering av utdanningens relevans for arbeidslivet, er de samme som de som framgår i NIFUs ordinære kandidatundersøkelser. Musikkutdanningen oppleves altså som like arbeidslivsrelevant som andre masterutdanninger. Faktisk vurderer musikkandidatene arbeidslivsrelevansen som høyere enn andre mastere i humanistiske og estetiske fag.

Kandidatene ble også spurt om de ville tatt samme utdanning om igjen. For lavere grads musikkutdanning sin del, har 79 prosent svart at de ville tatt samme utdanning, enten på samme lærested eller ved et annet lærested. 61 prosent ville tatt samme utdanning på samme lærested. Vi så også at 68 prosent av dem med høyere grad ville tatt samme utdanning på samme lærested.

På spørsmål om musikkutdanningen har vært et godt grunnlag for ulike sider ved deres yrkeskarrierer, svarte relativt få at musikkutdanningen i liten eller ingen grad har vært et godt grunnlag for «å begynne yrkeskarrieren» (22 prosent), «videre læring» (18 prosent), «å få en jobb i tråd med sine forventninger» (21 prosent) og «å arbeide som frilanser/selvstendig næringsdrivende» (26 prosent). De fleste mener altså at utdanningen i noen grad, i høy grad eller i veldig høy grad ga et godt grunnlag på disse områdene, selv om det er få som svarer «i veldig høy grad».

Når det gjelder «å utvikle entreprenøregenskaper/gründerkompetanse», derimot, har 64 prosent svart at musikkutdanningen de har tatt, i liten eller ingen grad er et godt utgangspunkt. I kommentarer til spørreskjemaet var det flere som nevnte at musikkutdanningene burde tilbudt mer opplæring i ferdigheter relatert til dette, som økonomi og regnskap mv. Kvinner ser ut til å være noe mer tilbakeholdne enn menn med å si at utdanningen har vært et godt grunnlag for å utvikle entreprenøregenskaper og gründerkompetanse.

Musikkandidatene fikk også spørsmål om i hvilken grad utdanningen hadde vært et godt grunnlag for videre læring på jobben. Her svarte de som hadde fullført minimum tre fjerdedeler av en høyere grads utdanning i utøvende og skapende musikk (60 prosent), oftere enn de som kun hadde fullført lavere grads utdanning (47 prosent), at utdanningen i høy eller veldig høy grad har vært et godt grunnlag for videre læring på jobben.

6 Kandidatenes arbeidsmarkedssituasjon første året etter avsluttet utdanning

For de fleste som avslutter en høyere utdanning, vil det første året etter endt utdanning representere en overgangsfase mellom utdanning og arbeid. De fleste nyutdannede kandidater har et ønske om en jobb der de får utnyttet sin nyervervede kompetanse. Fra NIFUs kandidatundersøkelser et halvt år etter eksamen har vi allerede en del opplysninger om arbeidsmarkedssituasjonen til musikkandidater som fullførte en høyere grads utdanning. I den grad det er mulig å sammenligne resultatene fra undersøkelsene, vil vi gjøre det. Der sammenligning er mulig, kan vi kontrastere opplysningene for musikkandidater med resultater for humanister med en høyere grad og høyere grads kandidater generelt. Selv om NIFUs tall fra «halvtårsundersøkelsene» omfatter alle høyere grads kandidater innenfor musikk, og denne undersøkelsen omfatter kandidater innenfor utøvende og skapende musikk, er det liten grunn til å tro at denne forskjellen endrer særlig på hovedbildet.

For å gi et så utfyllende bilde som mulig av musikkandidatenes arbeidsmarkedssituasjon, nyttes flere ulike indikatorer på arbeidsmarkedstilpasning. Det vil bli benyttet både indikatorer basert på kandidatens subjektive oppfatninger og indikatorer basert på mer objektive kriterier. For eksempel er kandidatens arbeidsstyrkestatus (se informasjonsboks) basert på relativt klare kriterier for å bli definert inn i de enkelte gruppene, mens kandidatens hovedaktivitet er basert på den enkelte kandidats subjektive oppfatning av hva som er hans/hennes hovedaktivitet. Ved siden de to nevnte indikatorene, skal vi se i hvilken arbeidstid de hadde, ansettelsesform og relevansen av utdanningen.

I dette kapitlet skal vi konsentrere oss om situasjonen det første året etter endt utdanning. Som kjent (se kapittel 4) er kandidatene uteksaminert på ulike tidspunkter. Her tar vi imidlertid ikke hensyn til det, men slår sammen tall for alle kandidater, siden tallgrunnlaget ellers ville bli for lavt. Det er uansett situasjonen det *første året* etter uteksaminering vi ser på for alle. I det neste kapitlet (kapittel 7) undersøker vi arbeidsmarkedssituasjonen på undersøkelsestidspunktet, som for alle var i overgangen oktober/november 2013.

Boks 6.1: Definisjoner brukt i beskrivelse av arbeidsmarkedssituasjonen

Arbeidsstyrkestatus:

Sysselsatt: De som på spørsmål om hovedaktivitet det første året svarte at de enten var ansatt i fast eller midlertidig stilling eller arbeidet som frilanser. I tillegg kommer de som hadde fast eller midlertidig stilling eller arbeidet som frilanser som biaktivitet.

Arbeidsledige omfatter personer som har svart at de ikke har noe arbeid som hoved- eller biaktivitet (tilfredsstill ikke kriteriet for å være sysselsatt) og som søkte arbeid.

I arbeidsstyrken: De som enten var sysselsatte eller arbeidsledige

Utenfor arbeidsstyrken omfatter personer som verken er sysselsatte eller arbeidsledige

Hovedaktivitet/biaktivitet:

Med **hovedaktivitet** menes den aktiviteten kandidaten brukte mest tid på det første året etter fullført lavere/høyere grads utdanning. **Biaktivitet** kan bety både at kandidaten hadde to aktiviteter samtidig (for eksempel at deltidsstudier var biaktivitet ved siden av jobb som var hovedaktiviteten), eller at kandidaten i deler av året gjorde noe annet enn det som var hovedaktivitet dette året.

6.1 Kandidatenes arbeidsstyrkestatus

I dette avsnittet ser vi nærmere på i hvilken grad kandidatene var sysselsatte, arbeidsledige eller utenfor arbeidsstyrken det første året etter fullført utdanning. I tabell 6.1 undersøkes dette etter nivået på utdanningen kandidatene har tatt. «Høyere grad» vil her si de både som har fullført en høyere grad/mastergrads og de som har fullført tre fjerdedeler av en slik grad (se kapittel 4).

Tabell 6.1 Arbeidsstyrkestatus etter utdanningsnivå

	Lavere grad	Høyere grad	I alt
Sysselsatt	88,2	96,5	93,0
Arbeidsledig¹	0,4	0,3	0,3
Utenfor arbeidsstyrken	11,4	3,2	6,6
Total	100,0	100,0	100,0
Antall personer	245	343	588

¹ Må ikke forveksles med det offisielle arbeidsledighetsmålet som er arbeidsledige i prosent av arbeidsstyrken.

Kandidatene hadde i stor grad inntektsgivende arbeid det første året etter endt utdanning (tabell 6.1) og svært få var arbeidsledige. Det gjelder uansett nivå på utdanningen. Det sier imidlertid lite om omfanget av arbeidet, noe vi skal komme tilbake til. Når så få oppgir å ha vært hovedsakelig arbeidsledige det første året etter avsluttet utdanning, bør dette må ikke tolkes som kandidatene overhodet ikke har opplevd arbeidsledighet i perioden, men det er svært få som har vært «kronisk» arbeidsledige det første året. Kandidatene fikk også spørsmål om arbeidsledighetserfaring i perioden fra avsluttet bachelor eller masterutdanning og fram til undersøkelsestidspunktet i 2013. Som vi skal se litt seinere, rapporterte drøyt en firedel av kandidatene at de hadde arbeidsledighetserfaring i denne perioden.

Tabell 6.1 viser at arbeidsstyrkestatus det første året etter endt utdanning varierer noe avhengig av om det er en høyere eller lavere grad som kandidaten hadde fullført. Kandidater som hadde fullført en lavere grad var i noe mindre grad sysselsatt det første året etter endt utdanning enn de som hadde fullført en høyere grad. Dette har, som vi seinere skal se, sammenheng med at en høyere andel av lavere grads enn høyere grads kandidater var engasjert i videre studier.

Tallene for høyere grads kandidater lar seg sammenligne med resultater fra NIFUs halvtårsundersøkelser i perioden 2003–2011. Det er viktig å være klar over at resultatene fra Halvtårsundersøkelsene omfatter **alle** musikkutdannede med en høyere grad og ikke bare de med utdanning i skapende og utøvende musikk. Halvtårsundersøkelsene er gjennomført annet hvert år og omfatter vårkullene de enkelte årene. I undersøkelsen kartlegges kandidatenes arbeidsstyrkestatus i en bestemt uke i november det angjeldende år. Halvtårsundersøkelsene viser gjennomsnittlig en sysselsetting på 94 prosent og arbeidsledighet på 1 prosent, mens 5 prosent var utenfor arbeidsstyrken, blant høyere grads kandidater i musikk i perioden 2003–2011. Disse resultatene ligner til forveksling mye på de resultatene denne spesialundersøkelsen av kandidater i utøvende og skapende musikk gir. Det kan også nevnes at humanioragruppen som helhet hadde lavere sysselsetting og høyere andeler arbeidsledige og utenfor arbeidsstyrken (henholdsvis 84, 6 og 9 prosent). Det samme gjelder høyere grads kandidater generelt, men forskjellene var mindre enn for humanioragruppen (89, 6 og 5 prosent). Denne indikatoren tyder altså på at musikk kandidatene gjør det bedre enn humaniorakandidater generelt og på linje med eller kanskje litt bedre enn høyere grads kandidater generelt.

Arbeidsledighetserfaring, hele perioden

Som vi så i forrige avsnitt, var det svært få som oppga å være hovedsakelig arbeidsledige det første året etter endt utdanning. Dette har sammenheng med at svært få er kontinuerlig arbeidsledige over en periode på ett år. Imidlertid er det mange som opplever arbeidsledighet i en eller flere perioder i løpet av de første årene av yrkeskarrieren, det vil si perioden etter fullført utdanning og fram til og med referanseuken for undersøkelsen (overgangen oktober/november 2013). Kandidatene fikk spørsmål om antall perioder de hadde vært helt arbeidsledige (helt uten inntektsgivende arbeid og søkt arbeid) og hvor mange uker dette var til sammen. På basis av kandidatenes svar, konstruerte vi variabelen arbeidsledighetserfaring. Tabellen nedenfor viser kandidatenes fordeling på denne variabelen etter kandidatenes utdanningsnivå.

Tabell 6.2 Arbeidsledighetserfaring i hele perioden etter utdanningsnivå

	Lavere grad	Høyere grad	I alt	2002-2003	2007-2008	2011-2012
Ikke vært arbeidsledig	74,3	73,2	73,6	75,9	75,7	69,6
Vært arbeidsledig	25,7	26,8	26,4	24,1	24,3	30,4
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	245	343	588	116	189	253

Tabell 6.2 viser at rundt en firedel av kandidatene hadde hatt perioder med arbeidsledighet i løpet av perioden etter fullført utdanning. Det var ingen vesentlig forskjell i andelen høyere og lavere grads kandidater som ble berørt av arbeidsledighet (det vil si vært uten inntektsgivende arbeid og søkt arbeid). Noe overraskende finner vi at det var de som var ferdig utdannet 2011-2012 som i størst grad hadde ledighetserfaring i perioden etter endt utdanning. Dette er et litt uventet resultat da en skulle forvente at de som var ferdige så langt tilbake som i 2002-2003, i større grad var blitt eksponert for arbeidsledighet i løpet av tiårsperioden etter fullført utdanning enn de som var ferdige for ett til to år tilbake. Det kan være flere forklaringer på dette. En forklaring kan være at arbeidsmarkedet er blitt vanskeligere. NIFUs Halvtårsundersøkelser tyder ikke på det. En annen forklaring er minnesfeil. Etter hvert som tiden går, vil spesielt korte episoder med arbeidsledighet bli visket ut fra hukommelsen. Vi har mest tro på at det siste kan være en rimelig forklaring.

Derimot synes det å være til dels store forskjeller i arbeidsledighet avhengig av kandidatenes sjanger og instrumentgruppe.

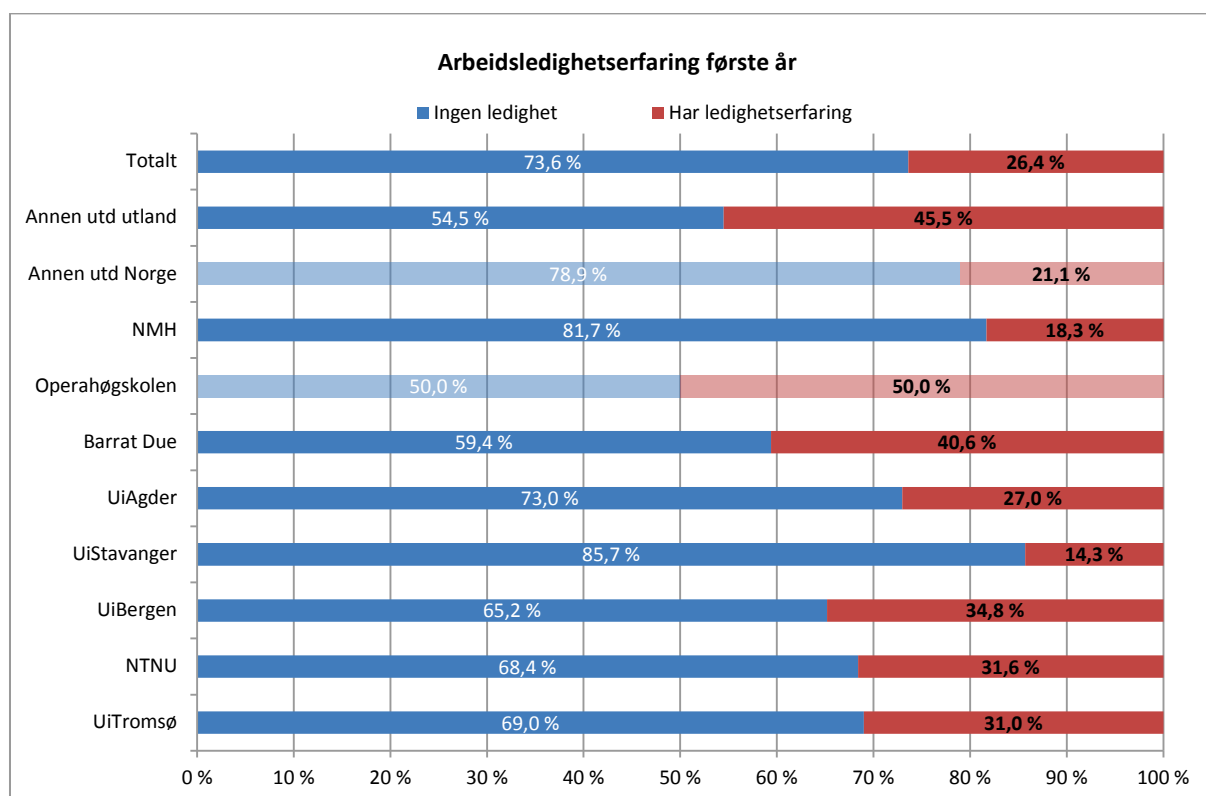
Tabell 6.3 Kandidater etter om de har arbeidsledighetserfaring og sjanger/instrumentgruppe*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Treblåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Ingen ledighets erfaring	(86,7)	81,3	70,8	65,9	67,2	69,5	73,1	65,1	91,4	74,5	73,3
Vært arbeidsledig	(13,3)	18,7	29,2	34,1	32,8	30,5	26,9	34,9	8,6	25,5	26,7
Totalt	(100,0)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	15	123	445	82	61	59	67	83	35	51	576

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunnlaget er under 20.

Tabell 6.3 viser at det var høyest andel som hadde opplevd arbeidsledighet blant dem som hadde klassisk som sjanger, og lavest blant personer i den mindre gruppen folkemusikk/tradisjonsmusikk. Innen gruppen «klassisk» var det imidlertid store variasjoner etter type hovedinstrument. Bare 9 prosent av dem med klassisk/orgel bakgrunn, hadde opplevd arbeidsledighet, mens 34 prosent av strykerne og 35 prosent av dem med sang som hovedinstrument (begge i sjangeren klassisk) hadde opplevd arbeidsledighet.

I figur 6.1 undersøker vi om det er forskjeller mellom lærestedene i andelen som hadde opplevd arbeidsledighet.

Figur 6.1 Kandidater etter om de har arbeidsledighetserfaring etter fullført utdanning og lærested

Det er noe variasjon i andelen av kandidatene ved de ulike lærestedene som hadde ledighetserfaring det første året etter fullført utdanning. Kandidatene fra Universitetet i Stavanger og Norges musikkhøgskole har de laveste andelen med henholdsvis 15 og 19 prosent, mens Operahøgskolen hadde den høyeste med 50 prosent. Resultatene for Operahøgskolen og annen utdanning i Norge, er markert med en svakere farge enn de øvrige pga lave grunnlagstall.

6.2 Hovedaktivitet

Kandidatene ble bedt om å krysse av for den aktiviteten de brukte mest tid på i det første året etter endt utdanning. De ble også bedt om å redegjøre for eventuelle biaktiviteter. De skulle redegjøre for følgende aktiviteter: ansatt i fast stilling, ansatt i midlertidig stilling, frilanser/selvstendig, hjemmearbeidende uten lønn, student/skoleelev, arbeidsledig og søkte arbeid og annet.

Rundt en tredel av kandidatene oppga at de hovedsakelig hadde frilansarbeid som sin hovedsakelige virksomhet det første året etter avsluttet utdanning, rundt en firedel hadde fast stilling og i underkant av en femdel hadde arbeid i midlertidig stilling(er) som sin hovedbeskjeftigelse det første året etter endt utdanning. Det betyr at i underkant av 80 prosent hadde lønnet arbeid som sin hovedbeskjeftigelse. Rundt 15 prosent av kandidatene hadde videre studier som hovedbeskjeftigelse. Svært få oppgir å ha vært hovedsakelig arbeidsledige. Det har sannsynligvis sammenheng med at de fleste kan skaffe seg midlertidige jobber av kortere eller lengre varighet slik at de vanskelig kan fremstå som hovedsakelig arbeidsledige.

Som det fremgår av tabellen nedenfor, er det klare forskjeller i hva kandidatene på lavere og høyere grad oppgir som sin hovedaktivitet. Mens til sammen 86 prosent av høyere grads kandidatene som hadde ulike former for lønnet arbeid som hovedaktivitet, gjaldt dette 68 prosent av lavere grads kandidatene. Blant lavere grads kandidater oppga 24 prosent at studier var deres hovedbeskjeftigelse, mens det kun gjaldt 9 prosent av høyere grads kandidatene. Dette er som en kunne forvente, det er naturlig at det er flere som studerer videre blant bachelorer enn blant mastere.

Tabell 6.4 Kandidatenes hovedaktivitet etter utdanningsnivå

	Lavere grad	Høyere grad	Total
Fast stilling	22,6	30,0	26,9
Midlertidig stilling	18,8	18,7	18,8
Frilanser	28,0	39,2	34,5
Student	24,3	9,0	15,3
Arbeidsledig	2,1	1,5	1,7
Annet	4,2	1,8	2,8
Total	100,0	100,0	100,0
Antall personer	239	337	576

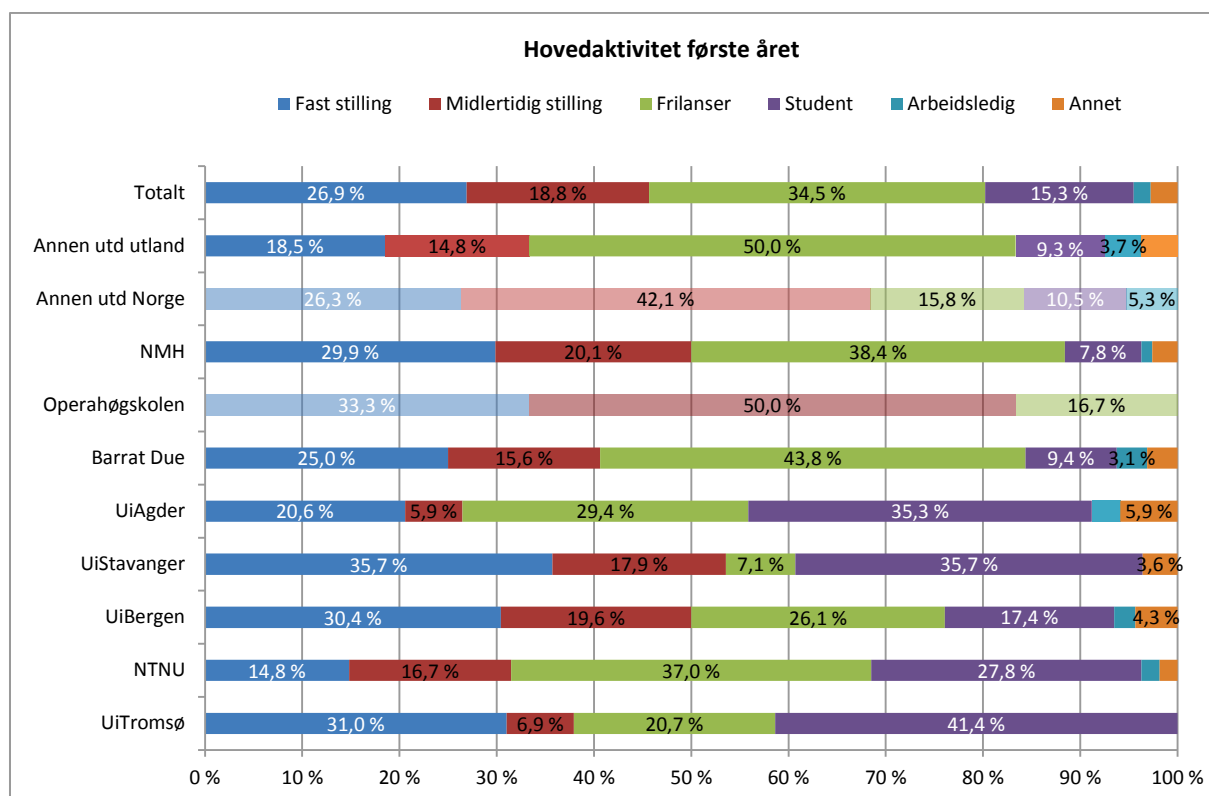
Vi har også sett på i hvilken grad kandidatenes hovedaktivitet varierer med sjanger og deres hovedinstrument.

Tabell 6.5 Kandidatenes hovedaktivitet første året etter sjanger/instrument*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Fast stilling	(21,4)	22,7	27,9	18,3	27,9	25,4	28,1	16,3	80,0	24,5	26,3
Midlertidig stilling	(28,6)	10,9	20,4	13,4	27,9	27,1	20,3	23,8	8,6	18,4	18,7
Frilanser	(42,9)	53,8	29,5	43,9	16,4	27,1	28,1	37,5	5,7	32,7	35,2
Student	(7,1)	10,1	16,9	19,5	19,7	18,6	14,1	17,5	5,7	18,4	15,3
Arbeids-ledig	(0)	0,8	2,1	1,2	3,3	1,7	1,6	3,8	0,0	2,0	1,8
Annet	(0)	1,7	3,2	3,7	4,9	0,0	7,8	1,3	0,0	4,1	2,8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antall personer	14	119	437	82	61	59	64	80	35	49	563

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunnlaget er under 20.

Tabellen viser at det er en gruppe som skiller seg ut med en spesiell høy andel som er i fast stilling første året etter endt utdanning. Det er kandidater innenfor sjanger/instrumentgruppe orgel. For de andre gruppene varierer andelen i fast stilling det første året mellom 16 (klassisk, sang) og 28 prosent (klassisk, treblåser). Mens kun 6 prosent av de i gruppen klassisk, orgel hovedsakelig arbeidet som frilansere, arbeidet drøyt halvparten av de innenfor jazz, rytmisk og nesten halvparten av de innenfor klassisk, strykere som frilansere.

Figur 6.2 Kandidatenes hovedaktivitet første året etter fullført utdanning og etter lærested

Figuren viser at det til dels er store variasjoner mellom de ulike lærestedene i hva som var kandidatenes hovedaktivitet det første året etter endt utdanning. Kandidater uteksaminert ved Universitetet i Stavanger og Operahøgskolen hadde oftest fast stilling som hovedbeskjeftigelse (ca. en tredel). I tillegg hadde halvparten av kandidatene fra Operahøgskolen midlertidig stilling som hovedbeskjeftigelse, noe som betyr at hele 85 prosent av kandidatene fra Operahøgskolen hadde en fast eller midlertidig stilling som hovedbeskjeftigelse. Antall kandidater fra Operahøgskolen er lite så det knytter seg en del usikkerhet til resultatene noe som er markert i figuren med svakere farger. Det samme gjelder for gruppen annen utdanning i Norge.

Blant kandidatene utdannet ved NTNU hadde kun 15 prosent fast stilling som hovedbeskjeftigelse og omtrent en like stor andel hadde en midlertidig stilling som hovedbeskjeftigelse. Over en tredel av NTNU-kandidatene hadde frilansarbeid som hovedbeskjeftigelse og drøyt en firedel hadde krysset av for videre studier.

Blant kandidatene uteksaminert ved Universitet i Agder var andelen med en fast eller midlertidig stilling som hovedbeskjeftigelse 27 prosent, knapt 30 prosent hadde frilansarbeid som hovedbeskjeftigelse og drøyt en tredel hadde videre studier. Kandidater fra Barrat Due hadde sammen med kandidater fra gruppen «annen utdanning i Norge» oftest frilansarbeid som hovedbeskjeftigelse.

Forskjellene mellom lærestedene henger trolig sammen med at forskjeller mellom sjangere og hvilket hovedinstrument kandidatene har. Tallgrunnlaget for undergrupper er imidlertid for lavt til at vi kan undersøke forskjeller mellom læresteder og etter sjanger/instrument samtidig.

6.3 Arbeidstid

I de foregående avsnittene har vi sett at over nitti prosent av kandidatene var sysselsatte (som hovedaktivitet eller biaktivitet, de fleste som hovedaktivitet) det første året etter avsluttet utdanning. Bare drøyt 20 prosent av kandidatene hadde en fast stilling (som hovedaktivitet), omtrent en lik stor andel hadde en midlertidig stilling og drøyt en tredel var frilanser. Den lave andelen i fast stilling og høye andelen frilansere viser at musikk kandidatene har en utradisjonell arbeidsmarkedstilpasning sammenlignet med andre grupper av høyere utdannede. I NIFUs halvtårsundersøkelser i perioden 2003-2011 hadde 53 prosent av høyere grads kandidater en fast stilling og drøye 3 prosent arbeidet som selvstendig næringsdrivende et halvt år etter fullført utdanning.

Musikk kandidatenes utradisjonelle arbeidsmarkedstilknytning blir ytterligere bekreftet når vi ser på deres arbeidstid. Kun 27 prosent av de sysselsatte kandidatene oppgir å arbeide heltid i én jobb første året etter fullført utdanning. Til sammenligning viser NIFUs halvtårsundersøkelser at i perioden 2003-2011 arbeidet ca 80 prosent av sysselsatte høyere grads kandidater heltid eller mer i sin hovedjobb et halvt år etter eksamen. Blant kandidater med en høyere grad i musikk var andelen 54 prosent i disse undersøkelsene, altså en høyere andel enn i tabell 6.6. Vi må imidlertid være klar over at det er to forskjellige mål. I tabell 6.6 ser vi på arbeidstid gjennom hele det første året, mens vi i halvtårsundersøkelsene ser på arbeidstiden til de som var sysselsatte på et bestemt tidspunkt (i november det enkelte år) ca. et halvt år etter fullført utdanning. Kandidater som fikk heltidsjobb først et stykke ut i første året, har trolig krysset av for andre alternativer enn heltid i en jobb. Det er derfor rimelig at indikatoren fra halvtårsundersøkelsene gir en noe høyere andel i heltidsarbeid enn det denne undersøkelsen viser. Vi skal ikke her gå inn i en lengre diskusjon om størrelsen på diskrepansen mellom de to målene er rimelige eller ikke, men nøye oss med å konkludere med at musikk kandidatene skiller seg fra andre kandidatgrupper med en betydelig lavere andel med en ordinær fulltidsjobb.

Tabell 6.6 Sysselsatte første år etter arbeidstid og utdanningsnivå

	Lavere grad	Høyere grad	Totalt
Heltid i én jobb	21,1	31,4	27,3
Flere deltidsjobber som gir heltid	29,1	34,8	32,5
Deltid i én jobb	10,8	5,2	7,4
Deltid og mer enn en jobb	39,0	28,6	32,7
Totalt	100,0	100,0	100,0
Antall personer	213	325	538

Tabellen viser at i overkant av én av fire musikk kandidater arbeidet heltid i en jobb det første året etter endt utdanning. Regner vi de som har flere jobber som til sammen gir heltidsarbeid som heltidsarbeidende, så hadde om lag 60 prosent av kandidatene heltidsarbeid det første året etter endt utdanning. For mange vil flere deltidsjobber være en måte å sikre et brukbart inntektsgrunnlag på.

Heltidsarbeid enten i én jobb eller som resultat av flere deltidsjobber, var mer utbredt blant høyere grads kandidater (nesten to tredeler) enn blant lavere grads kandidater (halvparten). Omtrent en tredel av kandidatene arbeidet stort sett deltid og hadde flere jobber. Vi kan imidlertid ikke utelukke at noen av dem som stort sett arbeidet deltid og hadde mer enn en jobb, til sammen arbeidet mer enn en vanlig heltidsjobb og burde vært inkludert i heltidsgruppen.

Kandidatenes arbeidstid varierte etter kandidatenes sjanger og instrument, jf. tabell 6.7.

Tabell 6.7 Sysselsatte første året etter arbeidstid og sjanger, instrumentgruppe*

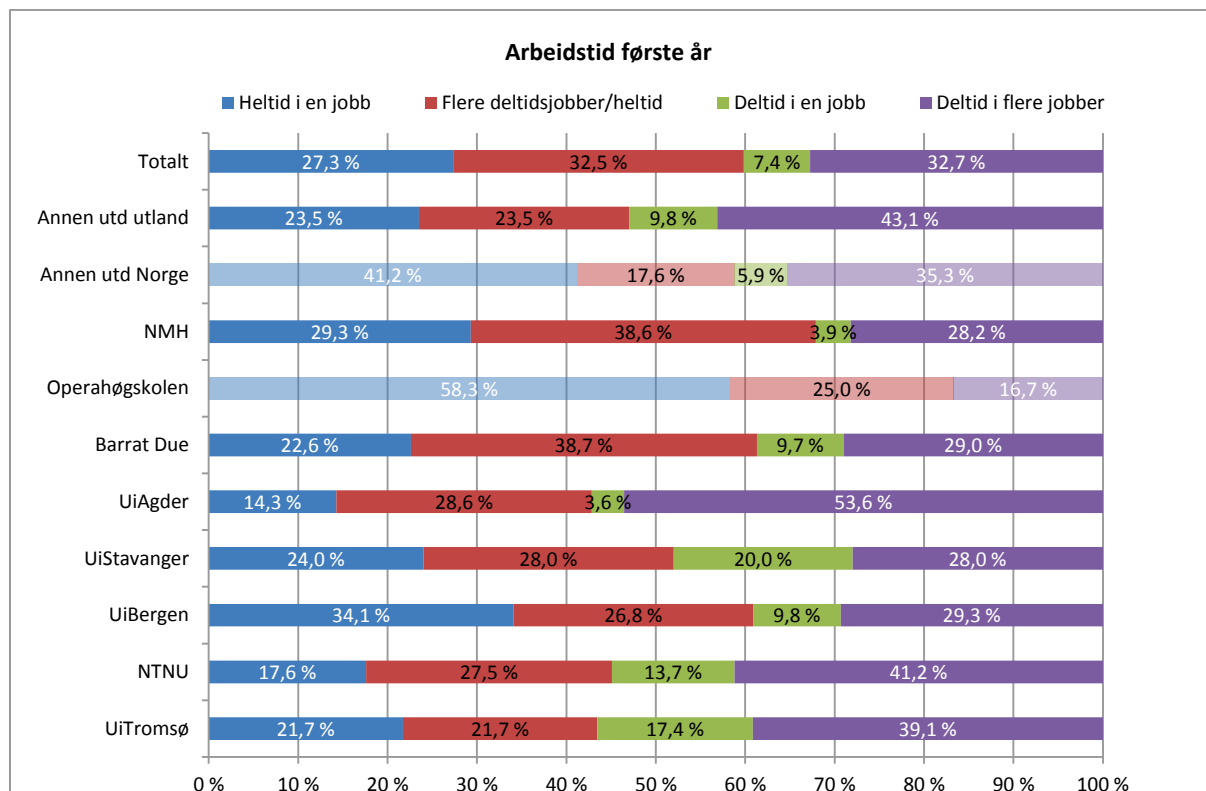
	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Treblåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Heltid i en jobb	(20,0)	23,5	27,8	20,3	45,1	26,8	30,4	22,7	44,1	13,0	26,4
Flere deltidsjobber som gir heltid	(53,3)	42,0	29,3	25,7	23,5	39,3	30,4	28,0	26,5	30,4	32,7
Deltid i en jobb	(0,0)	5,9	7,5	5,4	7,8	7,1	12,5	5,3	14,7	10,9	7,6
Deltid og mer enn en jobb	(26,7)	28,6	33,0	48,6	23,5	26,8	26,8	44,0	14,7	45,7	33,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	15	119	399	74	51	56	56	75	34	46	526

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunlaget er under 20.

Tabell 6.7 viser at jobbsituasjon/arbeidstid varierer med sjanger/instrument. Andelen kandidater som arbeidet heltid i én jobb, varierte mellom 20 og 28 prosent for de tre sjangergruppene. Innenfor den klassiske sjangeren varierte andelen mellom 13 prosent for klassisk/annet (annet instrument) og ca. 45 prosent for klassisk/treblåser og klassisk/orgel. Andelen som hadde flere deltidsjobber som til sammen ga heltid, varierte mellom i underkant av 30 prosent (klassisk) og i overkant 50 prosent (folkemusikk) for de tre sjangergruppene.

Ser vi de som arbeider heltid i én jobb sammen med dem som har flere deltidsjobber som til sammen gir heltid, har vi et anslag på hvor mange som arbeider tilsvarende en heltidsjobb. Vi finner da at blant dem som har folkemusikk som sjanger, har nesten tre firedeler heltidsarbeid, mens blant de med klassisk, «annet» og klassisk, strykere gjelder mindre enn halvparten av kandidatene.

Til slutt skal vi se at kandidatenes arbeidstid varierer med lærested (figur 6.3).

Figur 6.3 Kandidater etter arbeidstid første året etter endt utdanning og etter lærested

Figur 6.3 viser at det er til dels store forskjeller i arbeidstid avhengig av hvilket lærested kandidatene ble utdannet fra. Over halvparten av kandidatene fra Operahøgskolen arbeidet stort sett heltid i én jobb det første året etter fullført utdanning, og en firedel hadde flere deltidsjobber tilsvarende en heltidsjobb. Det betyr at nesten 85 prosent av kandidatene fra Operahøgskolen hadde heltidsarbeid. I motsatt ende finner vi kandidatene fra NTNU, Universitetet i Agder og Universitetet i Tromsø der under halvparten av kandidatene hadde heltidsarbeid i én jobb eller deltidsarbeid i flere jobber som til sammen utgjorde fulltidsjobb.

6.4 Utdannings relevans for arbeidet første år etter avsluttet utdanning

Kandidatene fikk spørsmål om utdanningen/gradens relevans for arbeidet de hadde det første året etter endt lavere og høyere grads utdanning. Tabell 6.8 viser hvordan kandidatene besvarte dette avhengig av om det var høyere eller lavere grad kandidatene hadde avsluttet.

Tabell 6.8 Kandidatenes vurderinger av musikkutdannings relevans for arbeidet det første året etter utdanningsnivå

	Lavere grad	Høyere grad	Totalt
Ikke relevant i det hele tatt	6,1	3,6	4,6
Litt relevant	12,2	12,13	12,3
Nokså relevant	25,3	27,5	26,6
Meget relevant	56,3	56,6	56,5
Totalt	100,0	100,0	100,0
Antall personer	229	334	563

Drøyt halvparten av kandidatene oppfattet utdanningen som meget relevant og drøyt en firedel oppfattet den som nokså relevant for det arbeidet de hadde. Det betyr at over 80 prosent av kandidatene oppfattet utdanningen som relevant for arbeidet. Det var så godt som ingen forskjell mellom kandidater med en høyere og lavere grad i hvordan de vurderte relevansen av utdanningen for arbeidet det første året etter fullført utdanning.

Tabell 6.9 Kandidatenes vurderinger av musikkutdannings relevans for arbeidet det første året etter sjanger/instrumentgruppe*

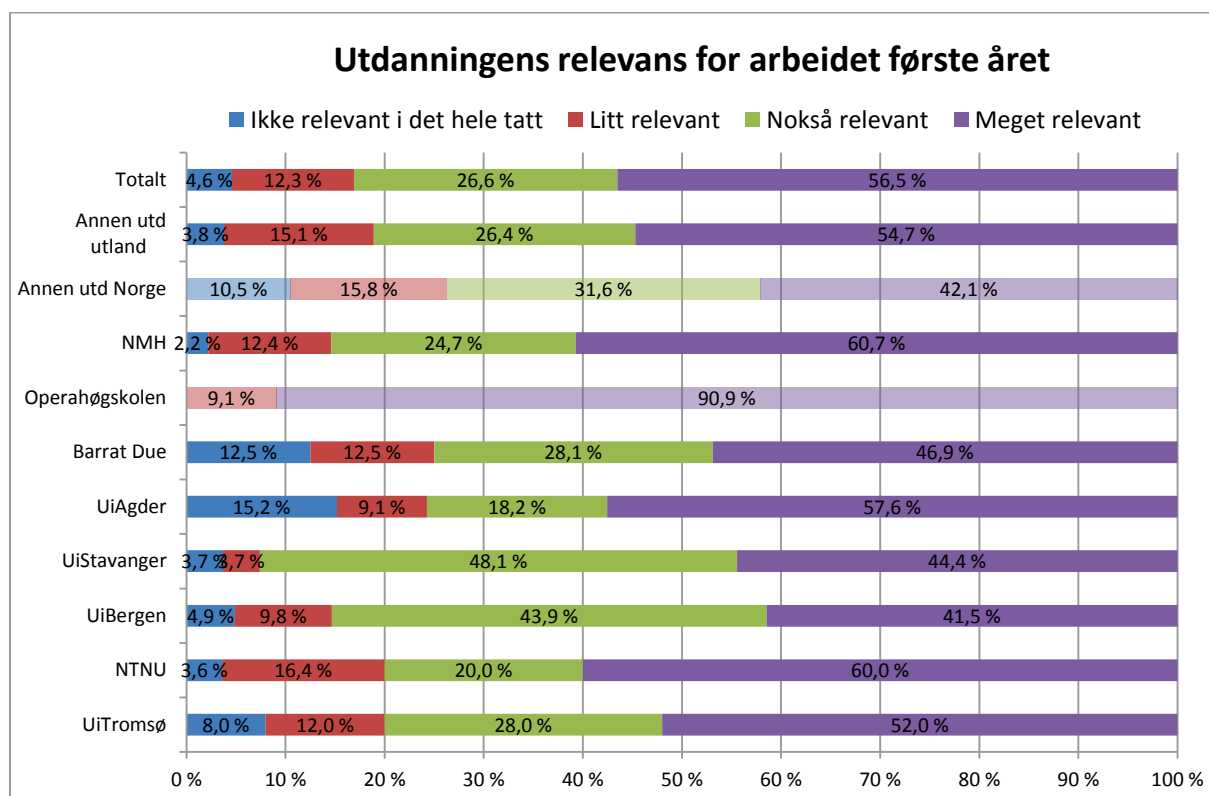
	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Ikke relevant i det hele tatt	(6,7)	5,0	4,5	6,4	3,6	1,7	3,3	6,3	0,0	8,2	4,7
Litt relevant	(26,7)	10,8	12,1	10,3	14,3	10,3	15,0	12,7	5,7	16,3	12,4
Nokså relevant	(26,7)	27,5	26,5	25,6	25,0	27,6	28,3	26,6	28,6	22,4	26,5
Meget relevant	(40,0)	56,7	56,9	57,7	57,1	60,3	53,3	54,4	65,7	53,1	56,4
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	15	120	422	78	56	58	60	79	35	49	550

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunnlaget er under 20.

Ser vi på kandidatenes svar ut fra deres sjanger og instrumentgruppe, finner vi at kandidater innenfor sjangeren folkemusikk i mindre grad enn kandidater innenfor de to andre sjangrene synes å oppleve utdanningen som relevant i forhold til arbeidet det første året etter endt utdanning. Antall kandidater innenfor folkemusikksjangeren er imidlertid lite slik at det knytter seg en del usikkerhet til resultatet.

Innenfor sjangeren klassisk finner vi små forskjeller mellom kandidater fra de ulike instrumentgrupper i hvordan de vurderer relevansen av utdanningen i forhold til arbeidet de hadde det første året etter fullført utdanning.

Figuren nedenfor (figur 6.4) viser hvordan kandidatene fra ulike læresteder vurderer relevansen av utdanningen i forhold til arbeidet de hadde det første året etter fullført utdanning. Kandidatene fra NMH skiller seg ut ved at 61 prosent av kandidatene opplevde utdanningen som meget relevant for arbeidet første året etter endt utdanning, og ytterligere nær 25 prosent mente det var nokså relevant, i alt vel 85 prosent. Ved Universitetet i Bergen vurderte om lag like store andeler utdanningen som meget relevant og nokså relevant (vel 40 prosent på hver av gruppene, til sammen om lag 85 prosent). Det samme gjelder for Universitetet i Stavanger (henholdsvis 48 og 44 prosent, i alt vel 92 prosent). Disse må betegnes som tilfredse med relevansen av utdanningen.

Figur 6.4 Utdanningens relevans for arbeidet første året etter hvilket lærested kandidatene ble uteksaminert ved

6.5 Oppsummering

I dette kapitlet har vi fokusert på kandidatenes arbeidsmarkedsdeltakelse det første året etter at de avsluttet utdanningen. For de fleste er dette første året en i etableringsfase i forhold til arbeidsmarkedet.

Selv om de fleste kandidatene er i en etableringsfase det første året etter endt utdanning, svarer over 90 prosent at de har hatt arbeid som hoved- eller biaktivitet. I underkant av 80 prosent hadde lønnet arbeid som sin hovedbeskjeftigelse det første året, og rundt 15 prosent av kandidatene hadde videre studier som hovedbeskjeftigelse. Nesten ingen svarte at de hovedsakelig hadde vært arbeidsledige det første året. Disse resultatene gir inntrykk av et særdeles godt arbeidsmarked for nyutdannede musikkandidater.

Dette bildet nyanseres noe når vi ser nærmere på hva slags typer jobber kandidatene har hatt. Rundt en tredel av kandidatene oppga at de hovedsakelig hadde frilansarbeid. Dette er en høy andel

sammenlignet med hva som er vanlig i arbeidsmarkedet generelt og for nyutdannede kandidater spesielt. For enkelte gir frilansarbeid en ønsket fleksibilitet mens andre ønsker en mer stabil tilknytning til arbeidsmarkedet. Rundt en firedel hadde hovedsakelig hatt fast stilling og i underkant av en femdel hadde hovedsakelig arbeidet i midlertidig stilling(er) det første året etter endt utdanning.

Musikkandidatenes utradisjonelle arbeidsmarkedstilknytning blir ytterligere bekreftet når vi ser på omfanget av jobbene. En svært liten andel (i overkant av én av fire musikkandidater) hadde stort sett arbeidet heltid i én jobb det første året etter endt utdanning. Regner vi med som heltidsarbeidende de som har hatt flere jobber som til sammen gir heltidsarbeid, hadde om lag 60 prosent av kandidatene stort sett arbeidet heltid det første året etter endt utdanning.

Den lave arbeidsledigheten har sannsynligvis sammenheng med at om en ikke har fast arbeid, så kan de fleste skaffe seg midlertidige jobber for kortere eller lengre perioder, slik at de vanskelig oppfatter seg som hovedsakelig arbeidsledige. Kandidatenes arbeidsmarkedstilpasning det første året etter endt utdanning varierer noe avhengig sjanger/instrumentgruppe og om de avsluttet en lavere eller høyere grad. For eksempel hadde kandidater i sjanger/instrumentgruppe klassisk/orgel i større grad enn de andre gruppene hovedsakelig hatt fast stilling (80 prosent mot 26 prosent i gjennomsnitt), arbeidet heltid i én jobb (44 prosent mot 26 prosent) og i mindre grad vært arbeidsledig i perioden etter endt utdanning (9 prosent mot 27 prosent). I motsatt ende finner vi kandidater i sjanger/instrumentgruppene folkemusikk (unntak for arbeidsledighet), klassisk sang og strykere.

Drøyt halvparten av kandidatene oppfattet utdanningen som meget relevant og drøyt en firedel oppfattet den som nokså relevant for arbeidet de hadde det første året etter endt utdanning. Det betyr at over 80 prosent av kandidatene oppfattet utdanningen som relevant. Det var så godt som ingen forskjell mellom kandidater med en høyere og lavere grad i hvordan de vurderte relevansen av utdanningen for arbeidet det første året etter fullført utdanning. Kandidater i instrumentgruppen orgel var de mest fornøyde, og når det gjelder sjanger, framstod folkemusikkkandidatene som de minst fornøyde.

7 Kandidatenes arbeidsmarkedssituasjon i referanseuken i 2013

I forrige kapittel konsentrerte vi oss om kandidatenes arbeidsmarkedssituasjon det første året etter endt utdanning. Vi skal nå konsentrere oss om kandidatenes arbeidsmarkedssituasjon på undersøkelsestidspunktet som var uken 28. oktober – 3. november 2013. Også her vil vi benytte både subjektive og objektive mål i beskrivelsen av musikkandidatenes arbeidsmarkedstilpasning. Der det er mulig, vil vi sammenligne med NIFUs ordinære kandidatundersøkelser.

Vi vil i noen grad forholde oss til kandidatenes uteksamineringstidspunkt. Som nevnt i kapittel 4 er det i noen tilfeller avvik mellom årstallet kandidaten oppgir og årstallene som kandidatene er trukket ut til utvalget fra. Vi har imidlertid i analyser der vi ser på forskjeller mellom de tre gruppene valgt å definere at alle som er uteksaminert i perioden 2000 til 2004 omtales som «2002-2003», alle som er uteksaminert i perioden 2005 til 2009 omtales som «2007-2008» og alle som er uteksaminert i perioden 2010 til 2013 omtales som «2011-2012» i tabellene. De som ikke har fullført utdanningen eller ikke oppgitt uteksamineringsår omtales som «uoppgitt/ikke ferdig».

7.1 Arbeidsstyrkestatus

Vi starter med å se på kandidatenes arbeidsstyrkestatus i undersøkelsesuka i 2013. Som forventet er nesten alle kandidatene sysselsatte i denne uken (tabell 7.1). Tabellen undersøker situasjonen i forhold til *når* de avsluttet sin utdanning (venstre del av tabellen), samt i forhold til om en er master (høyere grad) eller bachelor (lavere grad). Vi ser at det er veldig liten forskjell i sysselsettingsandelen og andelen som er arbeidsledig mellom mastere og bachelorer.

Når det gjelder uteksamineringstidspunkt, tyder tabellen på at sysselsettingen er litt høyere blant dem som fullførte utdanningen i 2002–2003 enn blant dem som ble utdannet seinere. Dette kan være uttrykk for at det tar litt tid å etablere seg i arbeidsmarkedet. Vi ser også at arbeidsledigheten er lav. Den lille gruppen som ikke har oppgitt uteksamineringstidspunkt, har en litt lavere andel sysselsatte enn de øvrige, noe *kan* skyldes en noe høyere studietilbøyelighet i denne gruppen (de fullfører mastergraden).

Tabell 7.1 Kandidatenes arbeidsstyrkestatus i oktober/november 2013 etter uteksamineringstidspunkt

	Uteksamineringstidspunkt				Grad		Totalt
	Uoppgitt/ ikke ferdig	2002-2003	2007-2008	2011-2012	Lavere grad	Høyere grad	
Sysselsatt	90,3	98,3	95,2	93,7	93,5	95,9	94,2
Arbeidsledig	0,0	0,0	1,6	2,4	1,2	1,7	1,5
Utenfor arbeidsstyrken	9,7	1,7	3,2	4,0	5,3	2,3	3,6
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	31	116	189	253	245	343	588

Sentrale definisjoner som brukes i dette kapittelet er vist i informasjonsboks 7.1

Boks 7.1 Arbeidsstyrkestatus

Arbeidsstyrkestatus i uken 28.oktober – 3. november 2013:

Sysselsatt: Personer som utførte minst en times inntektsgivende arbeid i uken 28. oktober – 3. november 2013 eller hadde et arbeid som de midlertidig var borte fra eller var i et sysselsettingstiltak.

Arbeidsledige omfatter alle som var uten inntektsgivende arbeid og som i tillegg hadde søkt arbeid i løpet av de siste 4 ukene, og som kunne påtatt seg arbeid.

I arbeidsstyrken: de som enten var sysselsatte eller arbeidsledige

Utenfor arbeidsstyrken omfatter personer som verken er sysselsatte eller arbeidsledige.

Det offisielle målet på arbeidsledighet, arbeidsledighetsprosenten, er arbeidsledige i prosent av arbeidsstyrken

Mistilpasset i uken 28.oktober – 3. november 2013:

En person er mistilpasset dersom vedkommende tilhører en av følgende grupper

- **Sysselsatt i irrelevant arbeid.**

Som irrelevant arbeid regnes arbeid hvor respondenten mener det er helt uten betydning om han/hun har en høyere utdanning samtidig som han/hun mener at innholdet i utdanningen passer dårlig til arbeidsoppgavene

- **Undersysselsatt**

Omfatter personer som har en samlet arbeidstid som er mindre enn heltid og som oppgir at det ikke har vært mulig å få full stiling/nok oppdrag

- **Arbeidsledig**, se definisjon over.

Personer i relevant arbeid, Omfatter personer som mener at arbeidet krever høyere utdanning eller at det er en fordel å ha det.

Arbeidsledighet er imidlertid bare én form for mistilpasning. Som vi så i kapittel 6, er ufrivillig deltidsarbeid en type mistilpasning som var utbredt tidlig i musikkandidatenes karriereløp. En tredje type mistilpasning er irrelevant arbeid, det vil si arbeid som ikke krever høyere utdanning og hvor innholdet i utdanningen passer dårlig til arbeidsoppgavene (se boks 7.1). Dette skal vi komme tilbake til og omtale nærmere senere. Først skal vi se om arbeidsledigheten varierer etter sjanger og instrumentgruppe, og etter hvilket lærested du er uteksaminert fra.

Tabell 7.2 Kandidatenes arbeidsstyrkestatus i oktober/november 2013 etter sjanger/instrumentgruppe*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Sysselsatt	(93,3)	96,7	94,6	93,9	90,2	98,3	92,5	95,2	100,0	94,1	95,0
Arbeidsledig	(6,7)	1,6	1,1	1,2	3,3	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	1,4
Utenfor arbeidsstyrken	(0,0)	1,6	4,3	4,9	6,6	1,7	7,5	2,4	0,0	5,9	3,6
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	15	123	445	82	61	59	67	83	35	51	576

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunlaget er under 20.

Det er små forskjeller i kandidatenes formelle arbeidsstyrkestatus med hensyn til sjanger og instrumentgruppe (tabell 7.2). Mellom 90 (treblåsere) og 100 prosent (orgel) av kandidatene i de ulike gruppene hadde et inntektsnivående arbeid i undersøkelsesuken i 2013. Ingen i gruppene messingblåsere, klaver og orgel (i sjangeren klassisk) var arbeidsledige, mens 7 prosent i sjangeren folkemusikk var arbeidsledige. På den annen side var ingen i sjangeren folkemusikk utenfor arbeidsstyrken, mens 8 prosent i gruppen klaver/klassisk var utenfor arbeidsstyrken.

Tabell 7.3 Kandidatenes arbeidsstyrkestatus i oktober/november 2013 etter lærested*

	UiT	NTNU	UiB	UiS	UiA	Barrat Due	Opera- høg- skolen	NMH	Anne n utd Norge	Anne n utd utland	Totalt
Sysselsatt	93,1	94,7	91,3	92,9	89,2	93,8	(100,0)	96,7	(94,7)	94,5	94,9
Arbeidsledig	0,0	1,8	2,2	7,1	0,0	0,0	(0,0)	1,1	(0,0)	3,6	1,5
Utenfor arbeidsstyrken	6,9	3,5	6,5	0,0	10,8	6,3	(0,0)	2,2	(5,3)	1,8	3,6
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	29	57	46	28	37	32	12	273	19	55	588

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunlaget er under 20.

Det er heller ikke store forskjeller mellom kandidater fra ulike læresteder med hensyn til kandidatenesarbeidsmarkedsstatus. Høyest andel sysselsatte finner vi blant kandidater fra Operahøgskolen, der samtlige kandidater hadde en jobb i undersøkelsesuken. Kandidater fra Universitetet i Agder hadde den laveste sysselsettingen (89 prosent) og den høyeste andelen kandidater utenfor arbeidsstyrken. Den høyeste arbeidsledigheten i undersøkelsesuken 2013 finner vi blant kandidater fra Universitetet i Stavanger.

7.2 Mistilpassing i referanseuken

Fra NIFUs halvtårsundersøkelser vet vi at en del kandidater sliter med mistilpassingsproblemer et halvt år etter avsluttet utdanning. I perioden 2003–2011 var gjennomsnittlig ca. 20 prosent av høyere grads kandidater mistilpasset et halvt år etter eksamen. Blant kandidatene med høyere grads eksamen i musikk som har deltatt i NIFUs ordinære undersøkelser, var dette tallet 21 prosent, altså omtrent som gjennomsnittet i kandidatundersøkelsene et halvt år etter eksamen. Musikkandidatene i NIFUs ordinære undersøkelser skiller seg imidlertid fra høyere grads kandidater generelt når vi ser på hvilke mistilpassingsproblemer de hadde. Mens høyere grads kandidater generelt fordelte seg relativt jevnt på de ulike typene mistilpassing, så hadde tre firedeler av de mistilpassede musikkandidatene et undersysselesettingsproblem. Det er viktig å være klar over at NIFUs halvtårsundersøkelser omfatter alle høyere grads kandidater i musikk ikke bare de i utøvende og skapende musikk. Selv om NIFUs halvtårsundersøkelser omfatter en litt større gruppe enn den som omfattes av denne undersøkelsen, vil kandidatene i stor grad operere på de samme arbeidsmarkedene.

NIFUs halvtårsundersøkelser viser at arbeidsledighet er et marginalt problem blant nyutdannede musikkandidater. Når det gjelder irrelevant arbeid, er dette litt mindre utbredt blant musikkandidatene enn høyere grads kandidater generelt et halvt år etter eksamen.

Vi forventer at kandidatene i denne undersøkelsen i noe mindre grad er eksponert for mistilpasningsproblemer enn de er et halvt år etter eksamen. De fleste har hatt god tid til å etablere seg i arbeidsmarkedet, men siden heltidsarbeidsmarkedet for musikkandidater er begrenset, forventer vi at det fremdeles er et betydelig undersyssettingsproblem.

Tabell 7.4 Mistilpasning i oktober/november 2013 etter uteksamineringstidspunkt

	Uteksamineringstidspunkt				Grad		Totalt
	Uoppgitt/ Ikke ferdig	2002-2003	2007-2008	2011-2012	Lavere grad	Høyere grad	
Ikke mistilpasset	82.1	87.7	84.2	78.2	84.1	81.2	82.2
Irrelevant arbeid	3.6	7.9	4.4	6.6	6.9	5.1	6.0
Undersysselsatt	14.6	4.4	9.8	12.8	7.8	11.9	10.2
Arbeidsledig	0.0	0.0	1.6	2.5	1.3	1.8	1.6
Totalt	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Antall personer	28	114	183	243	232	335	568

Resultatene i Tabell 7.4 tyder på mistilpasningen blant musikkutdannede ikke bare er et midlertidig problem som primært er knyttet til overgangsfasen mellom utdanning og arbeid. Relativt mange er undersysselsatt. Vi ser imidlertid at mistilpasningen er lavere for dem som ble utdannet tidlig på 2000-tallet enn for de som nylig har avsluttet utdanningen. Det er interessant å merke seg at blant dem som ble utdannet tidlig på 2000-tallet er irrelevant arbeid et større problem enn undersyssetting. Det kan hende at enkelte går lei av å ha midlertidige og kortvarige arbeidsforhold, som riktignok er relevant for utdanningen, og heller foretrekker en heltidsjobb som riktignok er irrelevant for utdanningen, men som gir en mer forutsigbar inntekt.

Er det kandidater fra spesielle sjanger/instrumentgrupper eller bestemte læresteder som er mistilpassede? Tabellen nedenfor (tabell 7.5) tyder på at det er noen forskjeller mellom ulike sjanger/instrumentgrupper. Kandidater med folkemusikk som sjanger er i størst grad mistilpasset. Hver tredje kandidat i denne gruppen var mistilpasset i undersøkelsesuka høsten 2013. Det må imidlertid nevnes at tallet på respondenter i denne gruppen er svært lavt, så det knytter seg noe usikkerhet til disse resultatene. Den gruppen som i minst grad var mistilpasset, var kandidater i klassisk/messingblåsere der i underkant av 10 prosent var mistilpassede. For de øvrige gruppene var andelen mistilpassede mellom 13 (ikke mistilpasset 87 prosent) og 23 prosent (ikke mistilpasset 77 prosent)

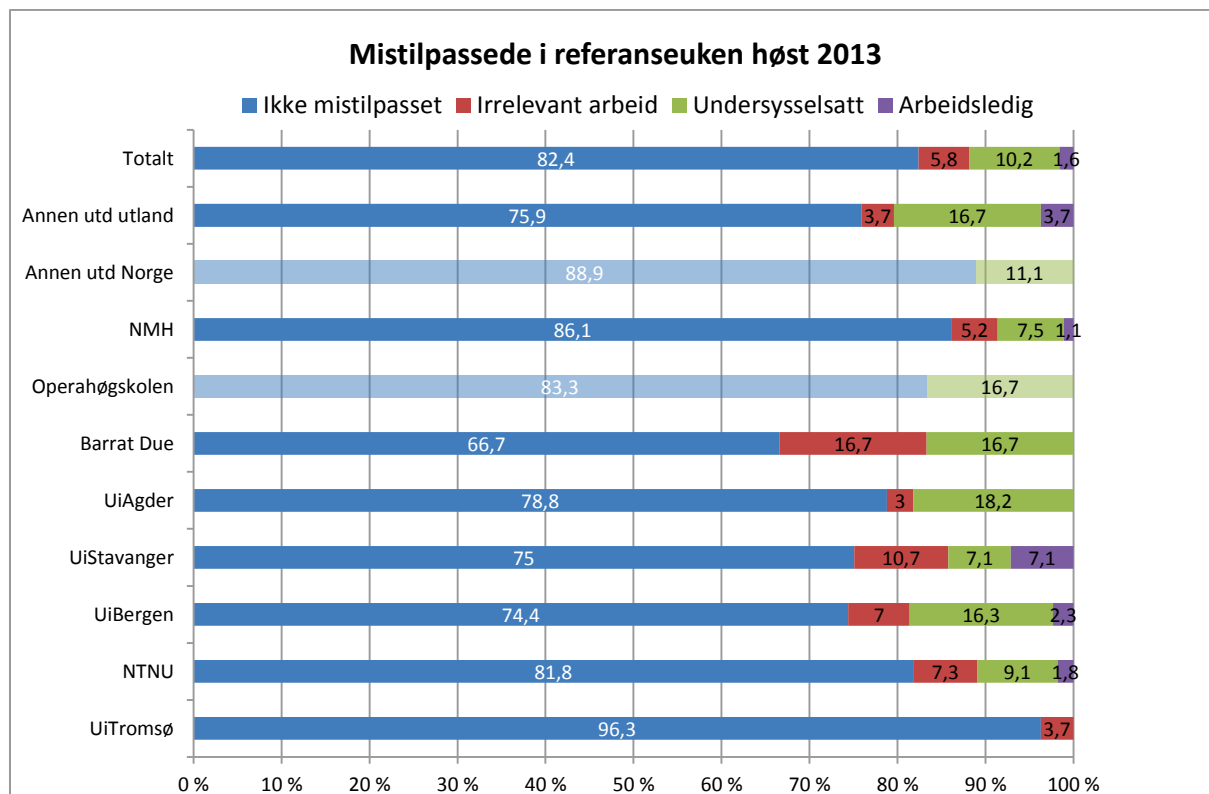
Tabell 7.5 Mistilpasning oktober/november 2013 etter sjanger og instrumentgruppe*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Ikke mistilpasset	(66,7)	86,8	81,7	79,5	77,2	91,4	79,0	80,2	82,9	81,3	82,2
Irrelevant arbeid	(13,3)	4,1	6,1	7,7	1,8	1,7	16,1	3,7	5,7	6,3	5,9
Undersysselsatt	(13,3)	7,4	11,0	11,5	17,5	6,9	4,8	13,6	11,4	12,5	10,5
Arbeidsledig	(6,7)	1,7	1,2	1,3	3,5	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0	1,4
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	15	121	426	78	57	58	62	81	35	48	555

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunnet er under 20.

Tabell 7.5 viser at kandidater innenfor klassisk/klaver, skiller seg fra de andre gruppene ved å ha en betydelig høyere andel i irrelevant arbeid og en klart lavere andel som var undersysselsatte. Hva som er årsaken til dette, kjenner vi ikke til.

Til slutt skal vi i dette delkapitlet undersøke om det er læresteder som skiller seg ut med spesielt lave eller høye andeler mistilpassede (figur 7.1).

Figur 7.1 Mistilpassede i referanseuka høst 2013 etter lærested

Figur 7.1 tyder på at kandidatene fra Barratt Due i størst grad var mistilpasset i referanseuka høsten 2013. Hver tredje kandidat fra dette lærestedet var mistilpasset, i følge våre data. Det var like vanlig å være i irrelevant arbeid som undersysselsatt. I motsatt ende finner kandidater fra universitetet i Tromsø, der kun 4 prosent var mistilpasset. Som tidligere, indikerer de to søylene som er markert med svakere farge at antallet observasjoner er lite og at det hefter usikkerhet til tallene.

Vi minner om at tallgrunnet er for lavt til at vi kan undersøke i hvilken grad forskjellene mellom lærestedene henger sammen med forskjeller mellom sjangere og instrumenter, mellom mastere og bachelorer, eller avhengig av uteksamineringsår. I tillegg kan regionale forskjeller spille inn; sysselsettingsmulighetene vil kunne variere med hvor den musikkutdannede bor og søker arbeid. Det kan derfor være mange forhold som ligger bak de forskjellene vi har sett i dette kapitlet med hensyn til arbeidsstyrkestatus.

7.3 Hovedaktivitet i referanseuka

Hittil har vi sett på to indikatorer for kandidatenes arbeidsmarkedstilknytning. De bygger begge på objektive kriterier. Vi skal nå se på en tredje indikator som er basert på kandidatenes subjektive vurdering av hva de oppfatter som sin hovedaktivitet. Dette vil gi oss et mer nyansert bilde av deres arbeidsmarkedstilknytning, fordi vi da ser nærmere på hvor mange som oppfatter seg som hovedsakelig studenter og hovedsakelig yrkesaktive.

Tabellen nedenfor (tabell 7.6) viser at 82 prosent av kandidatene oppfatter seg som hovedsakelig yrkesaktive mens om lag 11 prosent anser seg hovedsakelig som studenter, 2 prosent som arbeidsledige og 5 prosent hadde annet som hovedbeskjeftigelse. Andelen som oppfatter seg som hovedsakelig sysselsatt er lavere enn andelen som formelt defineres som sysselsatt. Det betyr at noen av de som har en annen hovedbeskjeftigelse enn å være yrkesaktiv, kombinerer denne hovedaktiviteten med inntektsgivende arbeid.

Andelen studenter er noe høyere blant dem med lavere grad enn blant høyere grads kandidater. Dette er et rimelig resultat. Vi fanger her opp en del lavere grads kandidater som for eksempel holder på med mastergrad. Det er interessant å registrere at kun 2 prosent av musikkandidatene hovedsakelig oppfattet seg som arbeidsledige.

Tabell 7.6 Kandidatenes hovedaktivitet i oktober/november 2013 etter uteksamineringstidspunkt og grad

	Uteksamineringstidspunkt				Grad		Totalt
	Uoppgitt/Ikke ferdig	2002-2003	2007-2008	2011-2012	Lavere grad	Høyere grad	
Yrkesaktiv	73,3	91,4	92,0	71,1	75,5	86,5	81,9
Student/skoleelev	26,7	0,9	4,8	17,8	16,3	6,7	10,7
Arbeidsledig	0,0	1,7	1,1	3,2	1,6	2,3	2,0
Annet	0,0	6,0	2,1	7,9	6,5	4,4	5,3
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	30	116	188	253	245	342	587

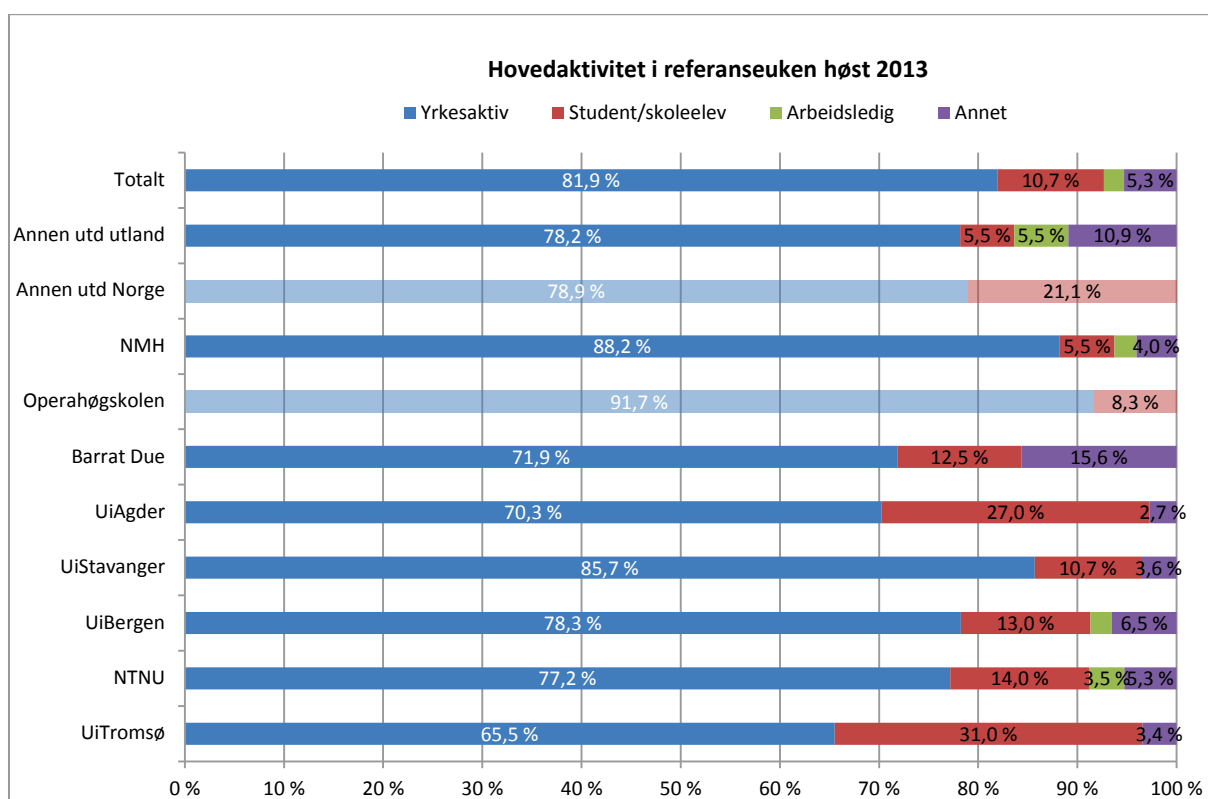
Det er forskjeller i hovedaktivitet mellom kandidater i ulike sjanger/instrumentgrupper (tabell 7.7). Det var ingen store forskjeller når vi bare ser på sjanger. Innenfor den klassiske sjangeren er det til dels store forskjeller mellom de ulike instrumentgruppene. Mens 97 prosent av kandidater med orgel som instrument oppfattet seg som hovedsakelig yrkesaktive, gjaldt det kun 74 prosent av treblåserne. Blant kandidatene med treblåserne som instrumentgruppe oppfattet 13 prosent seg som hovedsakelig studenter, mens ingen i orgelgruppen gjorde det. Det var imidlertid kandidater i instrumentgruppen klaver som hadde den høyeste andelen som hovedsakelig betraktet seg som studenter (15 prosent). Treblåsergruppen hadde imidlertid den høyeste andelen som betraktet seg som hovedsakelig arbeidsledige (5 prosent) og som hadde «annet» som hovedbeskjeftigelse.

Tabell 7.7 Hovedaktivitet i oktober/november 2013 etter sjanger og musikkinstrument*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Treblåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Yrkesaktiv	(86,7)	82,9	81,3	79,3	73,8	84,7	77,6	80,5	97,1	82,4	81,6
Student/skoleelev	(13,3)	9,8	11,0	13,4	13,1	8,5	14,9	12,2	0,0	9,8	11,0
Arbeidsledig	(0,0)	1,6	2,3	1,2	4,9	3,4	1,5	3,7	0,0	0,0	2,1
Annet	(0,0)	5,7	5,4	6,1	8,2	3,4	6,0	3,7	2,9	7,8	5,4
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	15	123	444	82	61	59	67	82	35	51	575

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunlaget er under 20.

Til slutt skal vi se i hvilken grad det er forskjeller mellom kandidater fra ulike læresteder i hva de oppgir som sin hovedsakelige virksomhet.

Figur 7.2 Hovedaktivitet i referanseuke høst 2013 etter lærested

Figuren viser at kandidatene fra Operahøgskolen sammen med kandidatene fra NMH har de høyeste andelene som oppgir yrkesaktivitet som hovedbeskjeftigelse. Kandidatene fra Universitetet i Tromsø skiller seg fra de andre lærestedene med den laveste andelen kandidater som hadde yrkesaktivitet som hovedbeskjeftigelse. Knappt to tredeler av kandidatene hadde yrkesaktivitet som sin hovedbeskjeftigelse, men hele 93 hadde formell status som sysselsatt ifølge arbeidsstyrkevariabelen. Vi ser at nesten en tredel av kandidatene fra Universitetet i Tromsø oppga videre studier som sin hovedbeskjeftigelse. Dette må bety at en kombinasjon av videre studier og inntektsgivende arbeid er svært vanlig blant kandidater fra Universitetet i Tromsø. Det lave omfanget av mistilpasningsproblemer blant kandidatene fra Universitetet i Tromsø som vi så foran, indikerer at kandidater med videre studier som hovedbeskjeftigelse i stor grad kombinere studiene med relevant arbeid.

Vi finner liknende tendenser for Universitetet i Agder. Nesten 70 prosent av kandidatene fra Agder oppfattet seg selv som hovedsakelig yrkesaktiv, mens nesten 90 prosent var sysselsatt ifølge den formelle definisjonen

7.4 Sysselsatte etter antall jobber i oktober/november 2013

Vi har hittil sett på om kandidatene har en jobb, hva de selv oppfatter som sin hovedbeskjeftigelse. I dette avsnittet konsentrerer vi oss kun om de som er i jobb, hvor mange jobber de har, hva slags typer jobber har de, jobber de som frilansere eller ikke osv.

Som forventet finner vi at det er svært vanlig at musikkutdannede har mer enn én jobb. Gjennomsnittlig hadde kandidatene 2.1 jobber. Vi finner ingen systematisk forskjell mellom kandidater med høyere og lavere grad eller mellom kandidater uteksaminert tidlig på 2000-tallet eller 2011–2012.

Tabell 7.8 Sysselsatte etter antall jobber

	Uteksamineringstidspunkt				Grad		Totalt
	Uoppgitt/ ikke ferdig	2002-2003	2007-2008	2011-2012	Lavere grad	Høyere grad	
1 jobb	50,0	45,0	47,2	38,9	42,8	43,8	43,4
2 jobber	34,6	19,8	21,6	27,9	21,6	26,6	24,5
3-4 jobber	11,5	32,4	25,0	25,8	31,5	22,5	26,2
5 og flere jobber	3,8	2,7	6,3	7,4	4,1	7,2	5,9
Gjennomsnitt antall jobber	1,8	2,1	2,1	2,2	2,2	2,1	2,1
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	26	111	176	229	222	320	542

Tabell 7.8 viser at 43 prosent av musikkandidatene hadde kun én jobb, mens rundt 25 prosent hadde to jobber. I underkant av en tredel av kandidatene hadde tre eller flere jobber.

Tabell 7.9 Gjennomsnittlig antall jobber etter sjanger/instrumentgruppe*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Anne t	
Gjennomsnittlig antall jobber	(2,5)	2,5	2,0	1,9	2,1	2,0	2,1	2,0	1,5	2,4	2,1
Antall personer	13	114	411	71	55	57	61	79	35	46	531

* Tall er satt i parentes der tallgrunlaget er under 20.

Tabell 7.9 viser at gjennomsnittstallet for antall jobber varierer mellom ulike sjangre/instrumentgrupper. Kandidater med klassisk/orgel bakgrunn hadde i gjennomsnitt 1.5 jobber mens kandidater fra jazz/rytmisk og folkemusikk i gjennomsnitt hadde 2,5 jobber.

Tabell 7.10 Gjennomsnittlig antall jobber etter lærested*

	UiT	NTNU	UiB	UiS	UiA	Barrat Due	Opera- høg- skolen	NMH	Annen utd Norge	Annen utd utland	Totalt
Gjennomsnittlig antall jobber	1,8	2,3	2,1	2,2	2,5	2,4	(1,9)	2,2	(1,5)	1,6	2,1
Antall personer	25	54	40	25	31	30	12	258	17	50	542

* Tall er satt i parentes der tallgrunlaget er under 20.

Tabell 7.10 tyder på at hvor mange jobber kandidatene har, varierer noe mellom lærestedstedene, men forskjellene er ikke veldig store. Færrest antall jobber har kandidater med annen utdanning fra Norge eller utlandet, Universitetet i Tromsø og Operahøgskolen, som gjennomsnittlig hadde færre enn to jobber, mens kandidater fra Universitetet i Agder gjennomsnittlig hadde flest jobber, med et gjennomsnitt på 2.5. Antallet kandidater fra enkelte læresteder er lite, slike at det knytter seg usikkerhet til tallene.

Kandidatene fikk spørsmål om antallet jobber de hadde i referanseuken var representativt for deres vanlige arbeidssituasjon. Hele 80 prosent av kandidatene bekreftet at det var tilfelle, mens resterende 20 prosentene fordelte seg med omtrent 10 prosent som svarte at de hadde flere jobber enn vanlig i referanseuken, og omtrent like mange svarte at de hadde færre jobber enn vanlig. Dette tyder på at situasjonen i referanseuka var representativ for kandidatene.

Videre fikk kandidatene spørsmål om hvordan han/hun ville karakterisere arbeidssituasjonen sin. Vi har oppsummert svarene i tabellen nedenfor for kandidater etter hvilken sjanger/instrumentgruppe de hadde.

Tabell 7.11 Sysselsattes karakterisering av egen jobbsituasjon etter sjanger/instrumentgrupper*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Total
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
En oppdragsgiver/ ett ansettelsesforhold	(21,4)	21,0	34,4	41,6	32,7	29,3	25,8	40,5	57,1	14,6	31,1
Mange ulike oppdragsgivere	(57,1)	64,7	46,6	48,1	50,9	46,6	38,7	49,4	20,0	66,7	51,0
Ulike typer oppdrag	(64,3)	60,5	42,0	44,2	45,5	29,3	38,7	51,9	25,7	50,0	46,6
Mer enn ett ansettelses forhold	(35,7)	32,8	30,2	27,3	27,3	36,2	40,3	17,7	28,6	39,6	30,9
Totalt¹	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	14	119	421	77	55	58	62	79	35	48	547

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunnlaget er under 20.

Tabellen befester bildet av et arbeidsmarked der en heltidsjobb er unntaket, og der ulike kombinasjoner av oppdrag, engasjementer/deltidsjobber er regelen. Det er noen forskjeller mellom de ulike gruppene. Tabell 7.11 viser at andelen med én oppdragsgiver/ett ansettelsesforhold varierer avhengig av kandidatenes sjanger/instrumentgruppe. Blant kandidater innenfor folkemusikk og jazz var det bare rundt en av fem som forholdt seg til én oppdragsgiver/hadde ett ansettelsesforhold mens det gjaldt én av tre innenfor den klassiske sjangeren. Kandidater innenfor klassisk orgel skiller seg fra de andre gruppene ved at mer enn halvparten (57 prosent) bare har én oppdragsgiver eller ett arbeidsforhold.

På spørsmål om hvorvidt deres arbeidssituasjon i referanseuken var representativ for til deres situasjon det siste året, mente bare 55 prosent av kandidatene at det var tilfelle. Andelen som mente det, varierte mellom ca. 50 prosent (folkemusikk og orgel) og 70 prosent (klaver). Nesten én av fire mente at de arbeidet litt mer enn vanlig i referanseuken, mens knapt én av ti arbeidet litt mindre. Dette kan være et resultat av ordinære sesongmessige svingninger i sysselsettingen, en økende etterspørsel etter musikkfaglig kompetanse eller tilfeldige svingninger. Vi så også at når det gjelder antall jobber, mente kandidatene at referanseuken var representativ. Mange svarer likevel at de denne uken jobbet flere timer enn vanlig.

Tabell 7.12 Sysselsatte etter om arbeidssituasjon i referanseuken er representativ og etter sjanger/instrumentgruppe*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Total
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Som andre uker	(50,0)	51,7	56,3	54,1	61,8	55,4	70,0	53,2	48,6	50,0	55,3
Litt mer enn vanlig	(35,7)	24,6	22,0	20,3	20,0	17,9	21,7	26,6	31,4	18,8	23,0
Litt mindre enn vanlig	(14,3)	8,5	8,9	16,2	5,5	10,7	6,7	5,1	5,7	8,3	8,7
Mye mer enn vanlig	(0,0)	8,5	7,2	5,4	5,5	7,1	1,7	6,3	14,3	14,6	7,2
Mye mindre enn vanlig	(0,0)	6,8	5,6	4,1	7,3	8,9	0,0	8,9	0,0	8,3	5,8
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	14	118	414	74	55	56	60	79	35	48	539

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunnlaget er under 20.

Vi har nå sett på flere viktige sider ved kandidatenes arbeidssituasjon, som hvor mange jobber de har, om de har flere ansettelsesforhold/oppdragsgivere. Blant annet har vi sett at en del har mange jobber å forholde seg til og det kan være nærliggende å konkludere at her er det mange som arbeider lange

dager. På den andre siden har vi sett at undersyssetning er et problem for en del kandidater. Rundt 10 prosent av kandidatene kan karakteriseres som undersyssette (se tidligere avsnitt om mistilpasning). Dette kan tyde på stor spredning i arbeidstiden Tabellen nedenfor viser hva kandidatene svarte på et spørsmål om deres normale (samlede) arbeidstid. En arbeidstid på 35-38 timer per uke regnes som heltidsarbeid.

Tabell 7.13 Syssette etter normalarbeidstid og sjanger/instrument*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Mer enn heltid	(50,0)	47,5	29,7	25,0	23,6	36,8	35,0	19,0	34,3	45,8	34,3
Heltid	(21,4)	33,9	43,2	47,4	47,3	47,4	31,7	48,1	40,0	33,3	40,4
Deltid	(28,6)	18,6	27,1	27,6	29,1	15,8	33,3	32,9	25,7	20,8	25,3
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	14	118	417	76	55	57	60	79	35	48	542

* Prosentandeler er satt i parentes der tallgrunlaget er under 20.

Tabellen viser at hver tredje kandidat arbeidet mer enn heltid, 40 prosent arbeidet heltid og en av fire arbeidet deltid. Arbeidstiden synes å variere mellom kandidater i ulike sjangre. Både kandidater med bakgrunn fra folkemusikk og jazz/rytmisk har en høyere andel som arbeider mer enn deltid enn kandidater med en klassisk bakgrunn. Nesten halvparten av kandidatene med bakgrunn fra folkemusikk og jazz/rytmisk arbeider mer enn heltid.

De som arbeidet mer/mindre enn heltid, ble spurt om hvor mange prosent mer/mindre enn heltid de arbeidet. På bakgrunn av disse opplysningene har vi laget en variabel som angir kandidatenes arbeidstidsprosent. Dessverre har så mange som 63 personer av dem som enten arbeidet mer enn heltid eller deltid ikke oppgitt hvor mange prosent mer/mindre enn heltid de arbeidet slik at det knytter seg en usikkerhet til tallene.

Tabell 7.14 Gjennomsnittlig arbeidstidsprosent etter sjanger/instrumentgruppe*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Arbeidstids- prosent	(116)	103	98	99	93	102	97	91	99	106	99
Antall personer	12	104	370	68	46	55	55	70	30	39	479

* Tall er satt i parentes der tallgrunlaget er under 20.

Tabellen gir en gjennomsnittlig arbeidstidsprosent på 99 prosent, dvs tilsvarende heltidsarbeid. Standardavviket er 31, noe som gjenspeiler at det er store variasjoner i arbeidstiden. Høyest arbeidstidsprosent finner ikke overraskende blant kandidater med bakgrunn fra folkemusikk og jazz/rytmisk. Når det gjelder folkemusikkgruppen, så er denne svært liten og det hefter stor usikkerhet til resultatet. En konklusjon her synes å være at arbeidstiden til musikk kandidatene varierer en god del innenfor de enkelte sjangre/instrumentgruppe.

7.5 Kandidatenes bruk av tid på ulike arbeidsoppgaver

Vi har allerede sett at i gjennomsnitt har hver kandidat to jobber. Under halvparten (43 prosent) av de syssette har kun én jobb. Nær én av tre (31 prosent) har *minst* tre jobber (se tabell 7.8). Flere jobber gir antagelig større variasjon i arbeidsoppgaver enn det man vanligvis får gjennom én jobb. For eksempel er det ikke uvanlig å kombinere undervisning og utøvelse, hele undervisningsstillinger er uvanlig (Olseng 1995)

I dette avsnittet ser vi nærmere på hvilke arbeidsoppgaver kandidatene bruker tid på, og hvor stor andel av arbeidstiden som går med til de enkelte arbeidsoppgavene. I spørreskjemaet fikk

kandidatene spørsmål om hvorvidt de i løpet av en vanlig arbeidsuke brukte tid på bestemte arbeidsoppgaver og hvor stor andel av den ukentlige arbeidstiden de brukte på disse arbeidsoppgavene. Av tabellene som følger vil det framgå hvilke arbeidsoppgaver dette dreier seg om.

Tabell 7.15 Sysselsatte etter hvilke arbeidsoppgaver de bruker tid på i en vanlig arbeidsuke og etter lærested*

	UiT	NTNU	UiB	UiS	UiA	Barratt Due	Opera-høgskolen	NMH	Annen utd Norge	Annen utd utland	Totalt
Undervisning m foberedelse	59,3	57,4	52,4	76,9	84,8	60,0	(50,0)	56,1	(72,2)	46,2	58,4
Utøvelse musikk	66,7	81,5	81,0	73,1	87,9	73,3	(91,7)	79,5	(33,3)	84,6	78,3
Dirigering	37,0	20,4	31,0	26,9	24,2	26,7	(16,7)	24,2	(27,8)	26,9	25,4
Komponering /arrangering	29,6	53,7	23,8	30,8	51,5	33,3	(8,3)	29,9	(33,3)	21,2	32,1
Adm arbeid relatert til musikk	48,1	75,9	57,1	73,1	63,6	60,0	(66,7)	59,8	(38,9)	67,3	61,6
Annet arbeid relatert til musikk	22,2	31,5	40,5	42,3	33,3	40,0	(33,3)	34,8	(27,8)	28,8	34,1
Annet	37,0	33,3	38,1	26,9	42,4	23,3	(16,7)	28,0	(38,9)	34,6	31,0
Antall personer som har svart*	27	54	42	26	33	30	12	264	18	52	558

* Tallet på personer som har svart, er prosentueringsgrunnlag. Prosentandelene summerer seg ikke til 100 prosent, fordi hver person kan ha flere arbeidsoppgaver. Tall i parentes der prosentueringsgrunnlaget er under 20.

Tabell 7.15 viser at det er tre arbeidsoppgaver som mer enn halvparten av kandidatene sier de bruker tid på. Det er utøvelse av musikk (78 prosent), administrativt arbeid relatert til musikk (62 prosent) og undervisning (58 prosent). Det er viktig å være klar over at disse tallene bare sier noe om hvorvidt den enkelte kandidat utfører arbeidsoppgaven i løpet av en vanlig arbeidsuke, ikke noe om omfanget. Vi kommer tilbake til omfanget nedenfor.

Kandidatene ble også bedt om å angi prosentandelen av arbeidstiden som de brukte på ulike arbeidsoppgaver. Dette skulle summere seg til 100 prosent. Dette var, ikke uventet, et krevende spørsmål å svare på. I alt 47 kandidater hadde enten ikke oppgitt noen fordeling av arbeidstiden i det hele tatt, eller bare markert at de utfører arbeidsoppgaven uten å oppgi tidsforbruk. I tillegg hadde 68 personer oppgitt en samlet arbeidstid som var over eller under 100 prosent. Det viser seg at en del av disse har misforstått spørsmålet og tatt utgangspunkt i sin faktiske stillingsprosent og fordelt tiden slik at summen tilsvarer stillingsprosenten. En person med arbeid som tilsvarer 125 prosent av en heltidsstilling, fordeler tiden på de ulike arbeidsoppgavene slik at tiden som går med til de enkelte arbeidsoppgavene summeres opp til 125 prosent i stedet for 100 prosent. Tilsvarende vil en som arbeidet mindre enn fulltid (f.eks. 50 prosent) fordele tiden på arbeidsoppgaver slik at tiden som går med til ulike arbeidsoppgaver summerer seg til 50 prosent.

Vi ønsket å unngå et stort partielt frafall på tidsforbruksvariabelen. For dem som hadde fordelt arbeidstiden på de ulike arbeidsoppgavene slik at tallene ikke summerte seg til hundre, har vi korrigeret tallene proporsjonalt slik at den samlede arbeidstiden summerer seg til 100 prosent. Det betyr at fordelingen av arbeidstid på ulike arbeidsoppgaver er uendret, men for en stillingsprosent på 50 vil arbeidstiden på de enkelte arbeidsoppgaver «blåses opp» slik at tiden til de ulike arbeidsoppgavene summerer seg til 100 i stedet for 50.

Ikke alle uoverensstemmelsene i arbeidstid for de 68 omtalte personene skyldes misforståelse med hensyn til hvordan spørsmålet om arbeidstid skulle besvares. For å unngå et for stort frafall på denne variabelen har vi også valgt å inkludere personer der andre grunner enn misforståelse må være grunnen til uoverensstemmelser. Ved å inkludere kandidatene i analysen utnytter vi all den informasjonen kandidatene har gitt, men det kan samtidig føre til visse skjevheter i resultatene, i og med at fordelingen av tid på ulike arbeidsoppgaver er ufullstendig.¹⁴ Det knytter seg altså en viss

¹⁴ Vi utførte tilleggsanalyser både med og uten de personene hvor uoverensstemmelsen i arbeidstid ikke kunne tilskrives misforståelser, og fant relativt små forskjeller.

usikkerhet til tallene slik at vi må være litt forsiktige i tolkningen av dem. For å signalisere usikkerheten knyttet til tallene, har vi unnlatt å presentere tallene med desimaler.

Tabell 7.16 Sysselsatte etter hvor mye tid de bruker på ulike aktiviteter og etter lærested*

	UIT	NTNU	UiB	UiS	UiA	Barrat Due	Opera-høgskolen	NMH	Annen utd Norge	Annen utd utland	Totalt
Undervisning m forberedelse	23	23	17	33	31	29	(18)	20	(36)	15	22
Utøvelse av musikk	23	31	35	26	21	38	(54)	39	(6)	42	35
Dirigering	11	3	3	9	5	5	(2)	5	(9)	6	5
Komponering/arrangering	2	7	5	3	8	4	(1)	4	(8)	2	4
Adm arbeid relatert til musikk	16	16	16	14	10	8	(15)	12	(10)	18	13
Annet musikkarbeid	8	5	7	3	3	7	(4)	6	(4)	4	6
Annet	17	13	15	12	23	9	(6)	13	(26)	13	14
Totalt	100	97	97	100	103	104	105	100	88	102	100
Antall personer	23	48	37	25	32	27	12	244	15	48	511

* Tall i parentes der prosentueringsgrunnlaget er under 20.

Tabell 7.16 viser at musikkandidatene bruker litt over halvparten av sin tid på henholdsvis utøvelse av musikk (35 prosent) og undervisning (22 prosent). Resten av tiden fordeles på administrativt arbeid relatert til musikk (13 prosent), annet (14 prosent) og dirigering og komponering/arrangering med henholdsvis 5 og 4 prosent.

I det følgende skal vi se nærmere på de to arbeidsoppgavene som musikkandidatene bruker mest tid på nemlig undervisning og utøvelse.

7.5.1 Undervisning

Tabellene over viser at over halvparten av kandidatene underviser (jf tabell 7.15), men de bruker bare drøyt en femdel av sin arbeidstid på undervisning (jf. tabell 7.16). Det indikerer at de som driver undervisning, gjør dette i kombinasjon med andre arbeidsoppgaver. Vi vet at det er mange av musikkandidatene som har en pedagogisk utdanning som for eksempel faglærerutdanning og praktisk pedagogisk utdanning. Interessante problemstillinger her er om det primært er de med pedagogisk utdanning¹⁵ som arbeider med undervisning, og om det er deler av undervisningssektoren som i større grad enn andre sektorer tiltrekker seg pedagogisk musikkutdannede.

Tabell 7.17 Antall sysselsatte som utfører bestemte arbeidsoppgaver og andel av arbeidstiden som brukes på arbeidsoppgavene etter om musikkandidaten har pedagogisk utdanning

	Sysselsatte		Andel av arbeidstid	
	Ingen pedagogisk utdanning	Pedagogisk utdanning	Ingen pedagogisk utdanning	Pedagogisk utdanning
Underviser	111	175	12	31
Utøver musikk	210	181	47	25
Dirigerer	51	74	5	6
Komponerer	68	92	5	4
Administrasjon	156	155	13	14
Annet musikk	90	73	7	5
Annet	73	72	13	14
Antall personer	249	235	249	235

¹⁵ Som pedagogisk utdanning regnes faglærerutdanning, kandidatstudiet i musikkpedagogikk og alle med praktisk pedagogisk utdanning.

Den venstre delen av tabellen over viser hvor mange kandidater som har/ikke har en pedagogisk utdanning og hvilke arbeidsoppgaver de bruker tid på. I høyre del av tabellen ser vi hvor mye av arbeidstiden som går med til ulike arbeidsoppgaver for kandidater med og uten en pedagogisk utdanning tabellen viser at rundt halvparten av kandidatene har en pedagogisk utdanning. Av de som underviser, har 61 prosent en pedagogisk utdanning De med pedagogisk utdanning som underviser, bruker knapt en tredel av sin arbeidstid på undervisning, noe som betyr at de gjennomsnittlig at bruker mer tid på andre arbeidsoppgaver enn på undervisning. Videre ser vi at kandidater med pedagogisk utdanning bruker en firedel av arbeidstiden til å utøve musikk, mens de uten pedagogisk utdanning brukte nesten halvparten av sin arbeidstid på å utøve musikk og kun 12 prosent av sin tid på undervisning.

Kandidatene som underviste fikk spørsmål om hvor de underviste. De kunne krysse av for flere alternativer, Vi går nå ett skritt videre og ser på hvor musikk kandidatene underviser. Vi er blant annet interessert i om pedagogtettheten varierer mellom ulike undervisningsinstitusjoner.

Tabell 7.18 Sysselsatte som underviser etter om de har pedagogisk utdanning, hvor de underviser og andel av arbeidstiden som brukes til undervisning de ulike steder

	Sysselsatte		Andel av arbeidstid	
	Ikke ped utdanning	Pedagogisk utdanning	Ikke ped utdanning	Pedagogisk utdanning
Grunnskole	14	35	48	43
Videregående	25	52	35	51
Høgskole	22	26	20	37
Kulturskole	37	85	33	47
Frivillig organisasjon	32	41	25	40
Privat undervisning	42	60	27	43
Antall personer	111	175	111	175

Tabellen viser at blant de som underviste andelen sysselsatte med pedagogisk kompetanses var over 50 prosent ved alle undervisningsstedene. Høyest pedagogandel finner i grunnskolen og i kulturskolene, der andelen lå rundt 70 prosent (35 av 49 personer). Dette bildet endres bare svakt når vi ser på andelen av arbeidstiden som kandidatene bruker ved de ulike undervisningssteder. Med unntak av grunnskolen der de uten pedagogutdanning brukte 48 prosent av arbeidstiden på undervisning mens de med pedagogutdanning brukte 43 prosent, brukte de pedagogutdannede en større andel av sin arbeidstid til undervisning enn hva de uten slik utdanning gjorde. Det er interessant at andelen av arbeidstiden som brukes til undervisning ikke varierer mer mellom de ulike undervisningssteder. Kulturskolen skiller seg litt ut ved at de rekrutterer over 40 prosent av kandidatene som underviser (85 av 175), og ved at de som arbeider der bruker nesten halvparten av sin arbeidstid til undervisning.

7.5.2 Utøvelse av musikk

Vi har allerede sett at nesten 80 prosent av kandidatene brukte tid på utøve musikk i en vanlig arbeidsuke. Gjennomsnittlig brukte kandidatene 35 prosent av arbeidstiden sin til utøvelse av musikk. I dette avsnittet kartlegger vi hva slags jobber de har innenfor musikkutøvelse.

Tabell 7.19 Sysselsatte som arbeider som utøvende musikere etter type virksomhet*

	Folkemusikk / tradisjonsmusikk	Jazz / pop / rock	Klassisk	Total
i band / kammerensemble	(40,0)	65,8	21,0	32,0
i operahus	(0,0)	0,0	6,0	4,4
i profesjonelt kor	(0,0)	0,0	3,9	2,8
i profesjonelt korps	(0,0)	0,0	8,6	6,3
i profesjonelt symfoniorkester	(0,0)	0,0	19,3	14,2
i utøvende del av stilling ved kulturskole/som distriktsmusiker	(0,0)	1,4	8,2	6,3
med solistisk virksomhet	(60,0)	32,9	32,2	33,2
som landsdelsmusiker	(0,0)	0,0	0,9	0,6
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer¹	10	73	233	316

*Tall i parentes der prosentueringsgrunnlaget er under 20 ¹ Antall kandidater som brukte tid til utøvelse av musikk var 407, men bare 316 besvarte spørsmålet om type virksomhet.

Tabell 7.19 viser at arbeid i band/kammermusikk og med solistisk virksomhet var de aktivitetene som i størst grad engasjerte kandidatene. Arbeid i band/kammermusikk var særlig utbredt blant kandidater med jazz, pop/rock bakgrunn. Solistisk virksomhet var utbredt i alle gruppene, spesielt i den lille gruppen av kandidater med bakgrunn i folkemusikk, tradisjonsmusikk.

Tabell 7.20 Sysselsatte som arbeider som utøvende musikere etter om de var ansatt eller frilans/selvstendig*

	Folkemusikk / tradisjonsmusikk	Jazz / pop / rock	Klassisk	Total
Ansatt	(10,0)	3,9	36,5	28,4
Frilans/selvstendig	(90,0)	96,1	63,5	71,6
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall personer	10	76	255	341

* Tall i parentes der prosentueringsgrunnlaget er under 20

De fleste som bruker tid på å utøve musikk, arbeidet som frilans/selvstendige. Mer enn to av tre var selvstendige/frilans.

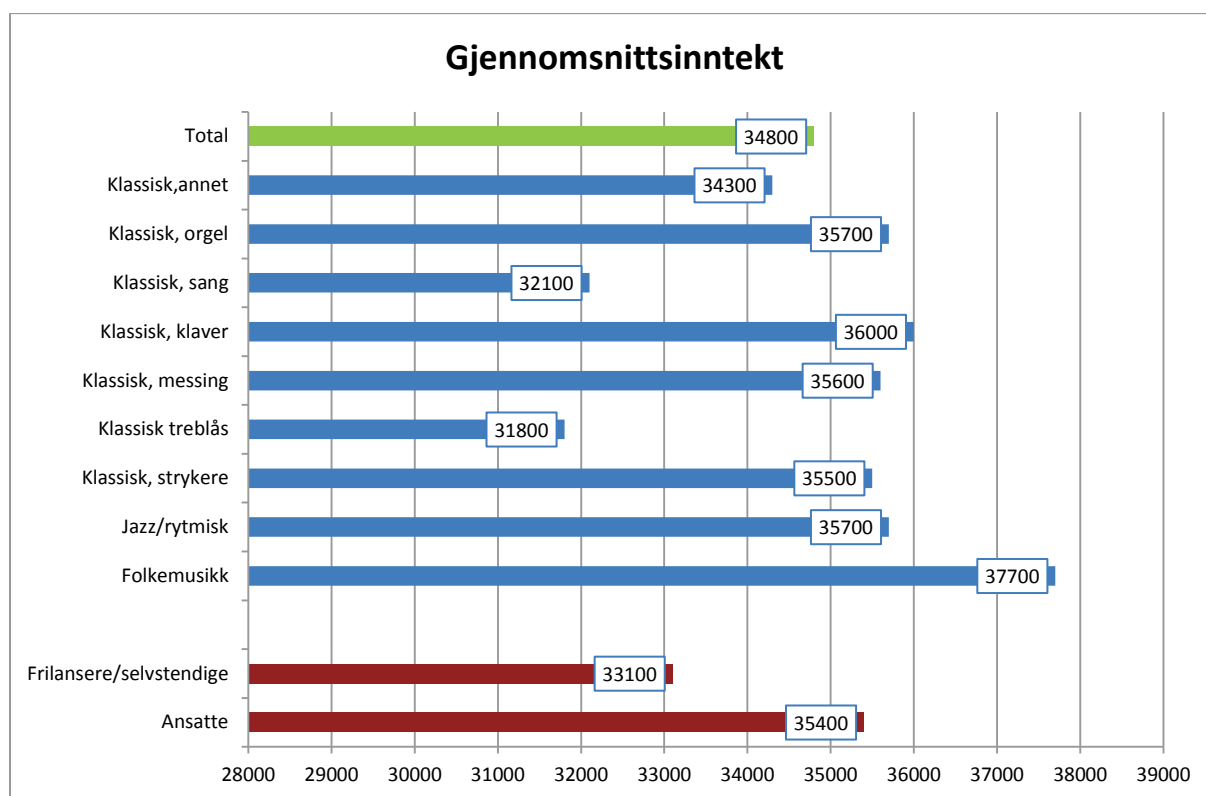
7.6 Kandidatenes inntekter

I dette avsnittet skal vi se nærmere på kandidatenes økonomisk utbytte av yrkesaktiviteten. Vi stiller spørsmål om det er forskjeller i det økonomiske utbyttet, her målt ved kandidatenes inntekter, mellom ulike grupper av kandidater og i hvilken grad kandidatene har musikken som eneste inntektskilde.

I spørreskjemaet fikk kandidatene spørsmål om brutto månedsinntekt for september 2013. Grunnen til at det er spurt om inntekt i september og ikke oktober som delvis omfatter referanseuken, er at en del ikke ville ha oversikt over oktoberinntekten da datainnsamlingen startet. Dette betyr at det for enkeltpersoner kan være et avvik mellom den jobben (eventuelt de jobbene) septemberinntekten er betaling for, og de opplysninger som er gitt om jobbsituasjonen ellers i spørreskjemaet. Dette gjaldt 10 personer og har trolig liten betydning for hovedresultatene.

Kandidatenes inntekter vil være avhengig av en rekke forhold som for eksempel individuelle kjennetegn, hva slags type utdanning de har, hvilke deler av arbeidsmarkedet de jobber i, hvor mye de jobber osv. Innenfor dette prosjektet ramme er det ikke mulig å foreta en omfattende analyse av hvilke faktorer som har betydning for kandidatenes inntekter. Vi vil begrense oss til en beskrivelse av deres inntekter, men foretar også en analyse av enkelte faktorerens betydning for inntekten (se tabell 7.21).

Figuren nedenfor viser kandidatenes inntekter etter sjanger/instrumentgruppe og etter om de hovedsakelig er ansatt eller frilanser.

Figur 7.3 Kandidatenes brutto gjennomsnittsinntekt i september 2013 etter sjanger/instrumenttype og etter om de arbeidet frilans eller ikke. (N=411)

Figuren viser at gjennomsnittsinntekten per måned er kr. 34 800. Dette tilsvarer en årslønn på i underkant av 420 000. Det må igjen presiseres at dette tallet baserer seg på kandidatenes svar om deres faktiske inntekt i september måned 2013, hvor det ikke er tatt hensyn om kandidaten arbeidet heltid eller deltid, i Norge eller i utlandet, utdanningsnivå og erfaring.

Når det gjelder sjanger/instrumentgruppe, viser figuren relativt små inntektsforskjeller mellom de ulike gruppene bortsett fra de to gruppene klassisk sang og klassisk treblåsing. For den sistnevnte gruppen var gjennomsnittsinntekten 32000 kr i september 2013. Den lille gruppen folkemusikk skiller seg ut med litt høyere gjennomsnittsinntekt enn de andre gruppene.

Den bivariate sammenhengen mellom ansettelsesform og inntekt, viser moderate inntektsforskjeller; kandidater som var ansatte hadde en gjennomsnittsinntekt som var drøyt 2000 høyere enn de som arbeidet som frilansere.

Tabell 7.21 viser noen resultater fra en regresjonsanalyse av variasjonene i kandidatenes inntekter. I analysen trekker vi inn variabler som erfaringsmessig antas å ha betydning for kandidatenes inntekter. Følgende variabler er trukket inn i analysen; arbeidstid, kjønn, utdanningsnivå, ansatt eller selvstendig, jobb i Norge eller utlandet og sjanger/instrumentgruppe. Koeffisientene som estimeres gir tilnæringsvist uttrykk for den prosentvise endringen i inntekten når forklaringsvariabelen er dikotom (det vil si har verdi 0 eller 1). Det gjelder for eksempel forklaringsvariablene kjønn og lavere/høyere grad, der kvinner har verdi 1 (og menn 0) og høyere grad har verdi 1 (og lavere grad har verdi 0). Innflytelsen fra de andre variablene er da holdt konstant. Regresjonsanalysen er nærmere beskrevet i vedlegg 3.

I tabell 7.21 har vi hovedsakelig inkludert effekten av variabler som er statistisk signifikante. For å anskueliggjøre resultatene supplerer vi med de observerte gjennomsnittsinntektene for de ulike

gruppene. Disse er vist i kolonnen til venstre i tabellen. I kolonnen for «observert forskjell» har vi – med utgangspunkt i tallene i første kolonne – med en enkel regneoperasjon beregnet prosentvise inntektsforskjeller.¹⁶

Tabell 7.21 Kandidatenes gjennomsnittsinntekt etter arbeidstid, kjønn, utdanningsnivå og uteksamineringstidspunkt

	Obsesrvert inntekt	Observert forskjell (prosent)	Estimert inntektsforskjell	Antall personer
<i>Totalt</i>	34800			
<i>Arbeidstid</i>				
Mer enn heltid	42200	0,163	0,133	142
Heltid	36300	ref.		180
Deltid	21700	-0,402	-0,424	99
<i>Kjønn</i>				
Menn	38300	ref.		183
Kvinner	32200	-0,159	-0,094	233
<i>Utdanningsnivå</i>				
Lavere grad	33200	ref.		171
Høyere grad	36000	0,084		250
<i>Uteksamineringstidspunkt</i>				
Uoppgitt/ikke ferdig	37800	-0,036		21
2002-2003	39200	ref.		95
2007-2008	35500	-0,094	-0,101	
2011-2012	31200	-0,204	-0,188	

Når det gjelder observerte inntektsforskjeller, ser vi av tabellen at det er en klar sammenheng mellom hvor mye kandidatene arbeider og den inntekten de får. De som oppgir å arbeide mer enn heltid, hadde en gjennomsnittsinntekt som nesten var dobbelt så høy som inntekten til de som arbeidet deltid.

Videre ser vi at menn har en høyere inntekt enn kvinner, noe som er et velkjent resultat. Noe av inntektsforskjellen mellom kvinner og menn skyldes nok mer deltidsarbeid blant kvinner. Det synes også å være en klar sammenheng mellom utdanningstidspunkt og lønn; jo kortere tid siden fullført utdanning, dess lavere lønn, noe som er et forventet og rimelig resultat.

Til slutt ser vi at høyere grads kandidater har en litt høyere inntekt enn lavere grads kandidater.

Den tredje kolonnen i tabell 7.21, kolonnen for «estimert inntektsforskjell», viser signifikante estimerte regresjonskoeffisienter fra regresjonsanalysen.

Vi ser at kjønn, kandidatenes arbeidstid og utdanningstidspunkt har signifikant betydning for kandidatenes inntekter. Når det gjelder kjønnsforskjellene, ser vi at den opprinnelige kjønnsforskjellen på -15,9 prosent i kvinners disfavør ble redusert til -9,4 prosent, når vi kontrollerer for andre forhold som har betydning for inntektene. Bortsett fra kjønn, opprettholdes i stor grad inntektsforskjellene etter arbeidstid og uteksamineringstidspunkt når vi tar hensyn til (kontrollerer for) andre forhold.

Vi finner derimot ingen signifikante forskjeller etter utdanningsnivå, men koeffisienten for (effekten av) å ha høyere grad har forventet fortegn og på grensen til å være signifikant. Et viktig resultat er at vi

¹⁶ Den observerte prosentvise inntektsforskjellen etter kjønn er beregnet på følgende måte (Kvinneinntekt-mannsinntekt)/mannsinntekt eller $(32200-38300)/38300 = -6100/38300 = -0.159$

ikke finner noen signifikant effekt av ansettelsesforhold eller av sjanger/instrumentgruppe, når vi samtidig kontrollerte for andre forhold som forventes å ha betydning for inntekten.

7.6.1 En inntekt til å leve av?

I dette avsnittet ser vi nærmere på i hvilken grad kandidatene har arbeid relatert til musikkutdanningen som inntektskilde. I spørreskjemaet fikk kandidatene spørsmål om 'hvor stor del av din inntekt som er direkte knyttet til anvendelse av din musikkutdanning, og hvor mye som eventuelt kommer fra annen virksomhet?'. Det er rimelig å forstå spørsmålet dithen at det er arbeidsinntekt som det her siktes til og ikke finansinntekter og ulike velferdsordninger.

I tabellen nedenfor ser vi nærmere på hvordan andelen av inntekt fra musikkarbeid varierer kvinner og menn. Vi ser at drøyt 80 prosent av kandidatenes inntekter kommer fra anvendelse av musikkutdanningen. En litt høyere andel av kvinnenes (83,2 prosent) enn av mennenes inntekter (80,4 prosent) kommer fra musikk. Forskjellen er imidlertid ikke statistisk signifikant. Vi må imidlertid kunne slå fast at inntekt fra musikk er den desidert største inntektskilden for kandidatene, både for kvinner og menn.

Tabell 7.22 Kandidatenes andel av inntekten som kommer fra musikk

	Menn	Kvinner	Totalt
Ingen inntekt fra musikk	4,4	6,2	5,4
1-30 % av inntekten	9,2	5,9	7,4
31-70 % av inntekten	11,8	9,6	10,6
71-99 % av inntekten	12,7	8,0	10,2
100 % av inntekt	62,0	70,4	66,5
Totalt	100,0	100,0	100,0
Gjennomsnittlig andel	80,4	83,2	81,9
Antall personer	229	273	502

Videre ser vi at 5 prosent av kandidatene ikke hadde noe inntekt fra musikk i det hele tatt. I den andre enden ser vi at om lag to tredeler av kandidatene fikk all sin inntekt fra musikk. Menn fikk i mindre grad enn kvinner all sin inntekt fra musikk (henholdsvis 62 og 70 prosent). Denne kjønnsforskjellen er også statistisk signifikant.

Tabell 7.23 viser andelen av inntekten som er relatert til musikk for kandidater fra forskjellige sjangre/instrumentgrupper. Andelen som ikke har noe inntekt fra musikk varierer fra 0 prosent for folkemusikk og orgel til rundt 10 prosent i klassisk klaver og sang. I andre enden ser vi at andelene som får *alle* sine inntekter fra musikk, varierer mellom litt under halvparten (46 prosent) for folkemusikkgruppen til mellom 75 og 80 prosent for treblåsere, messingblåsere og organister i den klassiske sjangeren.

Tabell 7.23 Kandidatenes andel av inntekten som kommer fra musikk etter sjanger/instrumentgruppe*

	Folke- musikk	Jazz/ rytmisk	Klassisk								Totalt
			I alt	Strykere	Tre- blåser	Messing	Klaver	Sang	Orgel	Annet	
Ingen inntekt	(0,0)	1,8	6,6	7,2	4,4	3,9	10,5	9,5	0,0	6,8	5,3
1-99 %	(53,8)	30,9	23,2	23,5	20,0	17,7	38,6	25,6	25,0	34,1	35,6
100%	(46,2)	67,3	66,9	69,6	75,6	78,4	50,9	64,9	75,0	59,1	66,5
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gj.sn andel	(71,9)	82,3	83,3	87,4	90,0	73,9	78,5	88,6	77,2	81,9	71,9
Antall personer	13	113	378	69	45	51	57	74	32	44	508

*Tall i parentes der prosentueringsgrunnlaget er under 20

7.7 Oppsummering

Dette kapitlet fokuserer på musikkandidatenes arbeidsmarkedssituasjon i referanseuken i 2013. Bruker vi de tradisjonelle målene for arbeidsmarkedssituasjonen, sysselsetting og arbeidsledighet, får vi et svært positivt bilde. Nesten alle kandidatene er sysselsatte i denne uken (94 prosent) og arbeidsledigheten er svært lav.

Arbeidsledighet er imidlertid bare én form for mistilpasning. Ved også å se på to andre indikatorer for mistilpasning, ufrivillig deltidsarbeid (det vi kaller undersysselsetting) og irrelevant arbeid, får vi et mer nyansert bilde av kandidatenes arbeidsmarkedssituasjon. Irrelevant arbeid betyr å ha arbeid som overhodet ikke er relevant for utdanningen en har tatt. Om vi regner både irrelevant arbeid, undersysselsetting og arbeidsledighet som mistilpasning, finner vi en andel mistilpassede på 18 prosent. Dette er fordelt slik: 6 prosent er i irrelevant arbeid, 10 prosent er undersysselsatte og 2 prosent arbeidsledige. Dette innebærer at andelen undersysselsatte ikke er mye mindre enn den er kort tid etter uteksaminering, slik at vi kan snakke om en vedvarende høy andel undersysselsatte. Dette innebærer at mistilpasning målt på denne måten, ikke bare er et midlertidig problem som primært er knyttet til overgangsfasen mellom utdanning og arbeid.

Kandidatene ble bedt om å karakterisere arbeidssituasjonen i referanseuken ved å ta stilling til noen utsagn. Svarene de gir tegner et bilde av et arbeidsmarked der ulike kombinasjoner av oppdrag, engasjementer/deltidsjobber i stor grad er regelen. Under en tredel av kandidatene krysset av for «jeg har bare én oppdragsgiver eller ett ansettelsesforhold», om lag halvparten krysset av for hver av utsagnene «jeg har mange ulike oppdragsgivere» og «jeg har mange typer oppdrag». Til slutt krysset i underkant av en tredel av for «jeg har mer enn ett ansettelsesforhold».

I referanseuken hadde under halvparten av kandidatene bare én jobb. I gjennomsnitt hadde hver kandidat 2 jobber.

Over halvparten av kandidatene bruker tid på følgende tre arbeidsoppgaver: utøvelse av musikk (78 prosent), administrativt arbeid knyttet til musikk (62 prosent) og undervisning (58 prosent). Til sammen bruker de litt over halvparten av sin tid på henholdsvis utøvelse av musikk (35 prosent) og undervisning (22 prosent) i løpet av en vanlig arbeidsuke. Resten av tiden fordeles på administrativt arbeid knyttet til musikk (13 prosent), annet (14 prosent) og dirigering og komponering/arrangering med henholdsvis 5 og 4 prosent.

Rundt halvparten av musikkkandidatene har en pedagogisk utdanning, men bare litt over halvparten av dem som underviser, har en pedagogisk utdanning. De med pedagogisk utdanning som underviser, bruker knapt en tredel av sin arbeidstid på undervisning, noe som betyr at de gjennomsnittlig bruker mer tid på andre arbeidsoppgaver enn på undervisning. Videre bruker kandidater med pedagogisk utdanning nesten en firedel av arbeidstiden til å utøve musikk mens de uten pedagogisk utdanning brukte nesten halvparten av sin arbeidstid på å utøve musikk og kun 12 prosent av sin tid på undervisning.

De musikkutdannedes gjennomsnittsinntekt i september måned 2013 var kr. 34 800. Dette tilsvarer en årssinntekt på i underkant av 420 000. Det må her presiseres at dette tallet baserer seg på kandidatens svar om faktisk inntekt i september 2013, der det ikke er tatt hensyn om kandidaten arbeidet heltid eller deltid, i Norge eller i utlandet, utdanningsnivå og erfaring.

Drøyt 80 prosent av kandidatenes inntekter kommer fra musikkutdanningen. Fem prosent av kandidatene hadde ikke hadde noe inntekt fra musikk i det hele tatt mens om lag to tredeler av kandidatene fikk all sin inntekt fra musikk.

Referanser

Arnesen, C. Å. & Waagene, E. (2009): *Bachelorgraden fra universitet – en selvstendig grad, eller delmål i et lengre utdanningsløp?* Rapport 7/2009. Oslo: NIFU STEP.

Arnesen, C. Å., L. A. Støren & J. Wiers-Jenssen (2012): *Arbeidsmarkedssituasjon og tilfredshet med utdanningen blant ulike grupper av nyutdannede.* Rapport 39/2012. Oslo: NIFU

Borgen, J.S., C.Å. Arnesen, J. Caspersen., H. Gunnes, E. Hovdhaugen & T. Næss (2010): *Kjønn og musikk. Kartlegging av kjønnsfordelingen i utdanning og arbeidsliv innenfor musikk.* Rapport 49/2010 Oslo: NIFU

Frølich, N., Waagene, E. & Aamodt, P.O. (2010): *Gamle spillere – nye regler: Samspillet mellom etterspørsel og tilbud av høyere utdanning: Søkninng til høyere utdanning og lærestedenes utdanningsprofil etter Kvalitetsreformen.* Rapport 43/2010 Oslo: NIFU

Olseng, K. (1995): *Den velutdannede kunstner.* NMH-Publikasjoner Nr.1 1995, Oslo: NMH

Waagene, E. & Støren, L. A. (2013): *Fagskoleutdannedes studiesituasjon og arbeidsmarkedssituasjon: Kandidatundersøkelse blant fagskoleutdannede uteksaminert våren 2012.* Rapport 40/2013. Oslo: NIFU.

Elektroniske dokumenter:

Referat fra Rådet for utøvende musikkutdanning(RUM) 29. april 2013, tilgjengelig online:

http://www.uhr.no/documents/Referat_fra_radet_for_utovende_musikkutdanning_29_april_NMH_Oslo.pdf

Vedlegg 1: Videreutdanninger i utøvende musikk

ANDRE UTDANNINGER - VIDEREUTDANNINGER

	Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet	NTNU, Institutt for musikk	Universitetet i Bergen, Griegakademiet	Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans	Universitetet i Agder, Fakultet for kunsthøgskolen	Kunsthøgskolen i Oslo, Operahøgskolen	Barratt Due musikkonservatorium	Norges musikkhøgskole
Praktisk-pedagogisk utdanning (60 sp)	X		X	X			X	X
Årsstudium i musikk og helse (60 sp)								X
Ensembleledelse I (30 sp)	X		X ¹⁷	X				X
Ensembleledelse II (30 sp)		X		X				X
Årsstudium i kirkemusikk I (60 sp)	X	X						X
Årsstudium i kirkemusikk II (60 sp)								X
Minoritetskulturer i musikkundervisning (30 sp)								X
Administrasjon og ledelse (30 s)								X
Komposisjon (30 sp)					X			X
Anvendt musikkteori (30 sp)								X
Live electronics: Musikkteknologi for utøvere (30 sp)								X
Kulturelt entreprenørskap (15 sp)								X
Kultur, kritikk og kommunikasjon (15 sp)								X
Påbyggingsstudium i utøving på bachelornivå (60 sp)					X			X
Fordypningsstudium i utøving på masternivå (60 sp)					X			X
Videreutdanning musikkbarnehage (30 sp)							X	
Arrangering/komponering (30 sp)		X						
Akkompagnement (30 sp)	X							
Hørelære med didaktikk og praksis (30 sp)	X							
Instrument 2 (30 sp)	X							
Kammermusikk (30 sp)	X							
Musikkteknologi (30 sp)	X							
Musikkutøving 2 (30 sp)	X							
Musikkutøving 3 (60 sp)	X							
Rytmask ensemble (30 sp)	X							
Korledelse 1 (30 sp)	X							
Korledelse 2 (30 sp)	X							
Musikk 1 (Musikk i skole) (30 sp)	X							
Musikk 2 (Musikk i skole) (30 sp)	X							
Musikk og drama i barnehage (30 sp)	X							
Kunst- og kulturformidling (ulike studier på 15 og 30 sp)	X							
Årsstudium i utøvende musikk – klassisk (60 sp)				X				
Årsstudium i utøvende musikk – jazz/impr. (60sp)				X				
Videreutdanning i utøvende musikk (60 sp)				X				
Post Graduate Diploma – Music Performance (60 sp)				X				
Musikkproduksjon og opptaksteknikk				X				
Årsstudium i opera						X		

¹⁷ Korpsledelse

Vedlegg 2: Instrumenttilbud ved ulike læresteder

INSTRUMENTTILBUD

	Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet	NTNU, Institutt for musikk	Universitetet i Bergen, Griegakademiet	Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans	Universitetet i Agder, Fakultet for kunsthøgskolen	Kunsthøgskolen i Oslo, Operahøgskolen	Barratt Due musikkonservatoriet	Norges musikkhøgskole
KLASSISK								
Akkordeon		X						X
Althorn	X			X				
Blokkfløyte			X					X
Bratsj	X	X	X	X	X		X	X
Cello	X	X	X	X	X		X	X
Cembalo			X					X
Eufonium	X		X	X				X
Fagott	X	X	X	X	X		X	X
Fiolin	X	X	X	X	X		X	X
Fløyte	X	X	X	X	X		X	X
Gitar	X	X	X		X			X
Harpe	X							X
Horn	X	X	X	X	X		X	X
Klarinett	X	X	X	X	X		X	X
Klaver	X	X	X	X	X		X	X
Kontrabass	X	X	X	X	X		X	X
Kornett	X			X				
Obo	X	X	X	X	X		X	X
Orgel	X	X	X	X				X
Saksofon	X		X					X
Sang	X	X	X	X	X	X	X	X
Slagverk	X	X	X	X				X
Trombone	X	X	X	X	X		X	X
Trompet	X	X	X	X	X		X	X
Tuba	X	X	X	X	X		X	X

	Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet	NTNU, Institutt for musikk	Universitetet i Bergen, Griegakademiet	Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans	Universitetet i Agder, Fakultet for kunsthøgskolen	Kunsthøgskolen i Oslo, Operahøgskolen	Barratt Due musikkonservatorium	Norges musikkhøgskole
JAZZ/RYTMISK								
Bass	X	X	X	X	X			X
El-gitar	X	X	X	X	X			X
Fiolin		X		X	X			X
Fløyte		X		X				X
Klarinett		X		X				X
Piano/keyboard	X	X	X	X	X			X
Saksofon	X	X	X	X	X			X
Sang	X	X	X	X	X			X
Slagverk/Trommesett	X	X	X	X	X			X
Trombone		X	X	X	X			X
Trompet		X	X	X	X			X
Tuba		X	X	X	X			X
Laptop					X			
FOLKEMUSIKK								
Fele/hardingfele			X					X
Folkefløyter			X					X
Folkesang/kveding			X					X
Trekkspill			X					X
Andre instrumenter								X

Vedlegg 3: Regresjonsanalyse kapittel 7

Regresjonsanalyse av logaritmen til bruttoinntekten i september 2013.

Bearbejdede resultater av regresjonen nedenfor er presentert i tabell 7.21.

	Koeffisienter	Standardfeil
Konstant	10.629	0.074
Ikke ferdig/uoppgitt	-0.051	0.085
2007-2008	-0.106	0.046
2011-2012	-0.208	0.047
Mastergrad	0.063	0.036
Kvinne	-0.099	0.036
Mer enn heltid	0.125	0.039
Deltid	-0.551	0.045
Selvstendig/frilanser	-0.028	0.010
Folkemusikk	0.131	0.116
Jazz	0.011	0.069
Strykere	0.060	0.072
Messingblåsere	0.018	0.073
Klaver	0.032	0.074
Sang	0.023	0.071
Orgel	0.094	0.085
Annet	-0.053	0.081
Utland	-0.097	0.088
R2 justert	0.453	
Antall personer	401	

Koeffisienter som er uthevet er signifikante på 0.05-nivå

For analyse av sammenhengen mellom inntekt og forklaringsvariablene har benyttet *lineær regresjon* (OLS, se f.eks. Madala 1992)) mellom logaritmen til inntekten og forklaringsvariablene. Det betyr at vi antar at det er en lineær sammenheng mellom logaritmen til inntekten og forklaringsvariablene

$$\ln(W) = a + \sum b_j X_j$$

der W er kandidatens inntekt, $X_1, X_2, \dots, X_j$ er forklaringsvariablene, a er konstantledd og b_j er regresjonskoeffisient for variabel X_j . Regresjonskoeffisienten vil når forklaringsvariabelen er dikotom (dvs. har verdi 0 eller 1); gi tilnærmet uttrykk for den *prosentvise endringen i inntekten* når kjennemerket forekommer og de andre variablene holdes konstante. Tilsvarende, når forklaringsvariabelen er kontinuerlig, vil regresjonskoeffisienten tilnærmet gi uttrykk for den *prosentvise endringen i inntekten* når forklaringsvariabelen øker med en enhet, alt annet likt. Den eksakte prosentvise endring i inntekten beregnes ut fra følgende formel: $p = (e^b - 1)$ hvor p er prosentvis endring i inntekt og b er regresjonskoeffisienten.

Vedlegg 4: Frekvensfordelinger og spørreskjema

Følgende spørsmål er utelatt i frekvensfordelingen fordi fordelingene er vist i hovedrapporten eller fordi de kun kan vises i bearbeidet form (dvs. de måtte omkodes for å kunne analyseres, for eksempel inntekt og arbeidstid): Spørsmål 5, 7, 8, 14, 15, 22, 27, 43, 49, 51, 55 og 80.

Sist i dette vedlegg finnes en utskrift av hele spørreskjema, der spørsmålsformulering og nummerering er vist.

Spm1 Fullført bachelorutd i musikk?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1 Ja	562	95,4	95,4	95,4
Valid 2 Nei	27	4,6	4,6	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm2 og Spm3

	Utøving	Komposisjon	Kirkemusikk	I alt	N
UiT, 3-årig faglærerutd	88.9%	0.0%	11.1%	100.0%	18
UiT, 4-årig utøvende utd	100.0%	0.0%	0.0%	100.0%	12
UiB, Cand.mag./bachelor, utøvende musikk	78.4%	9.8%	11.8%	100.0%	51
UiS, Bachelor i utøvende musikk	100.0%	0.0%	0.0%	100.0%	12
Totalt	86.0%	5.4%	8.6%	100.0%	
N	80	5	8		93

Spm2 Utdanningsinstitusjon?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1 UiTromsø, 3-årig faglærerutd	20	3,4	3,6	3,6
2 UiTromsø,4-årig utøvende utd	12	2,0	2,1	5,7
3 NTNU,3-årig utøvende musikk	12	2,0	2,1	7,8
4 NTNU, 4-årig cand.mag/bachelor	62	10,5	11,0	18,9
5 Ui Bergen, Cand.mag./bachelor,utøvende musikk	51	8,7	9,1	27,9
6 UiStavanger, Bachelor-faglærer	18	3,1	3,2	31,1
7 UiStavanger,Bachelor i utøvende musikk	12	2,0	2,1	33,3
8 UiAgder, utøvende musikk ? bachelor	22	3,7	3,9	37,2
9 UiAgder, Faglærer i musikk	20	3,4	3,6	40,7
10 Barratt Due 3-årig utøvende studium	5	,8	,9	41,6
11 Barratt Due 4-årig utøvende studium	26	4,4	4,6	46,3
12 Barratt Due 4-årig musikkped utd	4	,7	,7	47,0
13 Barratt Due 4-årig instrumentped utd	7	1,2	1,2	48,2
14 Norges musikkhøgsk, Kand stud i utøving	157	26,7	27,9	76,2
15 Norges musikkhøgsk, Kand stud i komp	7	1,2	1,2	77,4
16 Norges musikkhøgsk, Kand stud kirkemusikk	19	3,2	3,4	80,8
17 Norges musikkhøgsk, Kand studi i musikkped	52	8,8	9,3	90,0
18 Norges musikkhøgsk, frie kandidatstudiet	5	,8	,9	90,9
19 Annen utd/ annet lærested i Norge	33	5,6	5,9	96,8
20 Annen utenlandsk institusjon	18	3,1	3,2	100,0
Total	562	95,4	100,0	
Missing System	27	4,6		
Total	589	100,0		

Spm4 Spesialisering, NTNU fireårig cand. mag/bachelor

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Jazz	13	2,2	21,0	21,0
Valid 2 Kirkemusikk	5	,8	8,1	29,0
Valid 3 Klassisk (inkl. åpne musikerstudiet)	44	7,5	71,0	100,0
Total	62	10,5	100,0	
Missing System	527	89,5		
Total	589	100,0		

Spm6 Normert tid bachelor

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja, mer enn normert	129	21,9	23,2	23,2
Valid 2 Nei, brukte normert eller kortere	426	72,3	76,8	100,0
Total	555	94,2	100,0	
Missing System	34	5,8		
Total	589	100,0		

Spm9 Begynt/fullført master

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja, og fullført hele studiet	314	53,3	53,4	53,4
Valid 2 Ja, påbegynt fullført minst 3/4 av studier	29	4,9	4,9	58,3
Valid 3 Ja, påbegynt, fullført mindre enn tre 3/4 av studiet	36	6,1	6,1	64,5
Valid 4 Nei, ikke påbegynt masterutd i musikk	209	35,5	35,5	100,0
Total	588	99,8	100,0	
Missing System	1	,2		
Total	589	100,0		

Spm10 Lærested master

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1 UiTromsø Master i musikkutøving	11	1,9	3,2	3,2
2 NTNU, Master i utøvende musikk	19	3,2	5,5	8,7
3 UiBergen,Hovedf/master i utøvende musikk	18	3,1	5,2	14,0
4 UiStavanger Master i utøvende musikk	14	2,4	4,1	18,1
5 UiAgder Utøvende musikk - master	22	3,7	6,4	24,5
6 Barratt Due 2-årig utøvende master	12	2,0	3,5	28,0
7 Barratt Due, 2-årig diplomstudium	3	,5	,9	28,9
8 Operahøgskolen ? Master opera	12	2,0	3,5	32,4
9 Norges musikkhøgskole Diplom i utøving	11	1,9	3,2	35,6
10 Norges musikkhøgskole Hovedf/master i utøving	114	19,4	33,2	68,8
11 Norges musikkhøgskole Diplom-/master komp	3	,5	,9	69,7
12 Norges musikkhøgskole Diplom i orkesterledelse	2	,3	,6	70,3
14 Norges musikkhøgskole Master dirigering	4	,7	1,2	71,4
15 Norges musikkhøgskole Hovedf-/master i kirkemusikk	2	,3	,6	72,0
16 Norges musikkhøgskole Hovedf/master musikkpedagogikk	18	3,1	5,2	77,3
17 Norges musikkhøgskole Hovedf-/master anvendt musikkteori	2	,3	,6	77,8
18 Norges musikkhøgskole Hovedf-/master i musikkterapi	19	3,2	5,5	83,4
19 Annen utdanning / annen insti i Norge	9	1,5	2,6	86,0
20 Annen utenlandsk institusjon	48	8,1	14,0	100,0
Total	343	58,2	100,0	
Missing System	246	41,8		
Total	589	100,0		

Spm11 Spesialisering, UiB Hovedfag/mastergrad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Utøving	17	2,9	94,4	94,4
	2 Komposisjon	1	,2	5,6	100,0
	Total	18	3,1	100,0	
Missing	System	571	96,9		
Total		589	100,0		

Spm12 Spesialisering, NMH hovedfag/mastergrad i utøving

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Akkomp og kammerm for pianister	3	,5	2,6	2,6
	2 Folkemusikk	3	,5	2,6	5,3
	3 Improvisert musikk/jazz	16	2,7	14,0	19,3
	4 Soloinstrument/kammermusikk	75	12,7	65,8	85,1
	5 Utøving med fordypningsemne	17	2,9	14,9	100,0
Total		114	19,4	100,0	
Missing	System	475	80,6		
Total		589	100,0		

Spm13 Spesialisering, NMH, Masterstudiet i dirigering

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Korledelse	4	,7	100,0	100,0
Missing	System	585	99,3		
Total		589	100,0		

Spm16 Normert tid master

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Ja, mer enn normert	96	16,3	30,9	30,9
	2 Nei, normert eller kortere	215	36,5	69,1	100,0
	Total	311	52,8	100,0	
Missing	System	278	47,2		
Total		589	100,0		

Spm19_hoved Hovedaktivitet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	54	9,2	22,6	22,6
2	45	7,6	18,8	41,4
3	67	11,4	28,0	69,5
5	58	9,8	24,3	93,7
6	5	,8	2,1	95,8
7	10	1,7	4,2	100,0
Total	239	40,6	100,0	
Missing System	350	59,4		
Total	589	100,0		

Spm19_bi_fast Biaktivitet, fast stilling

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	572	97,1	97,1	97,1
1	17	2,9	2,9	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm19_bi_midl Biaktivitet, midlertidig stilling

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	538	91,3	91,3	91,3
1	51	8,7	8,7	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm19_bi_fril Biaktivitet, Frilanser/selvstendig

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	498	84,6	84,6	84,6
1	91	15,4	15,4	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm19_bi_hjem Biaktivitet,Hjemmearbeidende

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	578	98,1	98,1	98,1
1	11	1,9	1,9	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm19_bi_stud Biaktivitet, Student

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	557	94,6	94,6	94,6
Valid 1	32	5,4	5,4	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm19_bi_ledig Ledig & søkt arb

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	582	98,8	98,8	98,8
Valid 1	7	1,2	1,2	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm19_bi_annot Biaktivitet, annet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	579	98,3	98,3	98,3
Valid 1	10	1,7	1,7	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm20 Utd relevant år en

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Uaktuelt, hadde ikke arbeid	12	2,0	5,0	5,0
Valid 2 Ikke relevant i det hele tatt	14	2,4	5,8	10,8
Valid 3 Litt relevant	28	4,8	11,6	22,4
Valid 4 Nokså relevant	58	9,8	24,1	46,5
Valid 5 Meget relevant	129	21,9	53,5	100,0
Total	241	40,9	100,0	
Missing System	348	59,1		
Total	589	100,0		

Spm21 Arbeidstid år en

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Jobbet stort sett heltid i én jobb	48	8,1	21,2	21,2
2 Hadde flere jobber samtidig som til sammen utgjorde fulltids jobb	64	10,9	28,3	49,6
Valid 3 Jobbet stort sett deltid i én jobb	27	4,6	11,9	61,5
4 Jobbet stort sett deltid, men hadde mer enn én jobb	87	14,8	38,5	100,0
Total	226	38,4	100,0	
Missing System	363	61,6		
Total	589	100,0		

Spm23 Pause i studier

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja, hadde ingen pause før master/hovedfag	215	36,5	62,7	62,7
2 Nei ikke direkte, hadde pause før jeg begynte på master/hovedfag	128	21,7	37,3	100,0
Total	343	58,2	100,0	
Missing System	246	41,8		
Total	589	100,0		

Spm24_ hoved Hovedaktivitet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ansatt i fast stilling	101	17,1	30,0	30,0
2 Ansatt i midlertidig stilling	63	10,7	18,7	48,7
3 Frilanser / selvstendig	132	22,4	39,2	87,8
Valid 4 Hjemmearbeidende (uten lønn)	1	,2	,3	88,1
5 Student/skoleelev	30	5,1	8,9	97,0
6 Arbeidsledig og søkte arbeid	5	,8	1,5	98,5
7 Annet	5	,8	1,5	100,0
Total	337	57,2	100,0	
Missing System	252	42,8		
Total	589	100,0		

Spm24_bi_fast Biaktivitet, fast stilling

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	565	95,9	95,9	95,9
Valid 1	24	4,1	4,1	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm24_bi_midl Biaktivitet, midlertidig stilling

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	535	90,8	90,8	90,8
Valid 1	54	9,2	9,2	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm24_bi_fril Biaktivitet, Frilanser/selvstendig

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	481	81,7	81,7	81,7
Valid 1	108	18,3	18,3	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm24_bi_hjem Biaktivitet,Hjemmearbeidende

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	573	97,3	97,3	97,3
Valid 1	16	2,7	2,7	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm24_bi_stud Biaktivitet, Student

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	568	96,4	96,4	96,4
Valid 1	21	3,6	3,6	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm24_bi_ledig Ledig & søkt arb

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	557	94,6	94,6	94,6
Valid 1	32	5,4	5,4	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm24_bi_annet Biaktivitet, annet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	581	98,6	98,6	98,6
Valid 1	8	1,4	1,4	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm25 Utd relevant år en

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Uaktuelt, hadde ikke arbeid	5	,8	1,5	1,5
Valid 2 Ikke relevant i det hele tatt	12	2,0	3,5	5,0
Valid 3 Litt relevant	41	7,0	12,1	17,1
Valid 4 Nokså relevant	92	15,6	27,1	44,2
Valid 5 Meget relevant	189	32,1	55,8	100,0
Total	339	57,6	100,0	
Missing System	250	42,4		
Total	589	100,0		

Spm26 Arbeidstid år en

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Jobbet stort sett heltid i én jobb	103	17,5	31,2	31,2
Valid 2 Hadde flere jobber samtidig som til sammen utgjorde fulltids jobb	113	19,2	34,2	65,5
Valid 3 Jobbet stort sett deltid i én jobb	19	3,2	5,8	71,2
Valid 4 Jobbet stort sett deltid, men hadde mer enn én jobb	95	16,1	28,8	100,0
Total	330	56,0	100,0	
Missing System	259	44,0		
Total	589	100,0		

Spm28 Hatt arbeid ved siden av studier

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja, både arbeid som ikke var relevant og som var relevant for musikkutdanningen	259	44,0	44,1	44,1
2 Ja, men bare arbeid som ikke var relevant for musikkutdanningen	30	5,1	5,1	49,2
3 Ja, og bare arbeid som var relevant for musikkutdanningen	282	47,9	48,0	97,3
4 Nei	16	2,7	2,7	100,0
Total	587	99,7	100,0	
Missing System	2	,3		
Total	589	100,0		

Spm29 Tatt PPU

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja	209	35,5	35,8	35,8
2 Nei	375	63,7	64,2	100,0
Total	584	99,2	100,0	
Missing System	5	,8		
Total	589	100,0		

Spm30 Hovedsakelig virksomhet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Yrkesaktiv (inklusive lønnet omsorgspermisjon, og inklusiv frilanser)	481	81,7	81,8	81,8
2 Student/skoleelev	64	10,9	10,9	92,7
3 Hjemmearbeidende (uten lønn)	5	,8	,9	93,5
4 Arbeidsledig	12	2,0	2,0	95,6
5 Annet	26	4,4	4,4	100,0
Total	588	99,8	100,0	
Missing System	1	,2		
Total	589	100,0		

Spm31 Inntektsgivende arbeid i referanseuken

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Ja	548	93,0	93,2	93,2
	2 Nei	40	6,8	6,8	100,0
	Total	588	99,8	100,0	
Missing	System	1	,2		
Total		589	100,0		

Spm32 Fraværende fra arbeid i referanseuken

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Ja	8	1,4	19,5	19,5
	2 Nei	33	5,6	80,5	100,0
	Total	41	7,0	100,0	
Missing	System	548	93,0		
Total		589	100,0		

Spm33 Arbeidsmarkedstiltak i referanseuken

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Ja	3	,5	9,1	9,1
	2 Nei	30	5,1	90,9	100,0
	Total	33	5,6	100,0	
Missing	System	556	94,4		
Total		589	100,0		

Spm34 Forsøkt å få arbeid i referanseuken

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Ja	11	1,9	33,3	33,3
	2 Nei	22	3,7	66,7	100,0
	Total	33	5,6	100,0	
Missing	System	556	94,4		
Total		589	100,0		

Spm35_ utd Samlet vurd, lavere grad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	1 Svært misfornøyd	8	1,4	1,4	1,4
	2 Litt misfornøyd	42	7,1	7,5	8,9
	3 Verken eller	28	4,8	5,0	13,9
	4 Litt fornøyd	222	37,7	39,5	53,4
	5 Svært fornøyd	262	44,5	46,6	100,0
Total	562	95,4	100,0		
Missing System	27	4,6			
Total	589	100,0			

Spm35_skole Samlet vurd, skole lavere grad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	1 Svært misfornøyd	11	1,9	2,0	2,0
	2 Litt misfornøyd	62	10,5	11,2	13,2
	3 Verken eller	59	10,0	10,7	23,9
	4 Litt fornøyd	221	37,5	40,0	63,9
	5 Svært fornøyd	199	33,8	36,1	100,0
Total	552	93,7	100,0		
Missing System	37	6,3			
Total	589	100,0			

Spm36_fag Faglig innhold, lavere grad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	1 Svært misfornøyd	11	1,9	2,0	2,0
	2 Litt misfornøyd	68	11,5	12,1	14,1
	3 Verken eller	53	9,0	9,4	23,5
	4 Litt fornøyd	248	42,1	44,2	67,7
	5 Svært fornøyd	181	30,7	32,3	100,0
Total	561	95,2	100,0		
Missing System	28	4,8			
Total	589	100,0			

Spm36_underv Undervisning, lavere grad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Svært misfornøyd	14	2,4	2,5	2,5
	2 Litt misfornøyd	65	11,0	11,6	14,1
	3 Verken eller	58	9,8	10,3	24,4
	4 Litt fornøyd	235	39,9	41,9	66,3
	5 Svært fornøyd	189	32,1	33,7	100,0
	Total	561	95,2	100,0	
Missing	System	28	4,8		
Total		589	100,0		

Spm36_veil Veiledning, lavere grad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Svært misfornøyd	23	3,9	4,1	4,1
	2 Litt misfornøyd	77	13,1	13,8	17,9
	3 Verken eller	96	16,3	17,1	35,0
	4 Litt fornøyd	215	36,5	38,4	73,4
	5 Svært fornøyd	149	25,3	26,6	100,0
	Total	560	95,1	100,0	
Missing	System	29	4,9		
Total		589	100,0		

Spm36_arbliv Rel for arbeidslivet, lavere grad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Svært misfornøyd	22	3,7	3,9	3,9
	2 Litt misfornøyd	70	11,9	12,5	16,4
	3 Verken eller	77	13,1	13,7	30,1
	4 Litt fornøyd	234	39,7	41,7	71,8
	5 Svært fornøyd	158	26,8	28,2	100,0
	Total	561	95,2	100,0	
Missing	System	28	4,8		
Total		589	100,0		

Spm37 Valgt samme utdanning, lavere grad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja, samme bachelor/lavere grads utdanning i musikk på samme lærested	339	57,6	60,8	60,8
2 Samme bachelor/lavere grads utdanning i musikk på et annet lærested	102	17,3	18,3	79,0
3 Ville ikke valgt musikkutdanning	63	10,7	11,3	90,3
4 Ville valgt en annen musikkutdanning	54	9,2	9,7	100,0
Total	558	94,7	100,0	
Missing System	31	5,3		
Total	589	100,0		

Spm38_ utd Samlet vurd, høyere grad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Svært misfornøyd	2	,3	,6	,6
2 Litt misfornøyd	19	3,2	5,6	6,1
3 Verken eller	21	3,6	6,1	12,3
4 Litt fornøyd	102	17,3	29,8	42,1
5 Svært fornøyd	198	33,6	57,9	100,0
Total	342	58,1	100,0	
Missing System	247	41,9		
Total	589	100,0		

Spm38_skole Samlet vurd, skole høyere grad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Svært misfornøyd	5	,8	1,5	1,5
2 Litt misfornøyd	17	2,9	5,1	6,6
3 Verken eller	32	5,4	9,6	16,3
4 Litt fornøyd	107	18,2	32,2	48,5
5 Svært fornøyd	171	29,0	51,5	100,0
Total	332	56,4	100,0	
Missing System	257	43,6		
Total	589	100,0		

Spm39_fag Faglig innhold, høyere grad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Svært misfornøyd	5	,8	1,5	1,5
	2 Litt misfornøyd	34	5,8	9,9	11,4
	3 Verken eller	32	5,4	9,4	20,8
	4 Litt fornøyd	109	18,5	31,9	52,6
	5 Svært fornøyd	162	27,5	47,4	100,0
	Total	342	58,1	100,0	
Missing	System	247	41,9		
Total		589	100,0		

Spm39_underv Undervisning, høyere grad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Svært misfornøyd	4	,7	1,2	1,2
	2 Litt misfornøyd	33	5,6	9,6	10,8
	3 Verken eller	28	4,8	8,2	19,0
	4 Litt fornøyd	107	18,2	31,3	50,3
	5 Svært fornøyd	170	28,9	49,7	100,0
	Total	342	58,1	100,0	
Missing	System	247	41,9		
Total		589	100,0		

Spm39_veil Veiledning, høyere grad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Svært misfornøyd	15	2,5	4,4	4,4
	2 Litt misfornøyd	38	6,5	11,1	15,5
	3 Verken eller	41	7,0	12,0	27,6
	4 Litt fornøyd	102	17,3	29,9	57,5
	5 Svært fornøyd	145	24,6	42,5	100,0
	Total	341	57,9	100,0	
Missing	System	248	42,1		
Total		589	100,0		

Spm39_arbliv Rel for arbeidslivet, høyere grad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Svært misfornøyd	11	1,9	3,3	3,3
	2 Litt misfornøyd	27	4,6	8,0	11,2
	3 Verken eller	45	7,6	13,3	24,6
	4 Litt fornøyd	124	21,1	36,7	61,2
	5 Svært fornøyd	131	22,2	38,8	100,0
	Total	338	57,4	100,0	
Missing	System	251	42,6		
Total		589	100,0		

Spm40 Valgt samme utdanning, høyere grad

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Ja, samme master/hovedfagsutdanning og lærested	231	39,2	68,3	68,3
	2 Samme master/hovedfagsutdanning i musikk annet lærested	50	8,5	14,8	83,1
	3 Ville ikke valgt master/hovedfagsutdanning i musikk	30	5,1	8,9	92,0
	4 Ville valgt en annen master/hovedfagsutdanning i musikk	27	4,6	8,0	100,0
	Total	338	57,4	100,0	
Missing	System	251	42,6		
Total		589	100,0		

Spm41_grunder Utd godt grunnlag for grunder

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Ikke i det hele tatt	187	31,7	32,5	32,5
	2 I liten grad	178	30,2	30,9	63,4
	3 I noen grad	147	25,0	25,5	88,9
	4 I høy grad	50	8,5	8,7	97,6
	5 I veldig høy grad	14	2,4	2,4	100,0
	Total	576	97,8	100,0	
Missing	System	13	2,2		
Total		589	100,0		

Spm41_begkar Utd godt grunnlag for beg karriere

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ikke i det hele tatt	35	5,9	6,0	6,0
Valid 2 I liten grad	92	15,6	15,8	21,9
Valid 3 I noen grad	167	28,4	28,7	50,6
Valid 4 I høy grad	188	31,9	32,4	83,0
Valid 5 I veldig høy grad	99	16,8	17,0	100,0
Total	581	98,6	100,0	
Missing System	8	1,4		
Total	589	100,0		

Spm41_vidlær Utd godt basis for videre læring

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ikke i det hele tatt	33	5,6	5,7	5,7
Valid 2 I liten grad	68	11,5	11,8	17,5
Valid 3 I noen grad	167	28,4	28,9	46,4
Valid 4 I høy grad	216	36,7	37,4	83,9
Valid 5 I veldig høy grad	93	15,8	16,1	100,0
Total	577	98,0	100,0	
Missing System	12	2,0		
Total	589	100,0		

Spm41_jobforv Jobb i tråd med forventninger

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ikke i det hele tatt	31	5,3	5,4	5,4
Valid 2 I liten grad	94	16,0	16,2	21,6
Valid 3 I noen grad	204	34,6	35,2	56,8
Valid 4 I høy grad	148	25,1	25,6	82,4
Valid 5 I veldig høy grad	102	17,3	17,6	100,0
Total	579	98,3	100,0	
Missing System	10	1,7		
Total	589	100,0		

Spm41_selvst Arbeide som selvstendig

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ikke i det hele tatt	55	9,3	9,5	9,5
2 I liten grad	92	15,6	15,9	25,4
3 I noen grad	197	33,4	34,1	59,5
4 I høy grad	147	25,0	25,4	84,9
5 I veldig høy grad	87	14,8	15,1	100,0
Total	578	98,1	100,0	
Missing System	11	1,9		
Total	589	100,0		

Spm42 Musikk sjanger

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Folkemusikk / tradisjonsmusikk	15	2,5	2,6	2,6
2 Jazz / pop / rock	123	20,9	21,1	23,7
3 Klassisk	445	75,6	76,3	100,0
Total	583	99,0	100,0	
Missing System	6	1,0		
Total	589	100,0		

Spm44 Studert i utlandet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja	155	26,3	26,5	26,5
2 Nei	429	72,8	73,5	100,0
Total	584	99,2	100,0	
Missing System	5	,8		
Total	589	100,0		

Spm45 Annen tilleggsutd

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja	211	35,8	35,8	35,8
2 Nei	378	64,2	64,2	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm46 Nivå på utdanningen

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 1 - 2 års høyere utdanning	107	18,2	51,2	51,2
Valid 2 3 - 4 års høyere utdanning (bachelorgrad / cand.mag grad)	59	10,0	28,2	79,4
Valid 3 Mastergrad / hovedfag	43	7,3	20,6	100,0
Total	209	35,5	100,0	
Missing System	380	64,5		
Total	589	100,0		

Spm47 Utdanningens fagfelt

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Humanistiske fag (historie, språk, religion, etc.)	29	4,9	14,1	14,1
Valid 2 Estetiske fag (musikk, kunst, design etc.)	98	16,6	47,6	61,7
Valid 3 Lærerutdanning og pedagogiske fag	32	5,4	15,5	77,2
Valid 4 Mediefag	4	,7	1,9	79,1
Valid 5 Samfunnsfag, samfunnsøkonomi	11	1,9	5,3	84,5
Valid 6 Juridiske fag	2	,3	1,0	85,4
Valid 7 Økonomisk-administrative fag	9	1,5	4,4	89,8
Valid 8 Tekniske fag, håndverksfag og naturvit fag	13	2,2	6,3	96,1
Valid 9 Helse- og sosialfag	8	1,4	3,9	100,0
Total	206	35,0	100,0	
Missing System	383	65,0		
Total	589	100,0		

Spm48_vidmus Musikklinje i ivideregående

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	234	39,7	39,7	39,7
Valid 1 Ja	355	60,3	60,3	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm48_folkeh Folkehøyskole m musikk

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	376	63,8	63,8	63,8
Valid 1 Ja	213	36,2	36,2	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm50_kultur Kulturskole

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	206	35,0	35,0	35,0
Valid 1 Ja	383	65,0	65,0	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm50_privat Privatundervisning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	240	40,7	40,7	40,7
Valid 1 Ja	349	59,3	59,3	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm50_talent Talentutviklingsprogram

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	505	85,7	85,7	85,7
Valid 1 Ja	84	14,3	14,3	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm50_kor Kor

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	294	49,9	49,9	49,9
Valid 1 Ja	295	50,1	50,1	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm50_rock Rockeklubb ol

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	518	87,9	87,9	87,9
Valid 1 Ja	71	12,1	12,1	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm50_korps Korps

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	341	57,9	57,9	57,9
Valid 1 Ja	248	42,1	42,1	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm50_ork Orkester

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	370	62,8	62,8	62,8
Valid 1 Ja	219	37,2	37,2	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm51 Mer enn en jobb?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja	321	54,5	58,2	58,2
Valid 2 Nei	231	39,2	41,8	100,0
Total	552	93,7	100,0	
Missing System	37	6,3		
Total	589	100,0		

Spm52 Representativ uke?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja, om lag like mange jobber som vanlig	435	73,9	79,1	79,1
Valid 2 Nei, flere jobber enn vanlig	50	8,5	9,1	88,2
Valid 3 Nei, færre jobber enn vanlig	65	11,0	11,8	100,0
Total	550	93,4	100,0	
Missing System	39	6,6		
Total	589	100,0		

Spm53_enoppd En oppdragsgiver

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	413	70,1	70,1	70,1
Valid 1 Ja	176	29,9	29,9	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm53_mange Mange oppdragsgivere

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	307	52,1	52,1	52,1
Valid 1 Ja	282	47,9	47,9	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm53_ulikoppd Ulike typer oppdrag

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	331	56,2	56,2	56,2
Valid 1 Ja	258	43,8	43,8	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm53_ettans Mer enn ett ansettelsesforhold

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	417	70,8	70,8	70,8
Valid 1 Ja	172	29,2	29,2	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm54 Representativ uke

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Den uken var omtrent som andre uker	306	52,0	55,5	55,5
Valid 2 Jeg jobbet litt mer enn vanlig denne uken	125	21,2	22,7	78,2
Valid 3 Jeg jobbet litt mindre enn vanlig denne uken	49	8,3	8,9	87,1
Valid 4 Jeg jobbet mye mer enn vanlig denne uken	40	6,8	7,3	94,4
Valid 5 Jeg jobbet mye mindre enn vanlig denne uken	31	5,3	5,6	100,0
Total	551	93,5	100,0	
Missing System	38	6,5		
Total	589	100,0		

Spm55_und Underviser

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	275	46,7	46,7	46,7
Valid 1 Ja	314	53,3	53,3	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm55_utøv Utøver musikk

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	184	31,2	31,2	31,2
Valid 1 Ja	405	68,8	68,8	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm55_dir Dirigerer

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	454	77,1	77,1	77,1
Valid 1 Ja	135	22,9	22,9	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm55_komp Komposisjon

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	433	73,5	73,5	73,5
Valid 1 Ja	156	26,5	26,5	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm55_adm Administrasjon

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	287	48,7	48,7	48,7
Valid 1 Ja	302	51,3	51,3	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm55_anmu Annet musikk

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	430	73,0	73,0	73,0
Valid 1 Ja	159	27,0	27,0	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm55_ annet Annet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	434	73,7	73,7	73,7
Valid 1 Ja	155	26,3	26,3	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm56_grskole Grunnskole

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	527	89,5	89,5	89,5
Valid 1 Ja	62	10,5	10,5	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm56_vidskole Videregående skole

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	509	86,4	86,4	86,4
Valid 1 Ja	80	13,6	13,6	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm56_høgskole Grunnskole

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	535	90,8	90,8	90,8
Valid 1 Ja	54	9,2	9,2	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm56_kulturskole Kulturskole

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	446	75,7	75,7	75,7
Valid 1 Ja	143	24,3	24,3	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm56_frivil Frivillig org

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	504	85,6	85,6	85,6
Valid 1 Ja	85	14,4	14,4	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm56_priv Privatundervisning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0 Nei	471	80,0	80,0	80,0
Valid 1 Ja	118	20,0	20,0	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm57 Nåværende arbeid

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 i band / kammerensemble	108	18,3	32,0	32,0
Valid 2 i operahus	14	2,4	4,1	36,1
Valid 3 i profesjonelt kor	9	1,5	2,7	38,8
Valid 4 i profesjonelt korps	20	3,4	5,9	44,7
Valid 5 i profesjonelt symfoniorkester	50	8,5	14,8	59,5
Valid 6 i utøvende del av stilling ved kulturskole / som distriktsmusiker	21	3,6	6,2	65,7
Valid 7 med solistisk virksomhet	114	19,4	33,7	99,4
Valid 8 som landsdelsmusiker	2	,3	,6	100,0
Total	338	57,4	100,0	
Missing System	251	42,6		
Total	589	100,0		

Spm58 Ansatt eller selvstendig

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ansatt	101	17,1	27,8	27,8
Valid 2 Frilanser / selvstendig	262	44,5	72,2	100,0
Total	363	61,6	100,0	
Missing System	226	38,4		
Total	589	100,0		

Spm59 Utnytte kunnskap og ferdigheter

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
1 I svært liten grad	28	4,8	5,1	5,1
2 I liten grad	21	3,6	3,8	8,9
3 I noen grad	102	17,3	18,6	27,5
4 I stor grad	175	29,7	31,9	59,4
5 I svært stor grad	223	37,9	40,6	100,0
Total	549	93,2	100,0	
Missing System	40	6,8		
Total	589	100,0		

Spm60 Fornøyd med arbeid

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
1 Svært misfornøyd	12	2,0	2,2	2,2
2 Litt misfornøyd	46	7,8	8,4	10,5
3 Verken eller	34	5,8	6,2	16,7
4 Litt fornøyd	204	34,6	37,1	53,8
5 Svært fornøyd	254	43,1	46,2	100,0
Total	550	93,4	100,0	
Missing System	39	6,6		
Total	589	100,0		

Spm61_heldel Arbeidstid

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
1 Mer enn heltid	185	31,4	33,8	33,8
2 Heltid	227	38,5	41,4	75,2
3 Deltid	136	23,1	24,8	100,0
Total	548	93,0	100,0	
Missing System	41	7,0		
Total	589	100,0		

Spm62 Viktigste grunn til deltid

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Det har ikke vært mulig å få full stilling / nok oppdrag	65	11,0	45,5	45,5
Valid 2 Ønsker ikke/kan ikke arbeide mer pga. omsorgsforpliktelser	14	2,4	9,8	55,2
Valid 3 Ønsker ikke/kan ikke arbeide mer pga. videre studier	36	6,1	25,2	80,4
Valid 4 Andre grunner	28	4,8	19,6	100,0
Total	143	24,3	100,0	
Missing System	446	75,7		
Total	589	100,0		

Spm64_musikk Prosentandel av inntekt som gjelder anvendelse av musikkutdanning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	94	16,0	16,0	16,0
Valid 4	1	,2	,2	16,1
Valid 5	3	,5	,5	16,6
Valid 8	1	,2	,2	16,8
Valid 10	13	2,2	2,2	19,0
Valid 15	2	,3	,3	19,4
Valid 20	10	1,7	1,7	21,1
Valid 25	2	,3	,3	21,4
Valid 27	1	,2	,2	21,6
Valid 29	1	,2	,2	21,7
Valid 30	7	1,2	1,2	22,9
Valid 35	1	,2	,2	23,1
Valid 40	13	2,2	2,2	25,3
Valid 50	29	4,9	4,9	30,2
Valid 60	8	1,4	1,4	31,6
Valid 65	1	,2	,2	31,7
Valid 70	10	1,7	1,7	33,4
Valid 75	5	,8	,8	34,3
Valid 80	28	4,8	4,8	39,0
Valid 90	13	2,2	2,2	41,3
Valid 95	2	,3	,3	41,6
Valid 97	3	,5	,5	42,1
Total	341	57,9	57,9	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm64_ annet Prosentandel av inntekt som gjelder annet enn musikkutdanning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
0	409	69,4	69,4	69,4
1	1	,2	,2	69,6
3	3	,5	,5	70,1
5	2	,3	,3	70,5
10	13	2,2	2,2	72,7
15	2	,3	,3	73,0
16	1	,2	,2	73,2
20	28	4,8	4,8	77,9
25	5	,8	,8	78,8
30	11	1,9	1,9	80,6
35	1	,2	,2	80,8
40	8	1,4	1,4	82,2
50	23	3,9	3,9	86,1
Valid 60	14	2,4	2,4	88,5
65	1	,2	,2	88,6
70	8	1,4	1,4	90,0
71	1	,2	,2	90,2
73	1	,2	,2	90,3
75	2	,3	,3	90,7
80	10	1,7	1,7	92,4
85	2	,3	,3	92,7
90	10	1,7	1,7	94,4
92	1	,2	,2	94,6
95	3	,5	,5	95,1
96	1	,2	,2	95,2
100	28	4,8	4,8	100,0
Total	589	100,0	100,0	

Spm65 Ansettelsesforhold

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Fast ansatt	273	46,3	49,7	49,7
2 I stipendiat/forskeropplæringsstilling	10	1,7	1,8	51,5
3 I vikariat eller annen midlertidig stilling av varighet 6 måneder eller mer	62	10,5	11,3	62,8
4 I vikariat eller annen midlertidig stilling av mindre enn 6 måneders varighet	12	2,0	2,2	65,0
5 Frilansarbeider / selvstendig	192	32,6	35,0	100,0
Total	549	93,2	100,0	
Missing System	40	6,8		
Total	589	100,0		

Spm66 Arbeidsfylke

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1 Østfold	17	2,9	3,2	3,2
2 Akershus	57	9,7	10,6	13,7
3 Oslo	197	33,4	36,5	50,3
4 Hedmark	12	2,0	2,2	52,5
5 Oppland	11	1,9	2,0	54,5
6 Buskerud	15	2,5	2,8	57,3
7 Vestfold	11	1,9	2,0	59,4
8 Telemark	6	1,0	1,1	60,5
9 Aust-Agder	4	,7	,7	61,2
10 Vest-Agder	15	2,5	2,8	64,0
Valid 11 Rogaland	20	3,4	3,7	67,7
12 Hordaland	37	6,3	6,9	74,6
13 Sogn og Fjordane	3	,5	,6	75,1
14 Møre og Romsdal	11	1,9	2,0	77,2
15 Sør-Trøndelag	36	6,1	6,7	83,9
16 Nord-Trøndelag	7	1,2	1,3	85,2
17 Nordland	14	2,4	2,6	87,8
18 Troms	24	4,1	4,5	92,2
19 Finnmark	7	1,2	1,3	93,5
20 Utland	35	5,9	6,5	100,0
Total	539	91,5	100,0	
Missing System	50	8,5		
Total	589	100,0		

Spm68 Nivå på arbeidsgaver

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Arbeidsoppgavene krever høyere musikkutdanning på samme nivå	230	39,0	42,3	42,3
2 Arbeidsoppgavene krever høyere musikkutdanning, men på et høyere nivå	33	5,6	6,1	48,3
3 Arbeidsoppgavene krever høyere musikkutdanning, men på et lavere nivå	94	16,0	17,3	65,6
4 Arbeidsoppgavene krever ikke høyere musikkutdanning, men det er en fordel å ha det	135	22,9	24,8	90,4
5 Det er helt uten betydning om man har høyere utdanning	52	8,8	9,6	100,0
Total	544	92,4	100,0	
Missing System	45	7,6		
Total	589	100,0		

Spm69 Innhold utd arbeidsoppg

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Godt	257	43,6	47,2	47,2
2 Middels	222	37,7	40,8	88,1
3 Dårlig	65	11,0	11,9	100,0
Total	544	92,4	100,0	
Missing System	45	7,6		
Total	589	100,0		

Spm70 Årsak ikke samsvar

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Det har ikke vært mulig å få arbeid i samsvar med musikkutdanningen	75	12,7	36,9	36,9
2 Er ikke interessert i den typen arbeid musikkutdanningen kvalifiserer for	26	4,4	12,8	49,8
3 Er primært opptatt med videre studier	11	1,9	5,4	55,2
4 Lav lønn i de jobbene musikkutdanningen min kvalifiserer for	15	2,5	7,4	62,6
5 Annet	76	12,9	37,4	100,0
Total	203	34,5	100,0	
Missing System	386	65,5		
Total	589	100,0		

Spm71 Tar videreutdanning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja	104	17,7	17,7	17,7
2 Nei	484	82,2	82,3	100,0
Total	588	99,8	100,0	
Missing System	1	,2		
Total	589	100,0		

Spm72 Utdanningsnivå

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 PhD/Doktorgradsnivå	3	,5	2,9	2,9
2 Mastergrad	43	7,3	42,2	45,1
3 Annen videreutdanning	56	9,5	54,9	100,0
Total	102	17,3	100,0	
Missing System	487	82,7		
Total	589	100,0		

Spm73 Fagfelt

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Humanistiske fag (historie, språk, religion, etc.)	10	1,7	9,9	9,9
2 Estetiske fag (musikk, kunst, design etc.)	58	9,8	57,4	67,3
3 Lærerutdanning og pedagogiske fag	17	2,9	16,8	84,2
4 Mediefag	1	,2	1,0	85,1
6 Juridiske fag	1	,2	1,0	86,1
7 Økonomisk-administrative fag	7	1,2	6,9	93,1
8 Tekniske fag, håndverksfag og naturvitenskapelige fag	5	,8	5,0	98,0
9 Helse- og sosialfag	2	,3	2,0	100,0
Total	101	17,1	100,0	
Missing System	488	82,9		
Total	589	100,0		

Spm74 Kjønn

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Mann	261	44,3	44,8	44,8
2 Kvinne	321	54,5	55,2	100,0
Total	582	98,8	100,0	
Missing System	7	1,2		
Total	589	100,0		

Spm76 Fylke da respondenten var 17 år

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Østfold	27	4,6	4,7	4,7
2 Akershus	61	10,4	10,6	15,2
3 Oslo	52	8,8	9,0	24,2
4 Hedmark	32	5,4	5,5	29,8
5 Oppland	27	4,6	4,7	34,4
6 Buskerud	27	4,6	4,7	39,1
7 Vestfold	25	4,2	4,3	43,4
8 Telemark	19	3,2	3,3	46,7
9 Aust-Agder	6	1,0	1,0	47,8
10 Vest-Agder	16	2,7	2,8	50,5
11 Rogaland	37	6,3	6,4	56,9
12 Hordaland	46	7,8	8,0	64,9
13 Sogn og Fjordane	10	1,7	1,7	66,6
14 Møre og Romsdal	34	5,8	5,9	72,5
15 Sør-Trøndelag	38	6,5	6,6	79,1
16 Nord-Trøndelag	12	2,0	2,1	81,1
17 Nordland	34	5,8	5,9	87,0
18 Troms	15	2,5	2,6	89,6
19 Finnmark	5	,8	,9	90,5
20 Utland	55	9,3	9,5	100,0
Total	578	98,1	100,0	
Missing System	11	1,9		
Total	589	100,0		

Spm77 Fylke respondenten bor i nå

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Østfold	18	3,1	3,1	3,1
2 Akershus	59	10,0	10,3	13,4
3 Oslo	215	36,5	37,5	51,0
4 Hedmark	11	1,9	1,9	52,9
5 Oppland	9	1,5	1,6	54,5
6 Buskerud	10	1,7	1,7	56,2
7 Vestfold	11	1,9	1,9	58,1
8 Telemark	9	1,5	1,6	59,7
9 Aust-Agder	4	,7	,7	60,4
10 Vest-Agder	17	2,9	3,0	63,4
11 Rogaland	23	3,9	4,0	67,4
12 Hordaland	38	6,5	6,6	74,0
13 Sogn og Fjordane	3	,5	,5	74,5
14 Møre og Romsdal	12	2,0	2,1	76,6
15 Sør-Trøndelag	44	7,5	7,7	84,3
16 Nord-Trøndelag	3	,5	,5	84,8
17 Nordland	13	2,2	2,3	87,1
18 Troms	19	3,2	3,3	90,4
19 Finnmark	6	1,0	1,0	91,4
20 Utland	49	8,3	8,6	100,0
Total	573	97,3	100,0	
Missing System	16	2,7		
Total	589	100,0		

Spm78 Sivilstand

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Enslig	171	29,0	29,2	29,2
2 Gift / partner / samboende	415	70,5	70,8	100,0
Total	586	99,5	100,0	
Missing System	3	,5		
Total	589	100,0		

Spm79 Har barn

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	1 Ja	233	39,6	39,9	39,9
Valid	2 Nei	351	59,6	60,1	100,0
	Total	584	99,2	100,0	
Missing	System	5	,8		
Total		589	100,0		

Spm79_antbarn Antall barn

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	1	95	16,1	41,1	41,1
	2	96	16,3	41,6	82,7
Valid	3	35	5,9	15,2	97,8
	4	4	,7	1,7	99,6
	30	1	,2	,4	100,0
	Total	231	39,2	100,0	
Missing	System	358	60,8		
Total		589	100,0		

Spm81_mor Mors utdanning

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	1 Grunnskole	55	9,3	9,5	9,5
	2 Ett og to videregående	67	11,4	11,5	21,0
	3 Treårig videregående	68	11,5	11,7	32,7
	4 Ett og toårig høyere utdanning	54	9,2	9,3	42,0
Valid	5 Tre eller fireårig høyere utdanning	211	35,8	36,3	78,3
	6 Mer enn fireårs høyere utdanning	126	21,4	21,7	100,0
	Total	581	98,6	100,0	
Missing	System	8	1,4		
Total		589	100,0		

Spm81_far Fars utdanning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Grunnskole	46	7,8	7,9	7,9
2 Ett og to videregående	82	13,9	14,1	22,1
3 Treårig videregående	45	7,6	7,8	29,8
4 Ett og toårig høyere utdanning	61	10,4	10,5	40,3
5 Tre eller fireårig høyere utdanning	152	25,8	26,2	66,6
6 Mer enn fireårs høyere utdanning	194	32,9	33,4	100,0
Total	580	98,5	100,0	
Missing System	9	1,5		
Total	589	100,0		

Spm82_far Far musikkutdanning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja	66	11,2	11,4	11,4
2 Nei	514	87,3	88,6	100,0
Total	580	98,5	100,0	
Missing System	9	1,5		
Total	589	100,0		

Spm82_mor Mor musikkutdanning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja	57	9,7	9,8	9,8
2 Nei	524	89,0	90,2	100,0
Total	581	98,6	100,0	
Missing System	8	1,4		
Total	589	100,0		

Spm83_far Fars fødeland

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Norge	503	85,4	86,0	86,0
2 Norden mmm	57	9,7	9,7	95,7
3 Øst-Europa ellers	11	1,9	1,9	97,6
4 Afrika	3	,5	,5	98,1
5 Asia	3	,5	,5	98,6
6 Sør- og mellom Amerika, Karibia	3	,5	,5	99,1
7 Nord- Amerika, Australia og Oseania ellers	5	,8	,9	100,0
Total	585	99,3	100,0	
Missing System	4	,7		
Total	589	100,0		

Spm83_mor Mors fødeland

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Norge	504	85,6	86,2	86,2
2 Norden mmm	54	9,2	9,2	95,4
3 Øst-Europa ellers	12	2,0	2,1	97,4
4 Afrika	3	,5	,5	97,9
5 Asia	3	,5	,5	98,5
6 Sør- og mellom Amerika, Karibia	4	,7	,7	99,1
7 Nord- Amerika, Australia og Oseania ellers	5	,8	,9	100,0
Total	585	99,3	100,0	
Missing System	4	,7		
Total	589	100,0		

Spm83_megselv Respondentens fødeland

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Norge	508	86,2	87,7	87,7
2 Norden mmm	42	7,1	7,3	95,0
3 Øst-Europa ellers	11	1,9	1,9	96,9
4 Afrika	9	1,5	1,6	98,4
5 Asia	2	,3	,3	98,8
6 Sør- og mellom Amerika, Karibia	4	,7	,7	99,5
7 Nord- Amerika, Australia og Oseania ellers	3	,5	,5	100,0
Total	579	98,3	100,0	
Missing System	10	1,7		
Total	589	100,0		

Spm84 Flyttet til Norge for å ta musikkutdanning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1 Ja	43	7,3	55,8	55,8
2 Nei, av andre grunner	34	5,8	44,2	100,0
Total	77	13,1	100,0	
Missing System	512	86,9		
Total	589	100,0		

Undersøkelse av personer som har høyere utdanning i utøvende og skapende musikk

Takk for at du besvarer denne undersøkelsen.

Svarene dine vil bli lagret når du trykker på «Neste»-knappen nederst på hver side, slik at du kan besvare deler av undersøkelsen, pause, og gå inn igjen og fortsette uten å måtte begynne helt på nytt. Du har også mulighet til å gå tilbake og endre på svarene du har gitt.

På siste side skal du bare trykke på knappen «Avslutt» når du har besvart alle spørsmålene, og er klar til å levere hele besvarelsen. Dersom du ved en feiltakelse skulle komme til å trykke på «Avslutt» uten å være ferdig, kan du kontakte NIFU for å få åpnet undersøkelsen igjen. Du kan også kontakte oss dersom du har spørsmål om utfyllingen eller undersøkelsen. Epostadressen er erica@nifu.no

Bachelorutdanning eller lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk

Q1: Har du fullført en bachelorutdanning eller lavere grads utdanning (3 - 4 år) i musikk?

- Ja Nei

Bachelorutdanning eller lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q2: Hvor har du fullført denne utdanningen, og hvilken utdanning fullførte du?

- Høgskolen i Tromsø/Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet – 3-årig faglærerutdanning
- Høgskolen i Tromsø/Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet – 4-årig utøvende utdanning
- NTNU, Institutt for musikk – 3-årig bachelor i utøvende musikk
- NTNU, Institutt for musikk – 4-årig cand.mag/bachelor
- Universitetet i Bergen, Griegakademiet – Cand.mag./bachelor i utøvende musikk
- Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans – Bachelor i utøvende musikk
- Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans – Bachelor - faglærer i musikk
- Universitetet i Agder, Institutt for musikk – Utøvende musikk – bachelorprogram
- Universitetet i Agder, Institutt for musikk – Faglærer i musikk
- Barratt Due musikkinstitut – 3-årig utøvende studium
- Barratt Due musikkinstitut – 4-årig utøvende studium
- Barratt Due musikkinstitut – 4-årig musikkpedagogisk utdanning
- Barratt Due musikkinstitut – 4-årig instrumentalpedagogisk utdanning
- Norges musikkhøgskole – Kandidatstudiet i utøving
- Norges musikkhøgskole – Kandidatstudiet i komposisjon
- Norges musikkhøgskole – Kandidatstudiet i kirkemusikk
- Norges musikkhøgskole – Kandidatstudiet i musikkpedagogikk
- Norges musikkhøgskole – Det frie kandidatstudiet
- Annen musikkutdanning / annen institusjon i Norge
- Annen utenlandsk institusjon

Spesialisering

Note: if you have answered/chosen item [4] in question 2, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20] in question 2, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q3: Hvilken spesialisering/studieretning tok du?

- Dirigering   Kirkemusikk   Komposisjon   Utøving

Spesialisering

Note: if you have answered/chosen item [1, 2, 5, 6] in question 2, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20] in question 2, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q4: Hvilken spesialisering/studieretning tok du?

- Jazz   Kirkemusikk
 Klassisk (inkl. det åpne musikerstudiet)

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q5: Når fullførte du denne utdanningen?

Måned nr	År
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q6: Brukte du mer enn normert tid på å oppnå din bachelorgrad i musikk?

Med normert tid siktes det til den tiden det er forventet (fra studiested, Lånekassa osv.) at en heltidsstudent bruker på å gjennomføre studiet. Se bort fra eventuelle studier som ikke var nødvendig for å oppnå bachelorgraden.

- Ja, jeg brukte mer enn normert tid   Nei, jeg brukte normert tid eller kortere

Mer enn normert tid

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 6, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q7: Anslå antall semestre du har brukt mer enn normert tid

semestre mer enn normert tid

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 6, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q8: Sett et kryss her dersom det er vanskelig å beregne hva som er normert eller faktisk studietid

Vanskelig å beregne hva som er normert eller faktisk studietid

Eventuell master-/hovedfagsutdanning

Q9: Har du påbegynt og eventuelt fullført en master / hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk?

- Nei, ikke påbegynt masterutdanning i musikk
- Ja, påbegynt, men fullført mindre enn tre firedele (3/4) av studiet
- Ja, påbegynt og fullført minst tre firedele (3/4) av studier
- Ja, og fullført hele studiet

Master-/hovedfagsutdanning

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q10: Ved hvilket lærested, og hva slags utdanning, var dette?

- Høgskolen i Tromsø/Universitetet i Tromsø, Musikkonservatoriet – Master i musikkutøving
- NTNU, Institutt for musikk – Master i utøvende musikk
- Universitetet i Bergen, Griegakademiet – Hovedfag/master i utøvende musikk
- Universitetet i Stavanger, Institutt for musikk og dans – Master i utøvende musikk
- Universitetet i Agder, Institutt for musikk – Utøvende musikk - masterprogram
- Barratt Due musikkinstitut – 2-årig utøvende mastergradsstudium
- Barratt Due musikkinstitut – 2-årig diplomstudium
- Kunsthøgskolen i Oslo, Operahøgskolen – Masterstudium i opera
- Norges musikkhøgskole – Diplomstudiet i utøving
- Norges musikkhøgskole – Hovedfags-/mastergradsstudiet i utøving
- Norges musikkhøgskole – Diplom-/mastergradsstudiet i komposisjon
- Norges musikkhøgskole – Diplomstudiet i orkesterledelse
- Norges musikkhøgskole – Hovedfagsstudiet i korledelse
- Norges musikkhøgskole – Mastergradsstudiet i dirigering
- Norges musikkhøgskole – Hovedfags-/mastergradsstudiet i kirkemusikk
- Norges musikkhøgskole – Hovedfags-/mastergradsstudiet i musikkpedagogikk
- Norges musikkhøgskole – Hovedfags-/mastergradsstudiet i anvendt musikkteori
- Norges musikkhøgskole – Hovedfags-/mastergradsstudiet i musikkterapi
- Annen musikkutdanning / annen institusjon i Norge
- Annen utenlandsk institusjon

Spesialisering

Note: if you have answered/chosen item [10] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [14] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q11: Hva slags spesialisering tok du?

- Komposisjon   Utøving

Spesialisering

Note: if you have answered/chosen item [14] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q12: Hva slags spesialisering tok du?

- Akkompagnement og kammermusikk for pianister   Folkemusikk
 Improvisert musikk/jazz   Operarepetitør
 Soloinstrument/kammermusikk   Utøving med fordypningsemne

Spesialisering

Note: if you have answered/chosen item [10] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20] in question 10, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q13: Hva slags spesialisering tok du?

- Korledelse   Orkesterledelse

Master-/hovedfagsutdanning

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3] in question 9, skip the following question

Q14: Når fullførte du denne utdanningen?

Måned nr	År
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3] in question 9, skip the following question

Q15: Kryss av dersom du ikke har fullført hele utdanningen

Uaktuelt, har ikke fullført hele utdanningen

Master-/hovedfagsutdanning

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [1] in question 15, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3] in question 9, skip the following question

Q16: Brukte du mer enn normert tid på å oppnå din master/hovedfagsgrad i musikk?

Regn her bare med selve master/hovedfagsstudiet, ikke tidligere bachelor/lavere grads utdanning Med normert tid siktes det til den tiden det er forventet (fra studiested, Lånekassa osv.) at en heltidsstudent bruker på å gjennomføre graden. Se bort fra eventuelle studier som ikke var nødvendig for å oppnå graden.

Ja, jeg brukte mer enn normert tid

Nei, jeg brukte normert tid eller kortere

Master-/hovedfagsutdanning

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 16, skip the following question

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [1] in question 15, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3] in question 9, skip the following question

Q17: Anslå antall semestre du har brukt mer enn normert tid på master/hovedfag

semestre mer enn normert tid

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 16, skip the following question

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [1] in question 15, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3] in question 9, skip the following question

Q18: Sett et kryss her dersom det er vanskelig å beregne hva som er normert eller faktisk studietid

Vanskelig å beregne hva som er normert eller faktisk studietid

Hovedaktivitet og eventuelle biaktiviteter det første året etter fullført bachelor / lavere grads utdanning

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 16, skip the following question

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [1] in question 15, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 4] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q19: Hvordan vil du karakterisere din hovedaktivitet og eventuell biaktivitet det første året etter fullført bachelor / lavere grads utdanning i musikk?

Aktivitet	Hovedaktivitet (sett bare ett kryss)	Eventuell biaktivitet (sett gjerne flere kryss)
Ansatt i fast stilling	☐	☐
Ansatt i midlertidig stilling	☐	☐
Frilanser / selvstendig	☐	☐
Hjemmearbeidende (uten lønn)	☐	☐
Student/skoleelev	☐	☐
Arbeidsledig og søkte arbeid	☐	☐
Annet	☐	☐

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 16, skip the following question

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [1] in question 15, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 4] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q20: I hvilken grad var din bachelor/lavere grads utdanning i musikk relevant for det arbeidet du hadde det første året etter at du fullførte denne utdanningen?

- Uaktuelt, hadde ikke arbeid   Ikke relevant i det hele tatt   Litt relevant
 Nokså relevant   Meget relevant

Arbeid etter fullført bachelor/lavere grads utdanning

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 20, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 16, skip the following question

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [1] in question 15, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 4] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q21: Vil du si at du det første året etter fullført bachelor/lavere grads utdanning i musikk stort sett jobbet heltid eller deltid? (Heltid vil si minst 80 prosent av full tid)

- Jobbet stort sett heltid i én jobb
 Hadde flere jobber samtidig som til sammen utgjorde fulltids jobb
 Jobbet stort sett deltid i én jobb
 Jobbet stort sett deltid, men hadde mer enn én jobb

Arbeidssøking og arbeidsledighetsperioder

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 16, skip the following question

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [1] in question 15, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 4] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q22: Etter fullført bachelor / lavere grads utdanning i musikk og fram til 3. november 2013: Omtrent hvor lenge har du til sammen vært arbeidssøkende helt uten inntektsgivende arbeid?

Antall uker:	Antall arbeidsledighetsperioder:
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Master-/hovedfagsutdanning

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q23: Gikk du direkte fra en bachelor / lavere grads utdanning til en master / hovedfagsutdanning i musikk?

- Ja, hadde ingen pause før master/hovedfag
- Nei ikke direkte, hadde pause før jeg begynte på master/hovedfag

Hovedaktivitet og eventuelle biaktiviteter det første året etter avsluttet master/hovedfagsutdanning

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q24: Hvordan vil du karakterisere din hovedaktivitet og eventuell biaktivitet det første året etter avsluttet master/hovedfagsutdanning?

Aktivitet	Hovedaktivitet (sett bare ett kryss)	Eventuell biaktivitet (sett gjerne flere kryss)
Ansatt i fast stilling	☐	☐
Ansatt i midlertidig stilling	☐	☐
Frilanser / selvstendig	☐	☐
Hjemmearbeidende (uten lønn)	☐	☐
Student/skoleelev	☐	☐
Arbeidsledig og søkte arbeid	☐	☐
Annet	☐	☐

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q25: I hvilken grad var din master/hovedfagsutdanning i musikk relevant for det arbeidet du hadde det første året etter denne utdanningen?

- Uaktuelt, hadde ikke arbeid   Ikke relevant i det hele tatt   Litt relevant
 Nokså relevant   Meget relevant

Heltid eller deltid

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 25, skip the following question

Q26: Vil du si at du det første året etter avsluttet master/hovedfagsutdanning i musikk stort sett jobbet heltid eller deltid? (Heltid vil si minst 80 prosent av full tid)

- Jobbet stort sett heltid i én jobb
 Hadde flere jobber samtidig som vanligvis utgjorde fulltids jobb
 Jobbet stort sett deltid i én jobb
 Jobbet stort sett deltid, men hadde mer enn én jobb

Arbeidssøking

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q27: Etter avsluttet master/hovedfagsutdanning i musikk og fram til 3. november 2013: Omtrent hvor lenge har du til sammen vært arbeidssøkende helt uten inntektsgivende arbeid?

Antall uker:	Antall arbeidsledighetsperioder:
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q28: Har du i løpet av din studietid hatt inntektsgivende arbeid ved siden av studiene?

- Nei
 Ja, men bare arbeid som ikke var relevant for musikkutdanningen
 Ja, både arbeid som ikke var relevant og som var relevant for musikkutdanningen
 Ja, og bare arbeid som var relevant for musikkutdanningen

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q29: Har du tatt Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)?

Ja Nei

Hovedaktivitet i 28. oktober – 3. november 2013

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q30: Betraktet du deg i 28. oktober – 3. november 2013 hovedsakelig som ...

- Yrkesaktiv (inkludert lønnet omsorgspermisjon, og inkludert frilanser)
- Student/skoleelev
- Hjemmearbeidende (uten lønn)
- Arbeidsledig
- Annet

Inntektsgivende arbeid i uken 28. oktober – 3. november 2013

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q31: Utførte du inntektsgivende arbeid av minst 1 times varighet i uken 28. oktober – 3. november 2013?

Regn også med evt. forberedende arbeid/øvelse til gjennomføring av oppdrag. Arbeid gjennom arbeidsmarkedstiltak skal ikke regnes som inntektsgivende arbeid.

Ja Nei

Inntektsgivende arbeid i uken 28. oktober – 3. november 2013

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 31, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q32: Hadde du i uken 28. oktober – 3. november 2013 inntektsgivende arbeid som du var midlertidig borte fra?

Ja Nei

Inntektsgivende arbeid i uken 28. oktober – 3. november 2013

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 31, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q33: Var du i uken 28. oktober – 3. november 2013 engasjert i et arbeidsmarkeds- eller sysselsettingstiltak?

Ja Nei

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 31, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q34: Har du i løpet av perioden 7. oktober – 3. november 2013 forsøkt å få inntektsgivende arbeid som du kunne ha påtatt deg?

Ja Nei

Vurdering av bachelorutdanningen

NÅ FØLGER SPØRSMÅL SOM HANDLER OM UTDANNINGEN DU HAR TATT.

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 4] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q35: Hvis du skal gi en samlet vurdering av din bachelor / lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk, hvor fornøyd vil du da si at du har vært med ...

	Svært misfornøyd	Litt misfornøyd	Verken eller	Litt fornøyd	Svært fornøyd
Utdanningen du tok?	☐	☐	☐	☐	☐
Universitetet / høyskolen der du tok denne utdanningen?	☐	☐	☐	☐	☐

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 4] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q36: Når du tenker tilbake på din bachelor/lavere grads utdanning i utøvende og skapende musikk, hvor fornøyd har du vært med ...

	Svært misfornøyd	Litt misfornøyd	Verken eller	Litt fornøyd	Svært fornøyd
Utdanningens faglige innhold?	☐	☐	☐	☐	☐
Undervisningskvaliteten?	☐	☐	☐	☐	☐
Tilbakemelding/veiledning fra undervisningspersonalet?	☐	☐	☐	☐	☐
Studiets relevans for arbeidslivet?	☐	☐	☐	☐	☐

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [3, 4] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q37: Om du kunne valgt om igjen, ville du tatt samme bachelor/lavere grads utdanning i musikk i dag?

- Ja, samme bachelor/lavere grads utdanning i musikk på samme lærested
 Samme bachelor/lavere grads utdanning i musikk på et annet lærested
 Ville valgt en annen musikkutdanning

Ville ikke valgt musikkutdanning

Vurdering av master-/hovedfagsutdanningen

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q38: Hvis du skal gi en samlet vurdering av din master/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk, hvor fornøyd vil du da si at du har vært med ...

	Svært misfornøyd	Litt misfornøyd	Verken eller	Litt fornøyd	Svært fornøyd
Utdanningen du tok?	☐	☐	☐	☐	☐
Universitetet / høyskolen der du tok denne utdanningen?	☐	☐	☐	☐	☐

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q39: Når du tenker tilbake på din master/hovedfagsutdanning i utøvende og skapende musikk, hvor fornøyd har du vært med ...

	Svært misfornøyd	Litt misfornøyd	Verken eller	Litt fornøyd	Svært fornøyd
Utdanningens faglige innhold?	☐	☐	☐	☐	☐
Undervisningskvaliteten?	☐	☐	☐	☐	☐
Tilbakemelding/veiledning fra undervisningspersonalet?	☐	☐	☐	☐	☐
Studiets relevans for arbeidslivet?	☐	☐	☐	☐	☐

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9, skip the following question

Q40: Om du kunne valgt om igjen, ville du tatt samme master/hovedfagsutdanning i dag?

- Ja, samme master/hovedfagsutdanning i musikk på samme lærested
- Samme master/hovedfagsutdanning i musikk på et annet lærested
- Ville valgt en annen master/hovedfagsutdanning i musikk
- Ville ikke valgt master/hovedfagsutdanning i musikk

I hvilken utstrekning har musikkutdanningen din vært et godt grunnlag for ...

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q41: I hvilken utstrekning har musikkutdanningen din vært et godt grunnlag for ...

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I høy grad	I veldig høy grad
Å utvikle entreprenøregenskaper/grün derkompetanse	☐	☐	☐	☐	☐
Å begynne yrkeskarrieren	☐	☐	☐	☐	☐
Videre læring på jobben	☐	☐	☐	☐	☐
Å få en jobb i tråd med mine forventninger	☐	☐	☐	☐	☐
Å arbeide som frilanser/selvstendig næringsdrivende	☐	☐	☐	☐	☐

Musikksjanger og hovedinstrument

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q42: Hvilken musikksjanger er du utdannet innenfor?

- Klassisk   Jazz / pop / rock   Folkemusikk / tradisjonsmusikk

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q43: Hva er ditt hovedinstrument?

☐ Akkordeon	☐ Althorn	☐ Blokkfløyte	☐ Bratsj
☐ Cello	☐ Cembalo	☐ El-gitar	☐ El-bass
☐ Eufonium	☐ Fagott	☐ Fele/hardingfele	☐ Fiolin
☐ Fløyte	☐ Gitar	☐ Harpe	☐ Horn
☐ Klarinett	☐ Klaver	☐ Kontrabass	☐ Kornett
☐ Obo	☐ Orgel	☐ Saksofon	☐ Sang
☐ Slagverk/trommesett	☐ Trekkspill	☐ Trombone	☐ Trompet
☐ Tuba	☐ Annet instrument		

Studieopphold i utlandet

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q44: Har du hatt studieopphold i utlandet av minst 3 måneders varighet som en del av musikkutdanningen?

- Nei Ja. Studietid i utlandet (skriv inn antall måneder):

If you have chosen "other", please specify:

Eventuell annen høyere utdanning

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q45: Har du fullført noen annen høyere utdanning i tillegg til musikkutdanningen som er nevnt over?

Regn her ikke med utdanning du eventuelt holder på med nå, og heller ikke med utdanning som er en del av din bachelor- eller eventuelle mastergrad i musikk.

- Nei Ja

Annen høyere utdanning

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 45, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q46: På hvilket nivå var denne tilleggsutdanningen?

- 1 – 2 års høyere utdanning
 3 – 4 års høyere utdanning (bachelorgrad / cand.mag grad)
 Mastergrad / hovedfag

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 45, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q47: Innenfor hvilket fagfelt var denne tilleggsutdanningen?

- Humanistiske fag (historie, språk, religion, etc.)
 Estetiske fag (musikk, kunst, design etc.)
 Lærerutdanning og pedagogiske fag
 Mediefag
 Samfunnsfag, samfunnsøkonomi
 Juridiske fag
 Økonomisk-administrative fag
 Tekniske fag, håndverksfag og naturvitenskapelige fag
 Helse- og sosialfag
 Idrettsfag
 Primærnæringsfag (jordbruk, gartneri, skogbruk fiske, havbruk)
 Samferdselsfag, service- og sikkerhetsfag

Før du begynte på din høyere utdanning innenfor musikk

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q48: Har du tatt en av disse forutdanningene innenfor musikk?

Det kan settes flere kryss

- Studieretning for musikk i videregående skole (gymnas)
 Folkehøgskole med vekt på musikk

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q49: Hvor gammel var du da du begynte å spille et instrument?

Alder: år

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q50: Har du deltatt i en av de følgende aktivitetene før du begynte på musikkutdanning?

Det kan settes flere kryss

☐ Kulturskole	☐ Privatundervisning i musikk	☐ Talentutviklingsprogram
☐ Kor	☐ Rockeklubb o.l.	☐ Korps
☐ Orkester		

Nåværende jobbsituasjon

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q51: Hadde du i uken 28. oktober – 3. november 2013 mer enn en jobb?

- Nei Ja. Antall jobber:

If you have chosen "other", please specify:

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q52: Er dette representativt for din vanlige arbeidssituasjon?

- Ja, om lag like mange jobber som vanlig Nei, flere jobber enn vanlig
 Nei, færre jobber enn vanlig

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q53: Hvordan vil du karakterisere jobbsituasjonen din?

Hvis du har flere enn én oppdragsgiver eller mer enn ett ansettelsesforhold, kan du krysse av for flere alternativer hvis det er aktuelt for deg

- Jeg har bare én oppdragsgiver eller ett ansettelsesforhold
- Jeg har mange ulike oppdragsgivere
- Jeg har mange ulike typer oppdrag
- Jeg har mer enn ett ansettelsesforhold

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q54: I hvilken grad vil du si at situasjonen din (med hensyn til arbeidsforhold i uken 28. oktober – 3. november 2013) var representativ for din situasjon det siste året?

- Jeg jobbet mye mer enn vanlig denne uken
- Den uken var omtrent som andre uker
- Jeg jobbet mye mindre enn vanlig denne uken
- Jeg jobbet litt mer enn vanlig denne uken
- Jeg jobbet litt mindre enn vanlig denne uken

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q55: Vi vil gjerne vite hva du bruker tid på i en vanlig arbeidsuke. Vennligst kryss av for aktuelle aktiviteter, og fyll ut omtrent hvor mye av tiden (i prosent) du bruker du på dine ulike aktiviteter i en vanlig arbeidsuke.

	Kryss av	Prosent
Undervisning/ forberedelse til undervisning i musikk	☐	<input type="text"/>
Utøvelse av musikk (og forberedelser til dette)	☐	<input type="text"/>
Dirigering	☐	<input type="text"/>
Komponering/arrangering	☐	<input type="text"/>
Administrativt arbeid relatert til musikk	☐	<input type="text"/>
Annet arbeid relatert til musikk	☐	<input type="text"/>
Annet arbeid	☐	<input type="text"/>
I alt		100 %

Hvor underviser du?

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [(2, 2)] in question 55, skip the following question

Q56: Underviser du i ..

Flere kryss er mulig

☐ Grunnskolen	☐ Videregående opplæring/folkehøgskole/fagskole
☐ Høgskole/universitet	☐ Kulturskole
☐ Frivillig organisasjon	☐ Privatundervisning

Arbeid med utøvende musikk

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [(2, 3)] in question 55, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q57: Arbeider du ...

Hvis flere aktiviteter, sett bare ett kryss for viktigste aktivitet

- ... i profesjonelt symfoniorkester
- ... i profesjonelt korps
- ... i profesjonelt kor
- ... i operahus
- ... i utøvende del av stilling ved kulturskole / som distriktsmusiker
- ... som landsdelsmusiker
- ... i band / kammerensemble
- ... med solistisk virksomhet

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [(2, 3)] in question 55, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q58: Er hoveddelen av denne utøvende virksomheten som ...

- ... ansatt
- ... frilanser / selvstendig

Nåværende arbeid

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q59: I hvilken grad får du utnyttet dine musikkunnskaper og ferdigheter i ditt nåværende arbeid?

- I svært liten grad
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad
- I svært stor grad

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q60: Hvor fornøyd er du med ditt nåværende arbeid?

- Svært misfornøyd   Litt misfornøyd   Verken eller   Litt fornøyd
 Svært fornøyd

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q61: Hva er din normale (samlede) arbeidstid?

Inkluder forberedende arbeid / øvelse til gjennomføring av oppdrag. Heltid utgjør ca. 35 – 38 timer.

	Sett ett kryss	Angi % av heltid
Mer enn heltid	☐	<input type="text"/>
Heltid (100 %)	☐	
Deltid	☐	<input type="text"/>

Deltidsarbeid

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [(2, 2), (2, 3)] in question 61, skip the following question

Q62: Hva var den viktigste grunnen til at du arbeidet deltid?

- Det har ikke vært mulig å få full stilling / nok oppdrag
 Ønsker ikke/kan ikke arbeide mer pga. omsorgsforpliktelser
 Ønsker ikke/kan ikke arbeide mer pga. videre studier
 Andre grunner

Inntekt

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q63: Hva var din brutto MÅNEDSINNTEKT (før skatt) for september 2013, medregnet inntekt fra eventuelle oppdrag?

Kroner per MÅNED: kr

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q64: Kan du gi et anslag på hvor stor del av din inntekt som er direkte knyttet til anvendelse av din musikkutdanning, og hvor mye som eventuelt kommer fra annen virksomhet?

	Prosent
Andel av inntekten som gjelder anvendelse av musikkutdanningen	<input type="text"/>
Andel av inntekten som kommer fra annen virksomhet	<input type="text"/>
I alt	100 %

Hovedansettelsesforholdet

DE NESTE SPØRSMÅLENE OM JOBBEN DIN GJELDER DET ARBEIDETSFORHOLDET / DEN TYPE ARBEID DU BRUKER MEST TID PÅ, HVIS DU HAR MER ENN ETT ARBEIDSFORHOLD.

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q65: Ansettelsesforhold (fast eller midlertidig ansatt, evt. selvstendig)

Jeg er ...

- Fast ansatt
- I stipendiat/forskeropplæringsstilling
- I vikariat eller annen midlertidig stilling av varighet 6 måneder eller mer
- I vikariat eller annen midlertidig stilling av mindre enn 6 måneders varighet
- Frilansarbeider / selvstendig

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q66: I hvilket fylke arbeider du (for det meste)? Hvis utland, kryss av for det

☐ Akershus	☐ Aust-Agder	☐ Buskerud	☐ Finnmark
☐ Hedmark	☐ Hordaland	☐ Møre og Romsdal	☐ Nordland
☐ Nord-Trøndelag	☐ Oppland	☐ Oslo	☐ Rogaland
☐ Sogn og Fjordane	☐ Sør-Trøndelag	☐ Telemark	☐ Troms
☐ Vest-Agder	☐ Vestfold	☐ Østfold	☐ Svalbard
☐ Utland			

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q67: Når begynte du å arbeide i denne bedriften/virksomheten?

Måned nr	År
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Arbeidsoppgavene

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q68: Hvordan vil du karakterisere dine arbeidsoppgaver i forhold til nivået på den høyeste musikkutdanningen du har fullført?

- Arbeidsoppgavene krever høyere musikkutdanning på samme nivå
- Arbeidsoppgavene krever høyere musikkutdanning, men på et høyere nivå
- Arbeidsoppgavene krever høyere musikkutdanning, men på et lavere nivå
- Arbeidsoppgavene krever ikke høyere musikkutdanning, men det er en fordel å ha det
- Det er helt uten betydning om man har høyere utdanning

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q69: Hvordan synes du innholdet i denne musikkutdanningen passer med dine arbeidsoppgaver?

- Godt
- Middels
- Dårlig

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 31 AND answered/chosen item [2] in question 32, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 69 AND answered/chosen item [1, 2, 3] in question 68, skip the following question

Q70: Hva var den viktigste årsaken til at dine arbeidsoppgaver ikke helt samsvarer med den musikkutdanningen har tatt?

- Det har ikke vært mulig å få arbeid i samsvar med musikkutdanningen
- Lav lønn i de jobbene musikkutdanningen min kvalifiserer for
- Er ikke interessert i den typen arbeid musikkutdanningen kvalifiserer for
- Er primært opptatt med videre studier
- Annet

Eventuell videreutdanning

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q71: Holder du for tiden på med en videreutdanning som gir 30 studiepoeng eller mer?

- Ja
- Nei

Videreutdanningen

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 71, skip the following question

Q72: På hvilket nivå er denne videreutdanningen?

- PhD/Doktorgradsnivå   Mastergrad   Annen videreutdanning

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 71, skip the following question

Q73: Innenfor hvilket fagfelt er denne videreutdanningen?

- Humanistiske fag (historie, språk, religion, etc.)
- Estetiske fag (musikk, kunst, design etc.)
- Lærerutdanning og pedagogiske fag
- Mediefag
- Samfunnsfag, samfunnsøkonomi
- Juridiske fag
- Økonomisk-administrative fag
- Tekniske fag, håndverksfag og naturvitenskapelige fag
- Helse- og sosialfag
- Idrettsfag
- Primærnæringsfag (jordbruk, gartneri, skogbruk fiske, havbruk)
- Samferdselsfag, service- og sikkerhetsfag

Bakgrunnsopplysninger

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q74: Kjønn:

- Mann   Kvinne

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q75: Fødselsår:

19

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q76: I hvilket fylke bodde du da du var 17 år? Hvis utland, kryss av for det.

☐ Akershus	☐ Aust-Agder	☐ Buskerud	☐ Finnmark
☐ Hedmark	☐ Hordaland	☐ Møre og Romsdal	☐ Nordland
☐ Nord-Trøndelag	☐ Oppland	☐ Oslo	☐ Rogaland
☐ Sogn og Fjordane	☐ Sør-Trøndelag	☐ Telemark	☐ Troms
☐ Vest-Agder	☐ Vestfold	☐ Østfold	☐ Svalbard
☐ Utland			

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q77: I hvilket fylke bor du nå? Hvis utland, kryss av for det

☐ Akershus	☐ Aust-Agder	☐ Buskerud	☐ Finnmark
☐ Hedmark	☐ Hordaland	☐ Møre og Romsdal	☐ Nordland
☐ Nord-Trøndelag	☐ Oppland	☐ Oslo	☐ Rogaland
☐ Sogn og Fjordane	☐ Sør-Trøndelag	☐ Telemark	☐ Troms
☐ Vest-Agder	☐ Vestfold	☐ Østfold	☐ Svalbard
☐ Utland			

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q78: Var du i uken 28. oktober – 3. november 2013 ...

- Gift / partner / samboende   Enslig

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q79: Har du omsorgsansvar for barn?

- Nei   Ja. Antall barn:

If you have chosen "other", please specify:

Barn

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 79, skip the following question

Q80: Når er yngste barn født?

Yngste barns fødselsår:

Foreldrenes utdanning

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q81: Hva er din mors og fars høyeste fullførte utdanning?

	Far	Mor
Grunnskole (inkludert folkeskole, framhaldsskole og realskole)	☐	☐

Ett- eller toårig yrkesfaglig videregående skole eller yrkesskole	☐	☐
Treårig videregående skole eller gymnas	☐	☐
Ett- eller toårig høgskole-/universitetsutdanning	☐	☐
Tre- eller fireårig høgskole-/universitetsutdanning (inkl. cand. mag.)	☐	☐
Mer enn 4 års høgskole-/universitetsutdanning (inkl. embetseksamen og PhD)	☐	☐

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q82: Har din mor eller far tatt musikkutdanning av minimum tre års varighet?

	Far	Mor
Ja	☐	☐
Nei	☐	☐

Nasjonalitet

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Q83: Hvor er du og dine foreldre født? For adopterte gjelder adoptivforeldres fødeland.

	Meg selv	Far	Mor
Norge	☐	☐	☐
Norden og Vest-Europa ellers, samt EU-landene Estland, Kroatia, Latvia, Litauen, Tsjekkia, Ungarn, Polen, Slovakia, Slovenia, Bulgaria og Romania	☐	☐	☐
Andre land i Øst-Europa enn de som er nevnt over	☐	☐	☐
Asia	☐	☐	☐

Afrika	☐	☐	☐
Sør-Amerika, Mellom-Amerika og Karibia	☐	☐	☐
Nord-Amerika, Australia og andre land i Oseania	☐	☐	☐

Flytting

Note: if you have answered/chosen item [1, 2] in question 9 AND answered/chosen item [2] in question 1, skip the following question

Note: if you have answered/chosen at least one of the following items: [(2, 2)] in question 83, skip the following question

Q84: Flyttet du til Norge for å ta musikkutdanning?

Ja Nei, av andre grunner

Avslutning for dem som ikke har fullført musikkutdanning

Det ser ut som du ikke har fullført verken en bachelor- eller masterutdanning i musikk.

Hvis dette er riktig, har du kommet med i undersøkelsen ved en feil, og undersøkelsen avsluttes for ditt vedkommende ved at du trykker «Neste». Da kommer du til siste siden i denne undersøkelsen og skal trykke «Avslutt» for å levere besvarelsen.

Hvis du har krysset av feil i et av spørsmålene, kan du endre på dette ved å klikke på «Tilbake»-knappen og svare på nytt.

Note: if you have answered/chosen item [3, 4] in question 9, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [1] in question 1 OR answered/chosen item [3, 4] in question 9, skip the following question

Q85: Har du noen utfyllende opplysninger eller kommentarer, kan du skrive dem her:

Avslutning

Du har nå kommet til slutten av spørreskjemaet og har tre valg:

- Hvis du er helt ferdig med undersøkelsen og har besvart alle spørsmålene, kan du trykke på "Avslutt". Da blir svarene dine sendt inn og tatt vare på i databasen. Skulle du ved en feiltakelse trykke på "Avslutt" og siden angre og ønsker å få åpnet undersøkelsen igjen, kan du ta kontakt med oss på e-post: erica@nifu.no*
- Hvis du ikke er ferdig og ønsker å lukke undersøkelsen foreløpig, kan du gå ut ved å trykke på X i det røde feltet øverst til høyre på*

skjermbildet. Du kan da gå inn igjen på undersøkelsen når det passer med den tilsendte lenken. Alle spørsmål du har besvart blir tatt vare på til neste gang du går inn. Du kan også gå inn og endre på svarene, hvis det er aktuelt.

- Hvis du har bladd deg fram til slutten av undersøkelsen og ønsker å gå tilbake igjen, kan du trykke på "Tilbake" og bla deg bakover en side av gangen.

Tusen takk for at det ble satt av tid til å besvare undersøkelsen!

Q86: Har du kommentarer, kan du skrive dem her:

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic Institute for Studies in
Innovation, Research and Education

www.nifu.no